

Ellen G. White Estate

A photograph of a white lighthouse on a hill overlooking the ocean at dusk. The lighthouse is illuminated from within, and the sky is a mix of blue and purple. Palm trees are visible in the foreground. The title 'ANG DALAN PAINGON KANG KRISTO' is overlaid in large white letters with a drop shadow.

ANG DALAN PAINGON KANG KRISTO

ELLEN G. WHITE

**ANG DALAN
PAINGON KANG
KRISTO**

Ellen G. White

1927

**Copyright © 2013
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

PASI-UNA

Sa daghang mga dalonggan madungog ang mga pulong sa mahimayaong pagdapit “Umanhi Kanako,” — Kini mao ang pag tawag sa maloloy-ong Manluluwas kansang kssingkasing nagpahiduol niadtong tanang mga nahasalaag sa dalan gihan sa Dios; ug sa singkasing sa kadaghanan nga nagapangandoy gayud sa panabang pi Jesus, adunay madaling paglihok sa tuyo sa pagbalik sa puloy-anan sa Amahan. Sa ingon niini ang pangotana ni Tomas kanunayng ginasubli.

“Unsaon mo sa pagkahibalo sa dala?” Ang puloy-anan sa Amahan daw halayo gayud kaayo, ug ang dalan malisod ug dili siguro. Unsa ba ang mga paagi nga magadala kanato ngato sa puloy-anan ?

Ang ngalan niining basahona nagsulti sa iyang tuyo. Ginatudlo si Jesus ingon nga mao lamang ang Usa nga magahatag sa kinahanglanon sa kalag, ug magamando sa mga tiil niadtong maduhaduhaon ug sa mga malangay-langayon sa “dalan sa pakigdait.” Kini magamando niadtong mga nagapangita sa katarungan ug sa pagkausa sa kinaiya, ngadto sa dalan sa kinabuhing Kristohanon hangtud sa pagkapuno sa panalangin nga hikaplagaan sa hingpit nga pagtugyan sa kaugalingon ug sa malig-ong paglaum sa. maluluwasong? grasya ug sa mabinantayong gahurn sa Higala sa mga makasasala. Ang pagtulon an nga makita ning mga dahon dinhi nagadala ug kalipay ug paglaum sa daghang mga kalag nga nalisdan, ug nakapahimo sa daghanang mga sumosunod sa Ginoo sa paglakaw nga labing malaumon ug labing malipayon sa mga lakang sa ilang langitnong pangulo. Ginalauman nga kini magadala sa samang balita sa kadaghanan nga nagakinahanglan sa maong panabang.

“Adunay dalan nga nakita
Ngadto sa langit.”

Busa ingon man usab kang Jakob, sa diha, nga ginadakop na siya sa kahadlok tungod sa iyang sala nga nagbulag kaniya sa Dios,

mihigda siya sa pagpahulay, ug “nagdamgo siya, hingkit-an niya ang hagdán nga nagtindog sa yuta nga ang tumoy niya mabut sa langit.” Ang panagkadugtong sa langit ug sa yuta ginapahayag kaniya, ug ang mga pulong sa kalipay ug paglaum ginasulti kaniya niadtong nagtindog sa tumoy sa hagdanan. Hinaut unta nga ang langit-nong panan-awon igapasubli sa kadaghanan nga magbrbasa niining kasaysayan sa dalan sa kina buhi.

Ang Magpapatik.

[3]

Contents

Information about this Book	i
PASI-UNA	ii
Anib 1—Ang Gugma sa Dios Alang sa Tawo	5
Anib 2—Ang Kinahanglan sa Makasasala kang Kristo	12
Anib 3—Ang Paghinulsul	17
Anib 4—Ang Pagkompisal	30
Anib 5—Ang Pagtugyan	35
Anib 6—Ang Pagtoo ug Ang Pagdawat	40
Anib 7—Ang Pagsulay sa Pagkatinon-an	46
Anib 8—Ang Pagtubo Ngadto kang Kristo	54
Anib 9—Ang Buhat ug Kinabuhi	63
Anib 10—Ang Kaalam sa Dios	70
Anib 11—Ang Katungdanan sa Pag-ampo	77
Anib 12—Unsay Pagabuhaton sa Duhaduha	88
Anib 13—Nagakalipay Diha sa Ginoo	96

Anib 1—Ang Gugma sa Dios Alang sa Tawo

ANG KINAIYAHAN ug ang bugna nagsama sa pagpamatuod sa gugma sa Dios. Ang atong Amahan sa langit maoy tuburan sa kinabuhi, sa kaalam ug sa kalipay. Sud-onga ang maanindot ug katingalahang mga butang sa kinaiyahan. Palandunga ang ilang makahihibulong nga pagpahiangay sa mga kinahanganon ug sa mga kabulahanan nga dili lamang sa tawo kondili sa tanan usab nga binuhat nga buhi. Ang silaw sa adlaw ug ang ulan, nga nagalipay ug nagapabugnaw sa yuta, ang mga kabungturan ug ang mga kadagatan ug ang mga kapatagan, ang tanan nagsulti kanato sa gugma sa Magbubuhat. Ang Dios mao ang naghatag sa mga kinahanglanon sa matag-adlaw sa Iyang mga binuhat. Airia ang matahum nga mga pulong sa mag-aawit,

[6]

“Ang mga mata sa ngatansn nagabuhat kanimo;
Ug gihatagan mo sila sa ilang makaon sa igo nga panahon.
Ginabuklad mo ang imong mga kamot,
Ug ginabusog mo ang tinguha sa tagsa-tagsa nga buhi.”¹

Ang Dios nagbuhat sa tawo nga hingpit sa pagkabalaan ug sa pagka malipayon; ug ingon man ang matahum nga yuta, nga gikan sa kamot sa Magbubuhat, wala magdala sa pagkadunot kun bisan landong sa tunglo. Ang paglapas sa balaod sa Dios—ang balaod sa gugma mao ang nagadala sa kagul-anan ug sa kamatayon. Ang gugma sa Dios ginapadayag bisan pa sa kinatalwad-an sa pagantus gikan sa sala. Nahasulat na nga ang Dios nagtunglo sa yuta alang sa kaayohan sa tawo.² Ang tunokong mga tanum ug ang sampinit—ang mga kalisdanan ug mga pagsulay nga nakahimo sa iyang kinabuhi nga usa ka kahago ug kaguol — ginatudlo alang sa iyang kaayohan, ingon nga kabalin sa pagtudlo sa kinahanglanong paagi sa Dios alang sa iyang pagpausbaw sa kalaglagaan ug kahisukamod tungud

¹Salmos 145:15, 16.

²Gen. 3:17.

sa sala. Bisan ang kalibutan nahulog, apan dili kagul-anan ug kasub-anan ang tanan. Ang kinaiyahan sa iyang kaugalingon mao ang mga balita sa kalauman ug sa kalipayan. Adunay mga bulak sa kasapinitan, nga ang mga tunok sinaputan sa mga mahumot nga rosas.

[7] “Ang Dios mao ang gugma,” nahasulat sa tanang mga nanag-pamuklad nga biyuos sa kinatumyan sa tanang nanaglangbo nga balili. Ang mga mahigugmaong kalanggaman nga nagapalanog sa kahanginan sa ilang mananoy .ug malipayong mga awit, ang maayong pagkabulok nga kabulakan sa ilang kahingpitan nagapa-amyon sa kahanginan, ang mga tag-as nga kakahoyan sa kalasangan kanban sa ilang malabong ug malunhaw nga mga dahon, — tanan nagpamatuod sa malumo, inamahang pagbantay sa a’tong Dios, ug sa iyang bililhong tinguha sa paghimo sa iyang mga anak nga malipayon.

Ang pulong sa Dios nagapahayag sa iyang kinaiya. Siya sa iyang kaugalingon nagapahayag sa Iyang walay katapusang gugma ug kalooy. Sa naga-ampo si Moises, “Ginapangaliyupo ko kanimo nga ipakita mo kanako ang imong himaya,” ang Ginoo mitubag, “Pagapa-agion ko ang tanan kong kaayohan sa atubangan sa imong nawong.”³ Kini mao ang iyang himaya. Ang Ginoo miagi sa atubangan ni Moises ug nagmantala, “Si Jehova, si Jehova gamhanan, maloloy-on mapuangoron, madugay sa pagkasuko, ug daku sa paghinuklog sa kamatuoran, nga nagtipig ug kalooy sa linibo, ug ginapasaylo niya ang kadautan nga dagku ang pagsuki ug ang sala.”⁴ Siya madugay nga masuko, ug puno sa mga kalooy,”⁵ kay Siya mahamuot sa kalooy.”⁶

Ang Dios nagabugkos sa atong mga kasingkasing kaniya pinaagi sa dili maisip nga mga ilhanan sa langit ug sa yuta. Tungud sa mga butang sa kinaiyahan, ug sa halalum ug malumong higit nga yutan-on nga mao lamang ang nahibaloan sa mga kasingkasing tawohanon, Siya nagapanlimbasog sa pagpadayag kanato sa iyang kaugalingon. Apan bisan pa kini gipakadili hingpit nga pagpaila sa Iyang gugma. Bisan kining tanan kamatuoran ginahatag. ang kaaway sa kaayohan

³Eks. 33:18, 19.

⁴Eks. 34:6, 7.

⁵Jonas 4:2.

⁶Mikeasn7:18.

nagbuta sa mga salabutan sa mga tawo, aron sila magatan-aw sa Dios nga may kalisang; sila naghunahuna kaniya nga mapintas ug dili mapinasayloon. Si Satanas nagamando sa mga tawo sa pag-ila [8] nga ang Dios maoy usa ka binuhat nga kansang labaw nga paagi sa katarungan mangil-ad usa ka maghuhukom nga mapintas dautan ug garbusong maghahatag. Iyang gihulagwayan ang Magbubuhat maingon sa usa ka binuhat nga nagabantay nga adunay matang abughon sa pagpaniid sa mga kalapasan ug mga sayop sa mga tawo, ug nga siya magapadala ug mga silot sa ibabaw nila. Aron sa paglangkat niining maitum nga taptap pinaagi sa pagpadayag sa kalibutan sa walay katapusang gugma sa Dios mao nga si Jesus mianhi sa pagpuyo kanban sa mga tawo.

Gikan sa langit ang Anak sa Dios mianhi sa kalibutan sa pagpahayag sa Amahan. “Walay kinsa nga nakakita sa Dios sa bisan unsang panahon; Ang Anak nga Bugtong, nga anaa sa sabakan sa Amahan. siya ang nagpaila kaniya.”⁷ “Walay bisan kinsa nga nakaila sa Amahan kondili ang Anak ug kadtong nahimut-an sa Anak nga pagapahayagan niya.”⁸ “Samtang ang usa sa mga tinon-an naghango, Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan.” Si Jesus miingon kaniya: “Kadugay na nga ako kauban ninyo, ug wala kaba makaila kanako Felipe Ang nakakita kanako nakakita sa Amahan; busa nganong miingon ka: Ipakita kanamo ang Amahan?”⁹

Sa pagsaysay sa yutan-ong buhat, si Jesus miingon, “Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako; tungud nga iya ako nga gihidhiran, gisugo niya ako sa pagpahibalo sa mga hangol; sa pag-ayo sa mga mahinulsulon sa kasingkasing; sa pagmantala sa kaluwasan sa mga bihag, ug ang pagpahauli sa igtalan-aw sa mga buta; sa paghatag sa mga piniotan ug kaluwasan.”¹⁰ Kini mao ang iyang buhat. Siya milakaw sa pagbuhat ug maayo, ug sa pag-pangayo sa tanan nga ginapiotan ni Satanas. Adunay katilingban sa mga balangay diin walay pag-agulo sa mga balatian sa tagsatagsa ka balay; kay Siya miagi kanila ug ginaayo Niya ang tanan nilang masakiton. Ang Iyang buhat nagahatag ug kamatuoran sa iyang langitnong pagkadinihog. Ang gugma, kalooy, ug pagkamabination ginapadayag [9]

⁷Juan 1:18.

⁸Mat. 11:27.

⁹Juan 14:8, 9.

¹⁰Luk. 4:18.

sa tanan niyang lihok sa iyang kinabuhi; ang Iyang kasingkasing mibati ug dakung kalooy sa mga anak sa mga tawo. Gikuha Niya ang kinaiya sa tawo, aron madangat Niya ang pinangandoy sa tawo. Ang mga labing kabus, ang mga timawa dili mataha sa pagduol Kaniya, ug ang mga batang gagmay nabihag Niya. Sila nahagugma nga maggalusgalus sa iyang mga tuhod ug magsud-ong sa iyang maloloy-ong nawong, nga tugob sa malumong gugma.

[10] Si Jesus wala magtago sa usa ka pulong sa kamatuoran, apan sa kanunay ginabungat niya nga hupong sa gugma. Siya nagahimo sa dakung paagi, ug mahunahunaon, ug maloloy-on sa pagatiman sa Iyang pagpakiguban sa mga katawohan. Siya wala gayuy pagki-atkiat, walay pagsultig mahait nga pulong nga walay kapuslanan, walay paghatag kaguol sa usa ka kalag nga daling nahiubos ang buot. Wala Siya magsaway sa tawohanong kaluyahon. Siya nagsulti sa kamatuoran, apan sa kanunay inuban sa gugma. Siya nagsaway sa pagkasalingkapaw, sa pagkadili matinoho-on, ug sa kadautan; apan manglugmaw ang mga luha ug magkurog ang iyang tingog sa pagbungat sa mga mapait nga pagsaway. Siya naghilak tungud sa Jerusalem, ang lungsod nga Iyang gihigugma, nga diin nagsalikway sa pagdawat Kaniya, nga mao ang Dalan ug Kamatuoran, ug ang Kinabuhi. Gisalikway nila Siya, ang Manluluwas, apan ginatan-aw niya sila uban ang maloloy-ong paghigugma. Ang Iyang kinabuhi maoy usa ka kinabuhi nga maantuson ug mapugnganon sa kaugalingon ug manggihunahunaon sa pagbantay alang sa uban. Ang tagsatagsa ka kalag bililhon sa Iyang mga mata. Samtang Siya sa iyang kaugalingon nagadala kauban niya sa pagkahalangdong langitnon, Siya nagasagakay sa tagsatagsa ka sakop sa panimalay sa Dios uban ang labing malumong pagbati. Sa tanang katawohan nakita ang mga kalag nga nangahulog nga mao ang Iyang katungod sa pagluwas.

Ingon niini ang kinaiya ni Kristo nga ginapadayag sa Iyang kinabuhi. Kini mao ang kinaiya sa Dios. Gikan sa kasingkasing sa Amahan ang mga tuburan sa langitnong kalooy, nga ginapasundayag ni Kristo. nga naga-agay-ay ngadto sa mga anak sa tawo. Si Jesus, ang mahinuklogon, Manunubos nga maloloy-on. mao ang Dios “nga nagpahayag sa unod.”¹¹

¹¹Tim. 3:16.

Ang pagpuyo ug pag-antus ug pagkamatay ni Jesus dinhi sa kalibutan mao ang pagtubos kanato. Siya nahimong “tawo sa kasubanan”, aron nga kita mahimong mga umalambit sa walay katapusang kalipay. Ang Dios mitugot nga ang Iyang hinigugmang Anak, nga napunan sa grasya ug kamatuoran, mianhi gikan sa usa ka kalibutan nga dili ikagasoy ang himaya, nganhi niining kalibutan nga nabulit ug gina-agup-upan sa sala, nga ginangi-uban sa landong sa kamatayon ug sa tunglo. Gilugotan Niya Siya sa pagbiya sa sabakan sa Iyang gugma, ang alampoan sa mga manolonda, aron mag-antus, sa kaulawan, bugal-bugalan, pahubson. dumtan ug pat-yon. “Ang silot sa along pakigdait diha sa ibabaw niya; ug tungod sa Iyang mga samad kita nanga-ayo.”¹² Sud-onga siya didto sa kamingawan, sa Getsemane, ug sa krus! ang walay buling Anak sa Dios nagkuha sa Iyang kaugalingon sa kabug-at sa sala. Siya kadtong nahiusa kauban sa Dios, mibati sa Iyang kalag sa makalilisang nga panagbulag nga nahimo sa sala sa kinataliwadan sa Dios ug sa tawo. Kining pagtuaw sa kasubu milanog sa iyang mga ngabil, “Dios ko, Dios, ko, nganong gibiyaan mo ako?”¹³ Kini mao ang kahug-at sa sala, ang pagbati sa iyang makalilisang pagkadaku sa iyang pagbulag gikan sa Dios, — kini mao ang nakasamad sa kasingkasing sa Anak sa Tawo.

[11]

Apan kining dakung “sacrificio” wala himoa aron sa paglalang usa ka gugma sa kasingkasing sa Amahan alang sa tawo, nga dili sa paghimo kaniya nga gusto sa pagluwas. Dili ug dili! “Kay gihigugma sa Dios ang kalibutan sa pagkaagi nga gihatag niya ang iyang Bugtong nga Anak.”¹⁴ Ang Amahan nagahigugma kanato, dili tungud sa dakung halad apan siya naga-andam sa ighahalad kay siya nahagugma kanato. Si Kristo mao ang nahimong magpapatiliwala nga diin pinaagi kaniya siya makabobo sa iyang walay katapusang gugma sa nahulog nga kalibutan. “Nga ang Dios ginapasig-uli niya ang kalibutan kaniya kang Kristo.”¹⁵ Ang Dios nagantus kauban sa Iyang Anak. Sa mapait nga pagbakho sa tanaman sa Getsemane, ang kamatayon sa Kalbaryo ug ang kasingkasing sa walay katapusang gugma maoy gibayad sa bili sa atong kaluwasan.

[12]

¹²Isa. 53:5.¹³Mat. 27:46.¹⁴Juan 3:16.¹⁵2 Kor. 5:19.

Si Jesus miingon, “Tungud niini ang Amahan nahagugma kanako, kay ako naghatag sa akong kinabuhi, aron nga ako iyang pagadawaton pag-usab.”¹⁶ Mao ang “Akong Amahan nahagugma kanimo sa pagkaagi nga bisan gihigugma Niya Ako ug labi pa, gi-hatag ang kinahuhi ko sa pagluwas kaninyo. Sa pagkahimog inyong ilis ug kalig-onan, tungud sa pagtugyan sa akong kinabuhi, tungud sa pagkuha sa inyong mga utang sa inyong mga paglapas, Ako mahal sa Akong Amahan; kay tungud sa Akong paghalad, ang Dios pagapakatarungon, ug bisan pa ang magamatarung Kaniya nagatoo kang Jesus.”

Walay bisan kinsa nga makadawat sa atong hingpit nga kaluwasan kondili ang Anak sa Dios lamang; kay Siya lamang ang diha sa sabakan sa Amahan nga makahimo sa pagpahayag. Siya lamang ang nakaila sa gi tas-on ug sa giladmon sa gugma sa Dios nga makahimo niini sa pagpahayag. Ang dili hilabwang halad nga nahimo ni Kristo sa kaayohan sa nahulog nga tawo, mao ray makagsaysay sa gugma sa Dios sa nawalang katawohan.

“Ang Dios nagahigugma sa kalibutan sa pagkaagi nga gihatag niya ang Iyang Bugtong nga Anak.” Siya nagatugyan Kaniya nga dili lamang sa pagpuyo kauban sa mga tawo, sa pagdala sa ilang sala ug sa pagkamatay nga ilang halad. Siya naghatag Kaniya sa nahulog nga katawohan. Si Kristo nagapaila sa Iyang kaugalingon uban ang mga tinguha ug mga kinahanglanon sa katawohan. Siya nga kaniadto usa ka kauban sa Dios nagdugtong sa Iyang kaugalingon sa mga anak sa tawo tungud sa mga higot nga dili na mabadbad.

[13] Si Jesus “wala ma- ulaw sa paghingalan kanila nga mga igsoon.”¹⁷ Siya ang atong “sacrificio”, atong Magtatambag, atong Igsoon nga nagdala sa atong tawohanong bayhon sa atubangan sa lingkuranan sa Amahan, ug hangtud sa wala nay kata-pusang mga katuigan maoy usa nga kauban sa mga katawohan, nga Iyang giluwag,—ang Anak sa Tawo. Ug niining tanan ang tawo mapauswag gikan sa kabungkag ug paghisukamod sa sala aron nga siya makapasidlak sa gugma sa Dios, ug sa pagpakig-ambit sa kalipay sa pagkabalaan.

Ang bili nga gibayad sa atong kaluwasan, ang walay katapusang halad sa atong Amahang langitnon sa paghatag sa Iyang Anak aron

¹⁶Juan 10:17.

¹⁷Heb. 2:11.

magpakamatay alang kanato, maoy maghatag kanato sa hataas nga pagsabut kon unsa kita tungud kang Kristo. Samtang ang linamdagang Apostol Juan nakasud-ong sa gitag-on, giladmon ug gilapdon sa gugma sa Amahan ngadto sa nagakawala nga katawohan, siya napun-an sa paghalad ug pagtahud; ug wala makakaplag ug maayong pulong angay sa pagbungat sa kadaku ug kalumo mining gugmaha, siya nagaagda sa kalibutan sa pagtan-aw niini. “Tan-awa kon daw unsang gugmaha, ang gihatag kanato sa Amahan nga ginganlan kita nga mga anak sa Dios. “¹⁸ Unsang biliha kini nga nahamutang sa tawo! Tungud sa paglapas, ang mga anak sa mga tawo nahimong minando-an ni Satanas. Tungud sa pagtoo sa matubusong halad ni Kristo, ang mga anak ni Adan mamahimong mga anak sa Dios. Tungud sa pagkuha sa kinaiyang tawohanon si Kristo nakapausbaw sa pagkatawohanon. Ang mga tawong nangahulog gipasig-uli tungud sa pagkahitakip kauban ni Kristo, sa pagkatinuod sila mamahimong takus sa ngalan nga mga anak sa Dios.

[14]

Ang maong gugma walay makatumbas. Mga anak sa langitnong Hari! Bililhong saad! Ang balatbaton sa labing halaum nga pagपालandong! Ang walay tupong nga gugma sa Dios alang sa kalibutan nga wala mahigugma kaniya! Ang hunahuna adunay madaugong gahum sa kalag, ug magadala sa panumduman ngadto sa pagkabinihag sa kabubut-on sa Dios. Ang pagkanunay nato pagtoon sa kinaiyahang diosnon diha sa kahayag sa krus, magalabi ang atong pagkakita sa kalooy, kalumo, ug pasaylo nga sinambugan sa kasamahan ug katarungan, ug sa labi pang matin-aw maila nato ang dili maisip nga mga kamatuoran sa gugmang walay katapusan, ug ang malumong kalooy nga labaw pa sa ginapangandoy sa inahan alang sa iyang masupilong anak.

[15]

¹⁸Juan 3:1.

Anib 2—Ang Kinahanglan sa Makasasala kang Kristo

ANG tawo sa sinugdan gibuhong sa dunggauong ga hum ug sa maayo ug hustong panumduman. Siya hingpit sa iyang pagkatawo ug kaangay sa Dios.

Ang iyang mga hunahuna putli, ug ang iyang mga tuyo balaan. Apan tungud sa paglapas ang iyang mga gahum nabalit-ad ug kahakog maoy miilis sa dapit sa gugma. Tungud sa pagpakasala, ang iyang kinaiya naluya na k ayo mao nga bisan sa iyang kaugalingong kusog malisod ang pagbatok sa guhum sa panulay Siya mahimo untang binihag nga dayon ni Satanas kon wala pa ang Dios magulang. Maoy tuyo sa manunulay ang pagbalit-ad sa langitnong paagi sa paglalang sa tawo, ug sa pagpuno sa kalibutan sa himaraut ug kasub-anan. Ug igapasabut niya kini tanang kadautan sa mga tawo nga mao ang gisangputan sa buhat sa Dios sa paglalang sa tawo.

Ang tawo sa iyang dili makasasala nga kahimtang, nakabaton sa malipayong pagpakig-uban Kaniya “nga anaa natago ang tanan nga mga bahandi sa kinaadman ug pagila.” Apan sa human na siya makasala, dili nasiya makakaplag ug kalipay sa kabalaan, ug siya nagapangita ug paagi, sa pagtago gikan sa atubangan sa Dios. Maingon man usab gihapon niini ang kahimtang sa wala mabag-o nga kasingkasing. Kini wala mahiangay sa Dios, ug dili makakaplag ug kalipay sa pakigkuyog kauban niya. Ang makasasala dili magmalipayon sa atubangan sa Dios. Molikay siya sa pagpakig-uban sa mga tawong balaan. Ken ragatugotan pa siya pagsulod sa langit. kini dili gavud makalipay alang kaniya. Ang espiritu sa gugmang [16] walay ka- hikaw nga naghari didto ang tagsatagsa ka kasingkasing nga nanalinghog sa walay katapusang Gugma — dili makatandog sa iyang kalag. Ang iyang mga hunahuna, mga tinguha, ug mga tuyo kabatok niadtong mga pumopuyong walay sala didto. Siya mao ang makayabag sa langit. Ang langit alang kaniya mao ang dapit sa kasakit; siya magtinguha sa pagtago gikan Kaniya nga iyang kahayag ug ang kinataliwad-an sa iyang kalipay. Sa bahin sa Dios

dili supak sa katarungan, ang pagsalikway sa dautan sa langit: sila nasirhan sa gawas tungud sa pagkadili nila takus alang sa pagpakig-uban. Alang kanila ang himaya sa Dios mao ang masubarong kalayo. Sila magahinangop sa kalaglagan nga aron lamang matago sila gikan sa nawong niadtong nagpakamatay sa pagluwas kanila.

Malisod kaayo alang kanato ang pag-ikyay gikan sa gahum sa sala nga diin atong nahulogan. Ang atong mga kasingkasing pulos mga dautan ug dili arang kita makausab kanila. “Kinsa ba ang nakakuha ug usa butang nga mahinlo gikan sa mahugaw? Walay mausa.”

“Kay ang hunahuna sa unod kaaway nga sa Dios; kay wala siya magpasakop sa kasugoan sa Dios, ug dili gayud maka-arang.”¹ . Ang tanang kaalam, kusog nga lawasnon paglig-on sa hunahuna ug ang panlimbasog nga tawohanan, adunay kaugalingong dapit, apan dinhi wala silay gahum. Tingali sila makahimo ug maayong pamatasan sa gawas sa ilang paagi, apan dili sila makausab sa kasingkasing; dili sila makapaputli sa mga tinubdan sa kinabuhi. Una mamabalhin ang tawo gikan sa sala ngadto sa pagkabalaan kinahanglan nga adunay gahum nga pragpanlimbasog sa sulod nila ug ang bag-ong kinabuhi gikon sa itaas, Kanang gahuma mao si Kristo. Ang grasya lamang niya ang makapalagsik sa mga galamhan sa kalag nga wala nay kinabuhi, ug magapadami niini ngadto: Sa Diossa pagkabalaan. [17]

Ang Manluluwas miinigon, “Nga walay kinsa nga sa wala matawo ug bag-o ” gawas nga siya magadawat ug bag-o nga kasingkasing, bag-o nga mga tinguha, mga tuyo, ug mga bulohaton nga maga-agak ngadto sa bag-ong kinabuhi, “siya dili makasulod sa ginharian sa Dios.”² Ang paagi nga kinahanglan sa pagpa-uswag lamang sa kaayohan nga naaa sa tawo tungud sa kinaiyahan maoy makamatayng limbong. “Apan ang tawo sa kinaiya wala magadawat sa mga butang sa Espiritu sa Dios, kay kaniya binuang ug dili arang makaila kanila, kay ginasusi sa inispirituhanon.” “Dili ka mahibulong, nga miingon ako kanimo : ” ’ Kinahanglan kaninyo, nga matawo kamo ug bago”³ Sa mahitungud kang Kristo kini maoy nahisulat, “Kaniya mao ang kinabuhi, ug ang kinabuhi mao ang

¹Job 14:4.

²Juan 3:3. (Katapusang bahin).

³1. Kor 2:14; Juan 3:7.

kahayag sa mga tawo,” — ang bugtong “nga ngalan sa ilalum sa langit nga nahatag sa mga tawo nga tungud Kaniya mangaluwas kita.”⁴

[18] Dili igo ra ang pag-ila sa mahigugmaong kalooy sa Dios, sa pagsud-ong sa kaayo, sa inamahang kalumo sa Tyang kinaiya. Dili pa gayud igo, ang pag-ila sa kaalam ug sa katarung sa Iyang balaod, sa pagtan-aw nga kini kinatukod sa ibabaw sa walay katapusang pagtulon-an sa gugpta. Si Apostol Pablo nakakita niini sa pagtuaw niya, “Ginasugid ko, nga ang kasugoan maayo,”. Ang kasugoan sa pagkamatuod. maputli, ug ang sugo maputli ug matarung ug maayo; ” Apan tungud sa kapaitan nga gibati sa iyang kalag ug kasubanan midugang siya “Ako lawasnon, nga gibaligya sa ilalum sa sala.”⁵ Siya nagahan- dura sa kaputli, sa katarungan nga siya sa iyangkaugalingon walay gahun sa pagdangat, ug mao nga siya mituaw, “Pagka-alaut nako nga tawo! Kinsa ang magaluwas kanako niini nga sa lawas sa kamatayon?”⁶ Mao kini ang tuaw sa tanang yuta ug sa tanang katuigan sa mga kasingkasing nga gikang nakalinkawas sa mga kabugat. Apan sa tanan aduna lamay usa ka tubag, “Ania karon ang Kordero sa Dios nga nagakuha sa sala sa kalibutan.”⁷

Sa makadaghan kini mao ang sinultihang pinalabtik sa Espiritu sa Dios nga nagapangita sa pagpahayag niining kamatuoran sa pagtin-aw niini niadtong mga kalag nga nagahandum sa kagawasan gikan sa kabug-at sa salaSa human siya makasala sa paglimbcng kang Esaw, si Jakob mikagiw gikan sa puloy-anan sa iyang Amahan, siya nagbala sa kabug-at sa salaSiya nagmamingawon nga sama sa biniyaan, nahiraulag gikan sa tanan nga nakahimo sa kinabuhi nga malahalón, ug ang usa niya ka hunahuna nga labaw sa tanan nga nagapuga sa iyang kalag, mao ang kahadlok nga ang iyang sala nakapahalayo kaniya sa Dios, nga niana ginabiyaan na siya sa langit Sa kasubo mihigda siya sa pagpahulay nga maoy iyang banig ang lonlon yuta lamang, sa maglibut niya ang mga kabungturán nga mamingaw ng sa ibabaw niya ang mga langit nga ginahayagan sa. mga bitoon. Samtang natulog siya ang katingalahang kahayag mitungha sa iyang igtalan-aw, ug tan-awa, gikan sa patag nga iyang

⁴Juan 1:4

⁵Rom. 7:16, 12, 14. Buhat 4:12.

⁶Rom. 7:24.

⁷Juan 1:29.

gihigdaan nakita niya ang daku kaayo nga hagdan nga nagtuybo gikan sa yuta hangtud sa pultahan sa langit ug ang mga manolonda sa Dios nagasaka ug nagakanaug kaniya, sanglit ang himaya nga gikan sa itaas nadungog ang tingog nga langitnon, nga mao ang balita sa kalipay ug paglaum. Sa ingon niini nakapahibalo kang Jakob sa butang nga gikinahanglan sa iyang kalag nga mao ang Manluluwas. Uban sa kalipay ug pagpasalamat nakita niya ang usa ka dalan nga gipahavag, diin siya, nga makasasala makabalik sa pakig-uban sa Dios. Ang katingalahang hagdan sa iyang damgo, nagapahayag kang Jesus, ang bugtong nga Magpapatiliwala nga Magdadala ug balita sa taliwala sa Dios ug sa tawo. [19]

Kini mo gihapong sinultihan ang gihisgutan ni Kristo sa Iyang pagpakigsulti kang Natanael, nga nagaingon “Siya nga kutob karon makita ninyo ang langit nga na-ablihan, ug ang mga manolonda sa Dios nga nagakavab ug nagakunsad sa ibabaw sa Anak sa Tawo.”⁸ Sa apostasiya ang tawo sa iyan? kaugalingon nahimulag gikan sa Dios, ug ang yuta nahamulag sa langit. Tungud sa bung-aw nga nakaulang, wala nay panagkauban. Apan tungud kang Kristo nahidugtong pag-balik ang ynta sa langit . Sa Iyang kaugalingong mga pahanungdan ang bung-aw nga nahimo sa sala gitaytayanan ni Kristo, aron ang mga manolondang mag-aalagad makapadayon sa pagtabang sa tawo. Ang tawo nga nahulog sa iyang kaluyahon ug walay panabang gidugtong ni Kristo sa Tinubdan sa walay katapusang gahum.

Apan kawang ang tanang damgo sa kauswagan sa mga tawo, ug kawang ang tanang panlimbasog sa pagpausbaw sa mga katawohan, kon wala silay pagtagad sa usa ka tinubdan sa paglaum ug panabang alang sa mga kaliwatan nga nahulog. “Ang tanan nga maayong hatag. ug ang tanan nga hatag nga hingpit nagagikan sa Dios.”⁹ Walay matuod nga maayong kinaiya kon mahabulag Kaniya. Ug ang bugtong lamang dalan ngadto sa Dios mao si Kristo. Siya miingon; “Ako mao ang dalan, ug ang kamatuoran, ug ang kinabuhi : walay bisan kinsa nga makaabut sa Amahan kondili tungud kanako.”¹⁰ [20]

Ang kasingkasing sa Dios hidlawon sa Iyang mga anak nga vutan-on, dinuyogan sa paghigugma nga gamhanan pa kay sa kamataycn. Sa paghatag Niya sa Iyang Anak gibobo Niya kanato ang

⁸Juan 1:51.

⁹Jakobo 1:17.

¹⁰Juan 14:6.

tibuok nga langit nga usa ka gasa. Ang kinabuhi sa Manluluwas, ug kamatayon, ug pagpangaliyupo, ang pag-alagai sa mga manolonda, ang panabang sa Espiritu, ang buhat sa Amahan sa kahitas-an ug tungud sa tanan, ang walay pag-undang nga kahimuot sa mga binuhat nga langitnon, — ang tanan nahasulat sa kaayohan sa pagtubos sa tawo.

O palandungon ta ang makapahibulong kaayong halad nga gihimo tungud kanato! Paninguhaon ta ang paghigugma kun sa pagsagop sa buhat ug kakugi nga gihimo sa langit aron sa pangkon pag-usab sa nawala, ug aron sa pagdala kanila pagbalik sa balay sa Amahan. Ang mga tuyong labing malig-on, ug ang mga pagdulala nga labing makagagahum, dili gayud mahimo sa pagdala sa pagpalakaw; ang mga nagakapin nga gante tungud sa maayong buliat, kalipayan sa langit, ang katiguman sa manolonda. ang pagkigambit ug pagpugma sa Dios ug sa Iyang Anak, ang paghiusbaw ug ang paguswag sa tanan natong gahum sulod sa tibuok nga mga katuigan nga dayon, — dili ba kini mao ang makadasig sa pagtambag kanato sa paghatag sa atong mahigugmaon us: maalagarong

[21] kasingkasing sa atong Magbubuhad ug Manluluwas ?

Ug sa laktud nga pulong, ang mga paghukom sa Dios giuugat batok sa sala, ang dili kalikayang silot, ang pagka-unlod sa atong kinaiya, ug ang katapusang paglaglag ginap-adayag sa Pulong sa Dios sa pagpasidaan kanato batok sa pag-alagad kang Satanas.

Dili ba nato tamdon ang kalooy sa Dios? Unsa pa ba ang takus Niya nga mahimo? Ipahaluna ta ang atong kaugalingon sa matarung nga pakig-uban Kaniya nga nagahigugma kanato sa makahibulong nga gugma. Pahamuslan ta sa atong kaugalingon nga mga paagi nga giandam tungud kanato aron kita mabalhin nga mahisama gayud Kaniya, ug mahibalik kauban sa mga manolonda nga mag-aalagad.

[22] sa pakig-angay ug pakig-ambit sa Amahan ug Anak.

Anib 3—Ang Paghinulsul

UNSAON ba pagkamatarung sa usa ka tawo kauban sa Dios? Unsaon ba pagkahimong matarung sa makasasala? Mao lamang kini nga kita mauala sa pagka-angay kauban sa Dios, uban ang kabalaan, tungud kang Kristo; apan unsaon ba nato pagduol kang Kristo? Daghan ang nagapangotana sa samang pangotana ingon s? ginahimo sa katilingban sa adlaw sa Pentekostes, nga sa pagpakaila sa sala, mituaw sila. “Unsay among buhaton?” Ang nahaunang pnJong sa tubag ni San Pedro mao, ” Maghinulsul.”¹ Ba laing higayon sa wala pa dangtig dugay human niadto siya ming-ingon “Maghinulsul . . . ug managbalik kamo. aron nga pagapalaon ang inyong mga sala.”²

Ang paghinulsul naga-apil sa pagsubo tungud sa sala ug sa pagtalikod gikan niini. Dili kita makabiya sa sala samtang wala nato makita ang iyang kadautan. ug wala usab ing matuod nga pagkausab sa kinabuhi, hangtud nga motalikod kita gikan niini sa kinasingsing gayud.

Adunay daghan nga napakyas sa pagsabut sa ma tuod nga kinaiya sa paghinulsul. Kadaghanan nanagsubo nga sila nakasala ug bisan ngani nag pakita si gawas ug pagkausab, tungud kay sila nahadlok nga ang iiang buhat nga sayop magadala ug pag-antus sa ilang kaugalingon. Apan kini sumala sa anaa sa Biblia dili mao ang paghinulsul. Gibakhoan nila an pag-antus, dili kay ang sala. Kana mao ang kasubo ni Esaw sa pagkakita niya nga ang katungud sa pagkapanganay nawala na kaniya sa gihapon. Si Balaam nga hingkuya,wan tungud sa manolonda nga nagtindog sa iyang agianan nga may inibut nga kampilan, miangkon sa iyang sayop kay tingali unyag mawala ang iyang kinabuhi; apan kadto dili matuod nga paghinulsul tungud sa sala, walay pagkakabig sa tinguha, ug wala pagapakangil-ara ang kadautan. Si Judas Eskariote sa human

[23]

¹Buhat 2:38.

²Buhat 3:19.

magbudhi sa iyang Ginoo, mituaw, “Nakasala ako, sa pagtugyan ko sa dugo nga walay sala.”³

Ang pagsugid nga gikan sa iyang masinalaypong kalag nahimo sa lugos tungud sa pag-ila sa kahadlok sa silot ug sa talan-awong makalilisang alang sa paghukom. Ang mga sangputanan nga midangat kaniya nakapuno kaniya sa kahadlok, apan wala didtoy halalum, ug makapasamad sa kasingkasing nga kasubo sa sulod sa iyang kalag, nga iyang gibiudhian ang walay billing nga Anak sa Dios, ug gilimod ang Usa ka labing Balaan sa Israel Si Paraon sa pag-antus na niya sa ilalum sa mga paghukom sa Dios, niangkon sa iyang sala aron sa paglikay sa uban pang mga silot, apan mibalik sa paghagit sa Langit sa diha nga gipahunong na ang mga hampak. Kining tanang mga pagbakho nahimo tungud sa gisangputan sa sala, apan wala magsubo tungud sa kadautan sa sala.

Apan kong ang kasingkasing motugot sa madanihong gahum sa Espiritu sa Dios, ang hunahuna mamalagsik, ug ang makasasala makailag usa ka butang sa giladmon ug sa kamahal — sa balaang balaod sa. Dios, ang patukoranan sa Iyang kagamhanan sa langit ug sa yuta. “Ang kahayag nga nagaiwag sa tanan nga tawo nga moanhi sa kalibutan,”⁴ nga nagadan-ag sa mga lawak nga tinago sa kalag, ug ang mga butang nga tinago sa kangitngitan ginapasundayag. Ang hugot nga pagtoo nagahupot sa panumduman ug sa kasingkasing.

[24] Ang makasasala adunay pag-ila sa pagkamatarung ni Jehova, ug mobati sa kahadlok sa pagdangat sa atubangan sa Magsususi sa kasingkasing, nga anaa siya sa iyang kaugalingon kasaypanan ug kahugawan. Nakita niya ang gugma sa Dios, ang katahum sa kabalaaan, ang kalipay, ang kaputli; ginahandum Niya nga mahinloan ug igapahiuli sa pagpakig-ambit sa langit.

Ang pag-ampo ni David sa human sa iyang pakahulog, nagpahayag sa kinaiya sa matuod nga pagsubo tungud sa sala. Ang pagbasul niya maoy tinuod ug halawom. Didto walay panlimbasog sa pagtabon sa iyang sala; walay tinguha sa paglighot sa makalilisang hukom. mao ang panghayhay sa iyang pag-ampo. Si David nakakita sa kadaku sa iyang kalapasan; nakita niya ang kahugawan sa iyang kalag; ginangilngigan Siya sa iyang sala. Siya naga-ampo

³Mat. 27:4.

⁴Juan 1:9.

dili sa pasaylo lamang kondili sa kaputli sa kasingkasing. Gipangandoy niya ang kalipay sa pagkabalaan. — nga igapabalik sa kaangay ug sr. pakigambit. sa Dios. Kini mao ang pinulongan sa iyang kalag:

“Bulahan kadto nga ang iyang mga kadautan gipasaylo, ug gipala ang iyang mga sala. Bulahan ang tawo nga kaniya wala ni Jehova igabutang ang dakung kaduutan, ug sa iyang espiritu walay limbong.⁵ “Malooy ka kanako, oh Dios, ingon sa imong kalooy; sumala sa kadaghanon sa imong puangod palaa ang akong mga pagkasuki . . . Kay giila ko ang akong mga pagkasuki, ug ang akong sala anaa gihapon sa atubangan ko . . . Ulayon mo ako sa isopo, ug mahinlo ako. Hugasi ako, ug ma-
puti ako labi pa kay sa niebe . . . Buhaton mo kanako, oh Dios,’ ang usa ka bag-ong kasingkasing nga mahinlo. Ug bag-ohon mo ang usa ka espiritu nga matul-id sa sulod nako. Ug dili mo kukaon ang imong Espiritu Santo. Luwasa ako sa sala sa pagpatay, oh Dios, Dios sa akong kaluwasan; Ug ang; akong dila maga-ambahan sa. imong katarungan.”⁶

[25]

Ang paghinulsul nga ingon niini dili gayud mahimo sa atong kaugalingon nga gahum,; makab-ot nato lamang kini tungud kang Kristo, kadtong mikayab sa langit, ug naghatag ug mga gasa sa mga tawo.

Kini dinhi mao gayud ang punto nga nasaypan sa kadaghanan, ug busa dili sila *magadawat sa panabang ni Kristo* nga Iyang gitingoha sa paghatag kanila. Sila naghunahuna nga sila dili makaduol kang Kristo samtang dili una maghinulsul, ug kanang paghinulsula maga-andam alang sa pasaylo sa ilang mga sala. Matuod nga ang paghinulsul maga-una sa pasaylo sa mga sala; kay kadto lamang nga mahinulsulon us: mapaubsanon nga kasingkasing ang magabati sa kinahanglan sa Manluluwas. Apan magahulat ba ang makasasala hangtud nga siya makahinulsul una moadto kang Jesus? Ang pagh-

⁵Sal. 32:1, 2.

⁶Sal. 51:1-14.

inulsul mao bay mahimong makasenta sa taliwala sa makasasala ug sa Manluluwas ?

[26] Ang Biblia wala magtudlo nga ang makasasala kinahanglan nga maghinulsul una sa dili pa siya manalinghog sa pagdanit ni Kristo. “Umanhi kanako nga tanan kamo, nga gikapuyan ug gibug-atan, kay paganapahulavon ko kamo.”⁷ *Ang galamhan mao ang migula gikan kang Kristo naa mdkamando matuod nga pag-kinulsul.* Si Pedro nagpatin-aw sa butang nga iyang gipahayag sa mga Israelihanon, sa pagingon, “Kini gibayaw sa Dios sa Iyang too sa pagkahari ug pagka Manluluwas sa pagkatag kang Israel sa pagkinulsul ug pasaylo sa mga sala.”⁸ Dili na gayud makakimo sa pagkinuulsul pa kon walay Espiritu ni Kristo nga magapukaw sa kunakuna, kay sa mapasaylo kita nga walay Kristo.

Si Kristo maoy tinubdan sa tanang gakum nga ma tarung. Siya lamang ang makatanum dika sa kasingkasing sa pakig-away batok sa sala. Ang tanang tinguha alang sa kamatuoran ug kaputli, sa tanang pagpamatuod sa atong kaugalingong sala maoy ilhanan nga ang Iyang Espiritu nagatandog sa atong mga kasingkasing.

Si Jesus miingon, “Ako kon pagpauswagon sa kahitas-an gikan sa yuta, panad-on ko kamo.”⁹ Si Kristo kinakanglan nga ipaila sa makasasala nga mao ang Manluluwas nga nagpakamatay tungud sa mga sala sa kalibutan; ug sanglit magasud-ong kita sa Kordero sa Dios nga ginadupa sa krus sa Kalbaryo, ang mistiriosong pagtubos nagsugod pagkabukas sa atong panumduman, ug ang kaayo sa Dios magadala kanato sa paghinulsul. Sa pagpakamatay tungud sa mga makasasala; si Kristo na gapakita sa usa ka gugma nga dili matugkad; ug tungud sa pagkakita sa makasasala ning gugmaha, makapahumok sa kasingkasing. makapasantop sa panumduman ug makapa-agda sa paghinulsul sa kalag.

[27] Matuod nga usakay ang mga tawo maulaw sa ilang makasasalang mga paagi ug mobiya sa uban nilang dautang mga batasan sa wala pa sila mahibalo nga nakabig na ngadto kang Kristo. Apan kon sila nagapanlimbasog sa pag-usab, nga nagagikan sa matuod nga tinguha sa paghimong matarung, kini mao ang gahum ni Kristo nga nagadani kanila. Ang usa ka madanihong gahum nga diin

⁷Mat. 11:28.

⁸Buk. 5:31.

⁹Juan 12:32.

wala nila himangno-i naga-ugmad sa kalag, ug ang hunahuna nga mapiskay, ug ang pagkinabuhi sa gawas mausab. Ug ingon nga si Kristo nagkabig kanila sa, pagpatan-aw sa Iyang krus, sa pagsudong Kaniya nga linagbasan tungud sa ilang mga sala, ang kasugoan mopabilin sa ilang hunahuna. Ang kadautan sa ilang kinabuhi, ang halalum nga paglunang sa kalag sa sala, maoy makita nila. Sila nagsugod na sa pagkasabut sa pila ka butang sa pagkamatarung ni Kristo, ug mintuaw, “Unsa ba ang sala nga nagakinahanglan sa maong halad tungud sa kaluwasan sa iyang sinakit? Kining tanang paghigugma, pag-antus, ug pagpaubus mao bay gikinahanglan aron kita dili malaglag, kondili may kinabuhing walay katapusan?

Ang makasasala tingali mobatok mining gugmalia. mosuki nga pagdanihon kang Kristo; apan kong dili siya mobatok madala siya ngadto kang Jesus; ang kaalam sa paagi sa kaluwasan maoy magamando kaniya ngadto sa tiilan sa krus sa paghinulsul tungud sa mga sala, nga maoy naingnan sa mga pag-antus sa minahal nga Anak sa Dios.

Ang maong langitnong panumduman nga maoy nagbuhat mahitungud sa mga butang sa kinaiya maoy nasrasulti sa mga kasingkasing sa mga tawo, ug nagalalang sa dili ikag-asoy nga pagpangaliyupo mahitungud sa ubang butang nga wala kanila. Ang mga butang sa kalibutan dili makatagbaw sa ilang ginapangandoy. Ang Espiritu sa Dios nagapangaliyupo kanila alang sa pagpangita niadtong mga butang nga mao ray bugtong ma- kahatag ug kalinaw ug pagpahulay, — ang grasya ni Kristo, ang kalipay sa pagkabalaan. Tungud sa makita ug dili makita nga mga gahum, ang atong Manluluwas sa kanunay nagabudlay sa pagdani sa mga hunahuna sa mga tawo gikan sa dili makatagbaw nga kahilay-an sa sala ngadto sa mga panalangin nga dayon nga mabatunan nila Kaniya. Alang sa tanan niining mga kalag, nga sa kawang nagapangitag imnonon gikan sa buak nga tangki niining kalibutan a, ang diosnong balita ginapamulong, “Ug ang giuhaw umari. Ang buot moinom sa tubig sa kinabuhi sa walay bayad.”¹⁰

[28]

Ikaw nga kansang kasingkasing ginahidlaw sa ubang butang nga maayo nga labaw pa kay sa mahatag sa ka-libutan, ilha nga kining kahidlaw mao ang tingulia sa Dios sa imong kalag. Pangayoa

¹⁰Bug. 22:17.

Kaniya nga katagaan ka sa paghinulsul nga ipahayag si Kristo kaniya gumikan sa iyang gugmang walay katapusan sa iyang hingpit nga pagkaputli. Ang kinabuhi sa Manluluwas, ang pulong sa balaod sa Dios mao nga higugmaa ang Dios ug ang tawo—ginapasabut ug maayo. Ang kaayo, ang walay kahikaw nga gugma maoy kinabuhi sa iyang kalag. Kini ingon .sa atong masud-ong Kaniya sama sa kahayag nga ragagikan sa atong Manluluwas nga midan-ag kanato aron kita makakita sa pagkamakasala sa atong mga kasingkasing.

[29] Tingali makadayeg kita sa atong kaugalingon. ingon sa nahimo ni Nicodemus, nga ang atong kinabuhi matarung, nga niana ang atong maayong gawi maoy hingpit. ug naghunahuna nga dili na kinahanglan kanato ang Pagnaibus sa kasingkasing sa atubangan sa Dios, sama sa kadaghanang makasala: apan kon ang kahay ag ni Kristo mosidlak sa atong mga kalag, makita ta kon unsa ang kahugaw nato; maila nato ang hinakog nga panlihoklihok, ang pagsuki batok sa Dios, nga maoy nakapahugaw sa. tagsa ka lihok sa kinabuhi. Unya kita mahibalo nga ang atong kaugalingong pagkamatarung sa pagkatinuod ingon sa mahugaw nga mga nuog, ug niana ang dugo ni Kristo lamang maoy makaarang sa paglinis kanato gikan sa kahugawan sa sala ug makapabag-o sa atong mga kasingkasing nga ingon gayud sa dagway Niya nga kaugalingon.

Ang usa ka silaw sa himaya sa Dios, usa ka sidlak sa kaputli ni Kristo, nga mulagbas sa kalag, makapaklaro sa tanang kahugawan, ug makahubo sa tanang kangilaran ug mga apan sa kinaiyang tawohanon. Kini makaliimog katin-aw sa dili balaang mga tinguha, ang pagkawalay pagtoo sa kasingkasing, ug ang pagkahngaw sa mga ngabil. Ang mga lihok nga makalit sa mga makasala, sa paghimo nga walay bili sa balaod sa Dios, ginapadayag sa iyang atubangan ug ang iyang espiritu gidan-agan ug giguol sa ilalum sa masusihong gahum sa Espiritu sa Dios. Ginangilngigan siya sa iyang kaugalingon tungud sa pagkalantaw niya sa kaputli, pagkawalay buling sa kinaiya ni Kristo.

Sa pagkakita ni manalagna Daniel sa himaya nga naglibut sa lanigtnong sinugo nga gipaadto kaniya naluya siya sa usa ka pagbati sa iyang kaugalingong kalityahon ug pagkadili hingpit. Sa pagsaysay sa gidangatan sa makahibulong talan-awon, miingon siya, “Ug walay nahibilin nga kusog kanako: kay ang akong katahum

nahimo kanakong dautan, ug walay gihuptang kusog.”¹¹ Sa ingon niini ang kalag nga matandog mar- gadumot sa iyang pagkahakog, isalikway ang gugma sa kaugalingon ug magapangita tungud sa katarungan ni Kristo, alang sa kaputli sa kasingkasing nga maoy kaangay sa balaod sa Dios ug sa kinaiya ni Kristo. [30]

Si Pablo miingon nga “nahatungud sa katarungan nga tungud sa kasugoan”, — sumala sa nahatungud sa mga buhat sa gawas,” dili ako badlonganon,”¹² apan kon ang kinaiyang espirituhanon sa balaod naila pamakakita siya sa iyang kaugalingon nga makasasala. Hinukman tungud sa letra sa. balaod ingon sa paggamit sa mga tawo sa gawas nga kinabuhi, siya nagbiya sa sala; apan kon tana-won niya ang kinahiladman sa iyang balaang mga tulomanon, ug makakita siya sa iyang kaugalingon ingon nga ang Dios nakakita kaniya. siya moyaub nga mapina-ubsanon, ug magsugid sa iyang sala. Siya miingon, “Ug ako sa usa ka panahon nga walay kasugoan, apan sa pag-abut sa kasugoan nabuhi ang sala ug ako namatay.”¹³ Sa pagkakita niya sa kinaiyang espirituhanon sa balaod, ang sala mitungha sa iyang matuod nga kangil-ad ug ang iyang paghigugma sa kaugalingon nawala.

Ang Dios walay pagtan-aw nga ang tanang sala may samang gidak-on, adunay grado sa sala sa iyang isip, ingon usab sa anaa sa tawo; daw gipakawalay bali lamang kini kun kana sa mga mata sa mga tawo, apan sa atubangan sa Dios walay sala nga diotay. Ang paghukom sa tawo dili matarung, dili hingpit; apan ang pag-isip sa Dios sa tanang butang ingon nga matuod gayud sila. Ang palahubog gitamay, ug ginaingon nga ang iyang sala maoy mag-asalikway kaniya sa langit; samtang ang garbo, kahikaw ug ka-masinahon sa kanu- nay nagapadayon ng-a walay nagsaway. Apan killing mga salaa maoy labing dili makapahimuot sa Dios; kay sila kabatok kaayo sa Iyang manggihatagong kinaiya, niana nga walay pagtunginang gugma nga mao gayud ang naglibut sa wala mahulog nga kalibutan. Siya kadto nga mahulog ngadto sa labing maitnm nga sala sa iyang kaugalingon magabati sa kaulawan ug kakabus ug sa iyang kinahanglan sa grasya ni Kristo; apan ang garbo dili mobati sa kinahanglanon, ug busa kini nagasira sa kasingkasing batok kang [31]

¹¹Dan. 10:8.

¹²Fil. 3:6.

¹³Roma 7:9.

Kristo ug sa walay katapusang panalangin nga maoy Iyang gianhi sa paghatag.

Ang kabus nga maniningil sa buhis nga naga-ampo, “Oh Dios! magmahinuklogon ka kanako, nga usa ka makasasala,”¹⁴ naghunahuna sa iyang kaugalingon nga sama sa dautan kaayong tawo, ug ang uban sa samang kahayag nagatan-aw kaniya, apan siya mibati sa iyang kinahanglan, ug sa kabug-at sa iyang kasal-anan ug kaulawan miduol siya sa tiilan sa Dios, nga nangayo alang sa Iyang kalooy. Ang iyang kasingkasing nabuksan alang sa Espiritu sa Dios aron sa pagbuhat sa iyang maloloyong buhat, ug sa pagluwas kaniya gikan sa gahum sa sala. Ang hinambug ug kinaugalingong pagkamatarung nga pag-ampo sa Pariseo nagapakita nga ang iyang kasingkasing natakpan batok sa gahum sa Espiritu Santo. Tungud sa pagkahilayo niya sa Dios siya walay pagbati sa iyang kaugalingong kahugawan kon itanding sa hingpit nga langitnong kabalaan. Wala siya magbati sa kinahanglanon, ug wala siya magdawat bisan unsa.

[32] Kon makita mo ang imong pagkamakasasala, ayaw paghulat nga makahimo ka nang maayo sa imong kaugalingon. Pipila ang naghunahuna nga sila dili takos pagduol gayud kang Kristo. Naghunahuna kaba sa pagpa- kamaayo tungud sa imong kaugalingong pagpanlimbasog “Makabalhin ba ang usa ka agta sa iyang panit ug ang leopardo sa iyang mga tundok? Nan magabuhat usab kamo ug maayo nianang naanad sa pagbubut ug dautan.”¹⁵ Adunay panabang kita nga anaa lamang sa Dios. Kinahanglang nga dili kita magapaabut sa makusog nga paghangyo, tungud sa maayong mga higayon kun tungud sa balaanong mga kabubut-on. Walay bisan unsa kitang mahimo sa atong kaugalingon. Moduol kita kang Kristo ingon nga mao kita.

Busa ayaw pagtugot kang bisan kinsa nga maglimbong sa ilang kaugalingon, uban ang paghunahuna nga ang Dios, tungud sa Iyang dakung gugma ug kalcoy magaluwas gihapon bisan sa mga raagasalikway sa Iyang batag nga Diosnon kun grasya. Ang hilabihang pagkadautan sa sala matakus lamang sa kahayag sa krus. Kon ang mga tawo matambag nga ang Dios maayo kaayo sa pagsalikway sa makasasala, patan-awa sila sa Kalbaryo. Kini mao nga tungud

¹⁴Lukas 18:13.

¹⁵Jer. 13:23.

kay walay laing paagi aron ang tawo maluwas, tungud kay kon wala killing halara malisod alang sa mga kaliwat nga tawohanon ang paglikay gikan sa mahugawng gahum sa sala, ug mahibalik sa pakig-ambit sa mga balaang tawo, — malisod alang kanila ang paghimo sa pakig-ambit ug pag-usab sa kinabuhing espirituhanon,—tungud niini mao nga si Kristo nagkuha sa iyang kaugalingon sa. kasal-anan sa dili matinahuron, ug nagantus nga ilis sa dapit sa makasasala. Ang gugma ug pag-antus ug ang kamatayon sa Anak sa Dios, ang tanan nagpamatuod alang sa makalilisang nga kadaku sa sala, ug nagpahayag nga di: makalikay gikan sa iyang gahum. wala nay paglaum sa kausbawan sa. kinabuhi, kondili tungud sa paghatag kun pagtugyan sa kalag kang Kristo. [33]

Ang mga dili mahinulsulon usakav mamalibad sa ilang kaugalingon sa pagingon nga mga Kristohanon sila, “Ako maayo ingon man usab kanila.” Sila dili marinugyanon sa ilang kaugalingon, buotan kun mabinantayon sa ilang pamatasan sama pa kanako. “Sila nahigugma sa kahilayan ug sa pagpatuyang sa kaugalingon sama kanako.” Sa ingon niini ang mga sayop sa uban gihimo nila nga balibad sa ilang kaugalingon tungud sa pagkawala nilay pagtagad sa ilang katungdanan. Apan ang mga sala ug mga defecto sa uban dili maoy himoong pasikaranan sa pagbalibad sa bisan kinsa; kay ang Ginoo wala maghatag kanato sa makasasalang tawohanong sulondan. Ang walay mansa nga Anak sa Dios gihatag ingon nga atong sulondan, ug sila kadto nga managmulo sa sayop nga dalan kun agianan sa mga uagpaka Kristohanon mao kadto sila ang makapakita sa maayong mga kinabulii ug bililhong panig-ingnan. Kon sila adunay hataas nga pagsabut kon unsa ba ang Kristohanon, dili ba ang ilang kaugalingon sala daku kaayo? Sila nahibalo kon unsa ang matarung, ug bisan pa nagdumili sa pagbuliat niini.

Pagbantay sa paglangaylangay. Ayaw paglangaylangayi ang buhat sa pagbiya sa inyong mga sala, ug magapangita sa kaputli sa kasingkasing tungud kang Jesus. Mao nga dinhi, ang mga linibo ka libo nangasayop sa ila dayong pagkawala. Dili ako makasulti ug daghan mahalungud sa kahamubo ug sa pagkawalay kinutuban sa kinabuhi, apan adunay usa ka makalilisang nga katalagman — usa ka katalagman nga dili kaayo matukib — sa aglangaylangay sa paguyon sa mapangaliyupo-ong tingug sa. Espiritu Santo sa Dios, sa pagpili sa pagkinabuhi sa sala; kay ang paglangaylangay [34]

nga ingon niini maoy matuod. Ang sala, bisan pa diotay da kon tipigan makahatag lamang sa kalaglagan nga dayon. Ang dili nato madaug, magadaug kanato, ug magapatigayon sa atong kalaglagan.

Si Adan ug si Eva ginatambagan sa ilang kaugalingon nga tungud sa diotay nga butang sama sa pagkaon sa ginadiling bunga, dili modangat ang makalilisang nga sangputanan ingon sa gipahayag sa Dios. Apan kining diotayng butang mao ang paglapas sa balaod sa Dios nga dili mabalhin ug balaang balaod sa Dios ug kini nagbulag sa tawo gikan sa Dios, ug nagbukas sa ganghaan sa kamatayon ug sa dili ikagasoy nga himaraut sa ibabaw sa atong kalibutan. Sa mga tuig ug sa mga katuigan adunay nagpadayong tiyabaw sa pagmina.tay, ug ang tibuok nga linalang naga-agulo ug nagabati sa pagtingob sa kagul-anan nga maoy midangat tungud sa pagkamasukihon sa tawo. Ang langit mibati sa iyang kaugalingon sa gidangat sa pag-supil niya (Adan) batok sa Dios. Ang Kalbaryo mibarog nga maoy handumanan sa makatingala nga kalad nga kikinahanglan alang sa paglukat sa mga paglapas sa diosnong kasugoan. Dili nato hunahunaon nga ang sala maoy butang nga diotay da kun tiaw-tiaw lamang.

[35] Ang tagsa ka buhat sa paglapas, ang tagsa ka dili pagtagad kun pagsalikway sa grasya ni Kristo, maoy misumbalik sa imong kaugalingon; kini maoy magapagahi sa kasingkasing, makangil-ad sa kabubut-on, makapulpul sa salabutan, ug dili lamang nakapakulang kanimo sa pagsagop sa pag-uyon kondili nakapabulag sa katakus sa pag-uyon sa malumo nga pangaliyupo sa Espiritu Santo sa Dios.

Kadaghanan nagpakahilum sa ilang masamok nga hunahuna uban ang pagdahum nga makausab sila sa dalan sa kadautan kon ugaling gusto nila nga makatiawtiaw lamang sila sa mga maloloy-ong pagdapit, ug bisan pa kini ginapasantop sa makadaghau. Sila naghunahuna nga sa human ang buhat sa paghagit sa Espiritu sa grasya, human sa pagsalikway sa ilang galamhan nga dapig kang Satanas sa usa ka taudaud sa hilabihan gayud nga pagtapat makausab dayon sila sa ilang dalan. Apan kini dili masayong buhaton. Ang kabatid, ang kaalam sa hataas nga panahon maoy nagdagway sa kinaiya nga unya diotay ra. ang nagatinguha sa pagdawat sa panagway ni Jesus.

Bisan ang usa ka dautang kinaiya sa pamatasan, ang usa ka makasasalang tinguha, nga kanunay nga ginabatnan, sa kaangay

makapawalay gidapigan sa tanang gahum sa kasulatan. Ang tanang masalaypong paghatag ug gusto nakapalig-on sa kalag sa pagsupak sa Dios. Ang tawo nga magapangita sa katig-a sa pagtoo kon pagkalain nga dili maliso alang sa diosnong kamatuoran, magamao nga siya naga-anhi sa alanihon nga iyang ginapugas. Sa tibuok nga Biblia, dili na hilabwan ang makalilisang nga pasidaan batok sa pagtiawtiaw sa kadautan kay sa mga pulong sa manggialamong tawo, nga ang makasasala, “magapus sa mga pisi sa iyang mga sala.”¹⁶

Si Kristo andam sa paghatag kanatog kagawasan gikan sa sala, apan dili siya magapugos sa kabuhut-on: ug kon tungud sa pagpadayon sa paglapas ang kabubuton sa iyang kaugalingon nahilig sa hingpit nga pagkada-utan, ugkita walay tinguha sa paglingkawas, kondili kita magadawat sa Iyang hatag, unsa pa may Iyang mahimo Nagalaglag kita sa atong kaugalingon tungud sa atong tinguha sa pagsaliway sa Iyang gugma. “Ania karon ang panahon nga nahimutan; ania karon ang adlaw sa kaluwasan.” “Kon pagapatalinghugan ninyo karon ang Iyang tingog dili ninyo pagpatig-ahon ang inyong kasingkasing.”¹⁷

[36]

“Kay ang tawo nagatan-aw sa gawas nga panagway, apan si Jehova nagatan-aw sa kasingkasing.”¹⁸ Ang tawohanong kasingkasing, uban sa iyang nanagsumpaking mga pagbati sa kalipay ug kasakit; ang nahasalaag, ug mabikilong kasingkasing, nga maoy puloy-anan sa hilabihang kahugawan ug panlimbong. Siya nakaila sa mga kabilinggan, sa mga tinguha ug katuyoan. Duol Kaniya uban sa imong kalag nga napun-an sa kahugawan. Sama sa mag-aawit, gibuksan ang iyang mga lawak alang sa tumalan-aw nga mga mata, mituaw, “susiha ako, ug ilha ang akong kasingkasing : sulayon mo ako ug susihon mo ang akong hunahuna ug tan-aw kon aduna kanato ing dalan sa pagkadautan, ug mandoan mo ako sa dalan nga walay katapusan.”¹⁹

Daghan ang midawat sa tinuhoan sa ulo lamang, nga may usa ka panagway nga pagkadiosnon, apan ang kasingkasing wala kahinlo-i. Himoa nga maoy imong pagampo, “Buhaton mo kanako, oh Dios ang usa ka kasingkasing nga mahinlo ug bag-ohon mo ang usa ka

¹⁶Prov. 5:22.

¹⁷2 Kor. 6:2; Heb. 3:7, 8.

¹⁸1. Sam. 16:7.

¹⁹Sal. 139:23, 24.

[37] espiritu nga matul-id sa sulod nako.”²⁰ Mandoig maayo ang imong kaugalingong kalag. Magmakugihon, magmapada- yonon sama nga ang imong matapusong kinabulii nagaungaw sa kamatayon. Kini maoy butang nga ipakighusay mo sa Dios ug sa imong kaugalingong kalag, pakighusay alang sa wala nay katapusan. Ang ginabanabana nga paglaum ug wala nay lain magapamatuod sa imong ka-laglagan.

Pagtoon sa pulong sa Dios nga mainampoon. Kanang pulonga nagapahayag sa imong atubangan sa balaod sa Dios ug sa kinabulii ni Kristo, ang dakung mga pagtulon-an sa pagkabalaan, nga “walay bisan kinsa nga makakita sa Ginoo.”²¹ Kini makaila sa sala; ug kini makapahayag sa. matin-aw sa dalan sa kaluwasan. Patalinhugi kini ingon nga. tingng sa Dios nga nakigsulti sa imong kalag.

Tungud sa pagkakita mo sa kadaku sa sala, ingon sa pagkatan-aw mo sa imong kaugalingon, ingon nga mao gayud ikaw, dili ka magsibog sa pagwala nay paglaum. Kay mao kini ang gianhi ni Kristo aron sa pagluwas sa mga makasasala. Wala. kita sa pakig-uli sa Dios kanato, apan — O kahibulongang gugma! — nga ang Dios kang Kristo mao nga “ginapasig-uli Niya ang kalibutan Kaniya”²² Tungud sa malumo Niyang gugma ginaulitawohan Niya ang mga kasingkasing sa Iyang nanagpakasalang mga anak. Walay mga ginikanang yutanon mapailubon sa. mga sala ug sayop sa ilang mga anak, nga sama pa kay sa Dios uban niadtong Iyang gipangita sa pagluwas. Walay usa nga sarang makapangaliyupo sa kalumo uban sa malinapason. Walay tawohanong mga ngabil nga nagayamyam labing malumong mga hangyo sa mga nahasalaag kay Kaniya. Ang tanan Niyang mag panaad Iyang mga pasidaan mao, ang gininhawa sa Iyang dili ikaglitok nga gugma.

[38] Kon si Satanas moanhi ug mosulti kanimo nga ikaw dakung makasasala, tan-awa ang imong Manunubus, ug pagsulti sa Iyang mga balus. Nga ang makatabang kanimo mao ang pagtan-aw sa iyang kahayag. Angkona ang imong sala, apan sultihi ang ka-away, “nga si Kristo Jesus mianhi sa kalibutan sa pagluwas sa mga makasasala”²³ ug nga maluwas lamang ikaw sa Iyang dili hitup-ngang gugma. Si Jesus nangutana kang Simon usa ka pangotana

²⁰Sal. 51:10.

²¹Heb. 12:14.

²²2. Kor. 5:19.

²³1 Tim. 1:15:

mahitungud sa duruha ka mangungutang. Ang usa nakautang diotay sa iyang agalon ug ang usa nakautang daku kaayo; apan gipasaylo niya silang duha, ug si Kristo nangutana kang Simon, kinsang mangungutanga ang mahigugmag maayo sa iyang Ginoo. Si Simon mitubag, “Sa akong pagsabut ang gipasaylo ug labaw.”²⁴ Kita daku kaayong makasasala, apan si Kristo namatay aron kita mapasaylo. Ang mga pahanungdan sa Iyang paghalad maoy igo nga ikapakita sa Amahan sa atong kaayohan.

Kinsa kadtong Iyang gipa.saylog labaw magahigugmag labi Kaniya ug mubarog sa labing duol sa Iyang lingkoranan sa pagdayeg Kaniya alang sa Iyang dakung gugma ug walay katapusang paghalad. Kini mao nga kon kita moila sa hingpit nga gugma sa Dios nga aron maila nato sa labing maayo ang pagkadautan sa sala. Kon makita nato ang gitas-on sa talikala nga gitunton alang kanato, kon makasabut kita sa pila ka butang sa dayong halad nga gihimo ni Kristo sa atong kapuslanan, ang kasingkasing matunaw sa kalmu ug pagtapat nga malig-on.

[39]

²⁴Luk. 7:43.

Anib 4—Ang Pagkompisal

Ang nagatago sa iyang mga paglapas dili magauswag; apan bisan kinsa nga magatug-an ug magabiya sa iyang sala, modawat sa kalooy.”¹

Ang mga kahimtang sa pagkab-ut sa kalooy sa Dios Liaoy yano kun masayon kaayo ug matarung ug makatarunganon. Ang Ginoo wala magkinahanglan kanato sa pagbuhat sa ubang makapasubong butang aron kita makadawat sa pasaylo sa sala Dili kinahanglan kanato ang paghimog hataas ug malaay nga mga panaw kun paghimog mapait nga mga pag-antus kun pagpiniteneia, alang si pagtugyan sa atong mga kalag sa Dios sa langit kun sa pagwagtang sa atong mga kalapasan, kondili siya kadtong nagasugid ug nagabiya sa iyang sala makadawat sa kalooy.

Ang Apostol miingon: ” Magsinugiray ang usa ug usa kaninyo sa inyong mga sala, ug mag-ampo ang uban kaninyo tungud sa uban, aron nga manga-ayo kamo.”² Jsugid ang imcng sala sa Dios, kay siya da ang makapasay’o kanila, ug sa inyong mga sayop sa usag usa. Kon ikaw nakasala sa imong higala kun sa silingan, paga-angkonon mo ang imong sayop ug maoy iyang katungdanan ang pagpasaylo kaninyo sa walay kaulangan. Unya pagapangitaon mo ang pasaylo sa Dios, tungud kay ang igsoon nga imong hingsad-an butang nga kaugalingon sa Dios, ug ang pagdaut mo kaniya nakasala ikaw batok sa iyang Magbubuhat ug Manluluwas. Ang maong hitabo gidala sa atubangan sa matuod lamang nga Manlalaban ang atong daku ug Hataas nga Sacerdote, nga “gisulayan Siya sa tanan nga paagi, [40] ingon kanato, apan walay sala, ug Siya takus sa pagkalooy sa atong kaluyahon,”³ ug niaka-arang sa paghinlo sa tanang mansa sa sala.

Sila kadtong wala magmapinaubsanon sa ilang mga kalag sa atubangan sa Dios sa pag-angkcn sa ilang sayop, wala pa gayud makatuman sa unang kahimtang sa pagdawat. Kon wala pa kita

¹Prov. 28:13.

²Jak. 5:16.

³Heb. 4:15.

makahinasa nga ang paghinulsul nga dili pagbasulan ug walay matuod nga pagpaubus sa kalag ug pagsubo sa espiritu nagasugid kita sa atong mga sala, dinumtan ang atong kadautan, sa pagka-matuod agyud wala kita magapangita sa pasaylo sa mga sala; ug kon wala gayud kita magpangita dili gayud natobikaplagan ang pakigdait sa Dios. Ang katarungan lamang kong nganong wala kita makadawat sa pasaylo sa mga sala nga nangagi mao nga dili kita gusto sa pagpaubus sa atong mga kasingkasing ug mosunod sumala sa mga kahimtan g sa pulong sa kamatuoran. Adunay matin-aw nga pagtudlo mahitungud niining butanga. Ang pagsugid sa sala bisan sa kadaghanan kun sa hilit kinahanglan nga pagabation sa kasingkasing, ug igasaysay sa walay likoliko. Kini dili arang iga-pugos sa makasasala. Kini dili pagabuhaton sa walay dapat sa masinalay-pong paagi, kun ipugos niadtong walay pag-ila sa mahugaw nga kinaiya sa sala. Ang pagsugid nga gikan sa kinahiladman sa kalag makakaplag sa iyang dalan ngadto sa Dios ug sa walay katapusang kalooy. Ang mag-aawit miingon, “Haduol si Jehova sa mga ginahago sa kasingkasing: ug magaluwas siya sa mga mahinulsulon sa espiritu.”⁴

Ang matuod nga paghinulsul kanunay pintok sa kinaiya ug magaila sa mao gayung mga sala. Tingali ingon niining kinaiya pagdad-on sa atubangan sa Dios lamang; tingali sila mga sayop nga kinahanlang igasugid sa tagsatagsa nga naga-antus sa kadautan tungud kanila; kun tingali sila ginahimo sa atubangan sa kadaghanan, ug niana kinahanglan nga igasugid sa kadaghanan. Busa ang tanang pagkompisal kinahanglan nga tukma ug pintok sa pag-angkon sa mga sala gayud nga imong nabuhat.

Sa mga adlaw ni Samuel, ang mga Israelihanon mibulag sa Dios. Sila nag-antus sa gisangputan sa sala; kay nawala ang ilang pagtco sa Dios, nawala ang ilang pag-ila sa iyang gahum ug kaalam sa pagmando sa nasod, nawala ang ilang paglaum sa iyang katakus sa paglaban ug pagbulig sa iyang bulohaton. Mitalikod sila gikan sa dakung Magmamando sa kalibutan, ug nagtinguha nga pagapamunoanan sila ingon sa mga nasod sa maglibut nila. Una sila makakaplag kalinaw, naghimo sila niining pagsugid nga matin-aw, “Kami nagadugang sa among mga sala niining dautan sa pagpan-

⁴Sal. 34:18.

gayo kanamo ug usa ka hari.”⁵ Ang maong sala nga ilang hingsad-an kinahanglan gayud nga igasugid. Ang pagkamakaliton nagsakit sa ilang kalag ug nagapabulag kanila gikan sa Dios.

[42] Ang pagkompisal dili pagadawaton sa Dios kon walay tinuod nga paghinulsul ug pagkausab. Kinahanglan nga adunay tinguha nga mga pagkausab sa kinabuhi; ang tanang butang nga mangil-ad sa Dios kinahanglan nga isikway. Kini mao ang pagasangputan tungud sa matuod nga pagsubo sa sala. Ang bulohaton nga pagabuhaton nato sa atong bahin sa matin-aw anaa sa atong atubangan: Panghugas kamo, panghinis kamo; ibutang ninyo sa halayo ang inyong mga dautang mga buhat sa atubangan ; hunong sa pagbuhat sa dautan ; pagtoon sa pagbuhat sa maayo ; pangita-a ang katarungan; luwasa ang ginadaugdaug; hukmi ang mga ilo; buhgi ang balong babaye.”⁶ “Kon ang dautan mopahiuli sa saad, mohatag pag-usab nianang iyang gikawat, molakaw sa mga balaod sa kinabuhi, walay pagbuhat ug dautan, siya sa walay duhaduha mabuhi, siya dili mamatay.”⁷ Si San Pablo, sa pagsulti mahitungud sa buliat sa paghinulsul miingon: “Kini usab gayud nga ingon nga sa Dios gipasubo kamo, daw unsa nga ingon nga sa Dios gipasubo kamo! daw unsa nga pagpaninguha-a ang gibunga niya kaninyo; daw unsa nga paglaban kaninyo, daw unsa nga kaligotgot; daw unsa nga kainit nga paghandum; daw unsa nga kakugi; daw unsa nga pagk: matarung! Sa tanan nagapahayag kamo nga mga putli sa bulohaton.”⁸

Kon ang sala nakapatay na sa maayong salabutan. ang mamumuhat ug dautan dili na makaila sa mga sayop sa iyang kinaiya bisan moila sa dakung kadautan nga iyang nahimo; ug kondili siya mouyon sa madanihong Espiritu Santo: siya sa kabuta magapadayon sa pagpalabi sa iyang sala. Ang iyang pagkompisal dili matoud ug masingkamuton. Sa tanan niyang pag-ila sa iyang sayop gipakapinan niyang hangyo sa pagbalibad sa iyang nabuhat, pinahayag nga kondili pa lamang ang ubang mga kahigayonan, wala unta siya makahimo niini kun niana, nga maoy ginikanan sa pagbadlong kaniya.

Sa human makakaon si Adan ug si Eva sa bunsang ginadili, napun-an sila sa kaulaw ug kahadlok. Sa sinugdan ang ila lamang hu-

⁵1 Samuel 12:19.

⁶Isa. 1:16, 17.

⁷Eze. 33:15.

⁸Kor. 7:11.

nahuna mao kon unsaon pagbalibad tungud sa ilang sala, ug paglikay sa makalilisang hukom sa kamatayon. Sa pagpakisayud sa Dios mahitungud sa ilang hingsad-an, si Adan mitubag nga ang iyang sala gipasangil ang uban sa Dios ug ang uban sa iyang kakuyog. “Ang babaye nga gihatag mo kanako nga akong igakauban, gihatagan niya ako sa kahoy, ug mikaon ako.” Ang babaye usab nagbutangbutang sa bitin nga nag-ingon, “Ang bitin naglimbong kanako ug mikaon ako”⁹ Ngano nga gibuhat mo ang bitin? Ngano nga gitugotan mo siya sa pagpa-adto sa tanaman sa Eden. Kini mao ang mga pangotana nga gipasabut sa iyang (Eva) pamalibad alang sa iyang sala, ug sa ingon niini gidat-ugan kun gipasangilan ang Dios nga maoy tagsala sa ilang pagkahulog. Ang espiritu sa pagkamatarung sa kaugalingon nagagikan sa amahan sa bakak ug gipasundayag usab sa tanang mga anak nga lalakeng babaye ni Adan. Ang mga pagsugid kun pagkompisal nga ingon niini dili linamdag sa diosnong espiitu, ug dili pagadawaton sa Dios. Ang matuod nga paghinulsul magadala sa tawo sa pagpas-an sa iyang kaugalingong mga sala, ug moangkon niini sa walay paglimbong kun pagkasalingkapaw. Ingon sa, timawa nga maniningil sa buhis, dili nagyahat sa iyang mga mata ngadto sa langit. ug mituaw siya, “Ginoo kaloy-i ako nga makasasala,” ug kinsa kadto nga moangkon sa ilang sala, pagapakatarungon; kay si Jesus tungud sa iyang dugo magatabang sa kaayohan sa mahinulsulon nga kalag.

[43]

Ang mga pananglitan nga anaa sa Pulong sa Dios sa matuod nga mga paghinulsul ug pagpaubus magapakitag espiritu sa pagsugid nga walay pagbalibad tungud sa sala kun pagsulay sa pagkamatarung sa kaugalingon. Si San Pablo wala mangitag ikasalimbong sa iyang kan- galingon; siya nagpintal sa iyang sala sa labi ka itom, Mala magsulay sa pagtabon sa iyang sayop. Miingon siya, “Gibutang ko sa mga bilanggoan ang daghan nga mga balaan, sa nakadawat ako ug pagbuict-an sa mga punoan sa mga sacerdote; ug sa gipamatay sila, gihatag ko ang akong pagtangdo. Ug sa pagsilot kanila sa makadaghan sa tanan nga mga sinagoga, gipugos ko sila sa pagpasipala; ug sa gipungtan ako ug hilabihan batok kanila, gilutos ko sila hangtud sa mga, kalungsoran sa lain nga yuta.”¹⁰ Siya wala maga-

[44]

⁹Gen. 3:12, 13.

¹⁰Buhat 26:10.

ukon-ukon sa pagbutyag nga “si Kristo Jesus mianhi sa kalibutan sa pagluwas sa mga makasasala, nga kanila ako ang nahauna.”¹¹

Ang mapaubsanon ug mahinulsulong kasingkasing, madaug tungud sa matuod nga paghinulsul. maantigong momahal sa gugma sa Dios, ug sa bili sa Kalbaryo: ug ingon sa anak nga lalake nga magasugid sa mahigugmaon nga amahan, mao usab ang tinuod nga naghinulsul magadala sa tanan niyang sala didto sa. atubangan sa Dios. Ug kini maoy nahisulat, “Kon isugid ta ang atong mga sala, matarung ug matinumanon siya, aron nga pasayloon kita niya sa atong mga sala, ug pagahinloan kita niya sa tanan nga kadautan.”¹²

¹¹1. Tim. 1:15.

¹²Juan 1:9.

Anib 5—Ang Pagtugyan

Ang saad sa Dios mao, “Kamo mangita kanako ug makakalag kanako. ug kamo mangita kanako uban ang inyong tibuok nga kasingkasing.”¹ Ang tibuok nga kasingkasing kinahanglan igatugyan sa Dios, kay kondili ang pakausab nga mao ang pagpakigsig-uli sa iyang panagway dili mahatabo kanato. Tungud sa kinaiya kita nahamulag sa Dios. Ang Espiritu Santo naghubit sa atong kahimtang sa ingon niining pulonga: “Patay kamo sa mga paglapas ug mga sila.” Ang tibuok nga ulo nagadaut ug ang tibuok nga kasingkasing nagamaluya, “Walay maayo niana,” “Nga maluwas sila sa bitik sa yawa, nga nangabihag niya, aron nga managmata sa pagkabuotan sa pagbuhat sa kabubuton niya,”² Ang Dios nagatinguha sa pag-ayo kanato, aron sa paghatag kanatog kaluwasan. Apan kutob dinsa nagkinahanglag bug-os nga pagbalhin, usa ka pagbago sa tibuok tang batasan ug kinahanglan nga itugyan ta sa hingpit ang atong kaugalingon Kaniya.

Ang pakiggubat batok sa kaugalingon maoy labing dakung gubat nga nasangka. Ang pagtugyan sa kaugalingon, ang tanang pagpasakop sa kabubut-on sa Dios, nagkinahanglag pakigbisog; apan ang kalag kinahanglan magpasakop sa Dios una siya mabag-o sa pagkabalaan.

Ang kagamhanan sa Dios, dili sama sa buot ipasabut ni Satanas nga ginatukod sa usa ka binuta nga pagpa-ampo, walay katarungang pagmando. Kini nagadangop sa hunahuna ug sa salabutan. “Nan umari kamo ug atong husayon,”³ mao ang pagdapit sa Magbubuhat sa mga tawong nga Iyang binuhat. Ang Dios dili magapugos sa kabubut-on sa iyang mga binuhat. Siya dili makadawat sa pagtahud nga dili kinabubut-on ug kinasingkasing ang paghatag. Ang lonlon nga pagpugos makasanta sa tanang matuod nga pag-uswag sa panumduman kun kinaiya; kini makapahimo sa tawo nga sama sa

[46]

¹Jer. 29:13.

²Efe. 2:1; Isa. 1:5, 6; 2 Tim. 2:26.

³Isa. 1:18.

makina nga walay kaugalingong kabutbut-on. Dili ingon niini ang tinguha sa Magbubuhat. Siya nagtinguha nga ang tawo, ang pin-urongpurongang buhat sa Iyang malalangong gahum, maka-arang sa pagdangat sa labing hata-as nga pag-uswag. Sa atubangan nato gipahimutang ang hataas nga panalangin nga Iyang gitinguha sa pagdala kanato tungud sa Iyang hatag nga diosnon. Siiya nagadapit kanato sa pagpatugyan sa atong kaugalingon kaniya, nga aron maka-arang siya sa pagbuhat sa iyang kabutbut-on kanato. Kini anaa da kanato itugyan ang pagpili kong molingkawas man ugaling kita sa kaulipnan sa sala, aron sa pag-ambit sa mahimayaong kagawasan sa mga anak sa Dios.

Sa pagtugyan sa atong kaugalingon sa Dios, kinahanglan gayud nga pagatalikdan ta ang tanan nga nakapahimulag kanato Kaniya. Tungud niini ang Manluluwas miingon, “Bisan kinsa kaninyo nga dili niya pagatalikdan ang tanan niya nga kahintang, dili arang matinon-an siya.”⁴ Bisan unsa nga makapabulag sa kasingkasing gikan sa Dios kinahanglan nga pagabiyaan. Ang bahandi mao ang diosdios sa kadaghanan. Ang gugma sa salapi, ang tinguha sa pagkabahandi-anon, maoy talikala nga bulawanon nga nakapagapos kanila kang Satanas. Ang kabantog ug ang kalibutanong dungog maoy ginaampo sa lain nga sari. Ang kinabuhi nga masayon ug hinakongug ang paglikay sa “responsabilidad” maoy gina-ampo sa lain usab. Apan kining maulipnong mga gapus kinahanglan nga bugto-on. Dili mahimo nato nga ang katunga nga ba- hin i-alagad sa Ginoo, ug ang laing katunga sa kalibutan. Dili kita mahimong mga anak sa Dios kondili kita ingon niining pagkabug-os.

Adunay daghan nga nagpakamag-aalagad sa Dios, samtang nagsalig sila sa ilang kaugalingong panlimbasog sa pagtuman sa iyang balaod sa paghimo sa matarung nga batasan. ug pagbaton sa kaluwasan. Dili na gapangita sa pagbuhat sa mga katungdanan sa kinabuhing Kristohanon, sumala sa gikinahanglan sa Dios kanila aron sa pagkab-ut sa langit apan ang ilang mga kasingkasing wala matandog, tungud sa bisan unsang pagbati nga halalum sa gugma ni Kristo. Ang tinuhoan nga ingon niini walay pulos. Kon si Kristo magapuyo sa sulod sa kasingkasing, ang kalag mapunog maayo sa Iyang gugma, uban ang kalipay sa pakighiusa. kun pagpakig-uban

⁴Lukas 14:33.

Kaniya, aron makahawid Kaniya; ug sa pagsud-ong kaniya, ang kaugalingon hikalimtan. Ang gugma kang Kristo mao ang makita sa lihok. Sila kadto nga nagabati sa mahawirong gugma sa Dios, dili magapangotana kon unsa ka diotay ang mga ginakinahanglan sa Dios; dili sila magapangayo sa labing ubos nga sumbanan, apan magatinguha sa hingpit nga pagpahiuyon sa kabubut-on sa ilang Manunubus. Uban ang bulling tinguha sila nagaliatag sa. tanan, nagapakitag kahimuot pinahiangay alang sa bili sa tuyo nga ilang ginapangita. Ang pagkolokristohanon kong wala niining halawom nga gugma maoy pulos lamang walwal, pasi-atab. malaay ug hilabihan ka bug-at.

Mibati kaba nga maoy dakung pag-antus ang pagtugvan sa tanan kang Kristo? Sukna-a ang imong kaugalingon niining pangotanaha. “Unsa ba. ang nahatag ni Kristo kanako?” Ang Anak sa Dios naghatag sa tanan — kinabulii ug gugma, ug pag-antus — alang sa atong kaluwasan. Ug nga makahimo ba kita ang mga dili takas sa hilabihang daku nga gugma, nga dili kita makatugyan, sa atong kasingkasing Kaniya? Ang tanang takna sa atong mga kinabulii naga-umalambit kita sa mga panalangin sa Iyang grasya, ug tungud niining katarungana wala kita makaila sa giladmon sa atong pagkawalay alamag ug pagka-alaut nga gikan niini giluwat kita. Makasud-ong ba kita kaniya nga ginalagbasan sa atong mga sala, ug bisan pa andam sa iyang tanang gugma ug pagantus? Sa pagtan-aw sa walay sukod nga pagpaubos sa Ginoo sa kahimayaan, magagumbol ba kita tungud kay makasulod kita sa kinabulii tungud sa pagpakigbugno ug pagpahiubos sa kaugalingon?

[48]

Ang pangotana sa daghang mapahitas-ong kasingkasing mao, “Ngano pa nga kinahanglan moadto ako nga magantus ug magpahiubos una ako makabaton sa kaligonan sa akong pagdawat sa Dios?” Pagatudloan ko ikaw kang Kristo. Siya walay sala, ug labaw pa niini Siya ang Principe sa langit; apan sa kaayohan sa tawo nahimo Siyang sala-an tungud sa kaliwatan. “Siya uban sa mga makasasala; bisan pa Iya nga gipas-an ang sala sa daghan, ug nagpataliwala alang sa mga makasasala.”⁵

Apan unsa ba gayud ang atong ginatalikdan, kong biyaan ta ang tanan? — Ang atong kasingkasing nga nabulingan sa sala aron

⁵Isa. 53:12.

[49] pagaulayon ug pagalinisan ni Jesus sa iyang kaugalingong dugo ug nga aron mamaluwas diha sa Tyang gugma nga walay tupong. Bisan pa ang mga tawo naghunahuna nga malisod ang pagbiya, sa tanan! Ako maulaw sa pagpamati sa sulti nga, ingon niini, maulaw bisan sa pagsulat niini.

Ang Dios wala magkinahanglan kanato sa pagbiya sa bisan unsang butang nga maayo alang kanato. Sa tanan niyang ginahimo, aduna siyay gipatan-aw nga kabulahanan alang sa iyang mga anak. Mahimo ba kadtong tanan nga wala magpili kang Kristo makapamatuod nga siyay daku ug maayo kaayo nga ikatanyag kani'la labi pa kay sa ginapangita nila sa ilang kaugalingon? Ang tawo nagahimog dakung pagdaut sa iyang kaugahngong kalag kong siya maghunahuna ug magbuhat nga supak sa kabubut-on sa Dios. Walay matuod nga kabulahanang hikaplagaan sa dalan nga ginadili niya; niadtong nakaila kon unsay labing maayo, ug nga nagapahigayon alang sa kaayohan sa iyang mga binuhat. Ang agianan sa kalapasan maoy agianan sa kahimaraunan ug kalaglagaan.

[50] Ang pagbaton ug hunahuna nga ang Dios mahamuot nga magtan-aw sa Iyang mga anak nga maga-antus maoy usa ka sayop. Ang tibuok nga langit magakahimuot sa kalipayan ug kabulahanan sa tawo, Ang atong langitnon nga Amahan dili magatakup sa dalan sa kabulahanan alang sa bisan kinsa sa iyang mga binuhat. Ang diosnong mga kinahanglanon nagtawag kanato nga maglikay niadtong mga pagpatuyang nga makadalag pag-antus ug kasubo, nga makapatakup kanato sa ganghaan sa kabulahanan ug sa langit. Ang Manluluwas sa kalibutan nagadawat sa mga tawo nga mao sila, uban ang tanang pagkaulang ang pagkadili hingpit, ug ang kaluyahon nila; ug nga dili lamang pagahinloan sila gikan sa sala ug hata-gag kaluwasan tungud sa Iyang dugo, kondili magatagbaw usab sa kahidlaw sa kasingkasing sa tanan nga miuyon sa pagpasangon sa Iyang yugo, aron sa pagdala sa Iyang lulan. Maoy tuyo niya sa paghatag pakigdait ug pahulay niadtong tanan nga moduol Kaniya alang sa tinapay kinabulii. Siya nagkinahanglan kanato sa pagtuman lamang niadtong mga katungdanan nga magadala kanato sa atong mga lakang ngadto sa kahitas-ang panalangiw. diin ang masukihon dili makadangat. Ang tinuod nga malipayong kinabulii sa kalag mao ang paghimo kang Kristo nga anaa sa sulod sa paglaum nga mahimayaon.

Daghan ang nagapangotana, “Unsaon nako paghimo sa pagtugyan sa akong kaugalingon sa Dios?” Magatinguha kaba sa paghatag sa imong kaugalingon Kaniya apan ang gahum sa imong kinaiya maluya, sa kaulipnan sa pagduhaduha, ug ginamandoan ka sa mga batasan sa imong kinabulii sa pagpakasala. Ang imong mga saad ug mga paglaum sama sa mga pisi nga balas lamang. Dili ka makapugong sa imong hunahuna, sa imong mga lihok, ug sa imong mga paghigugma. Ang pag-ila sa wala mangatuman nga mga saad ug ang nangapildi nga mga pasalig magaluya sa paglaum sa imong kaugalingong pagkamaminatud-on, ug makadaldal kanimo sa pagbati nga ang Dios dili makadawat kanimo; apan dili mo wadon ang imong paglaum. Ang kinahanglan lamang nimong sabton mao ang matuod nga kusog sa kabubut-on. Kini mao ang magmamandong gahum sa kinaiya sa tawo, gahum sa paghukom kun sa pagpili. Ang tanang butang nagasalig lamang sa matarung buhat sa kabubuton. Ang gahum sa pagpili hinatag sa Dios sa tawo; ila ang pabuhat kun paggamit niini. Dili ikaw makausab sa imong kasingkasing, dili ikaw makahatag sa imonog mga paghigugma sa Dios sa imong [51] kaugalingon; apan makapili ka sa pag-alagad Kaniya. Makatugyan ka sa imong kabubut-on Kaniya; unya usab Siya magapabaskog kanimo alang sa pagbuot ug sa paghimo sumala sa Iyang nahimut-an nga maayo. Sa ingon niana ang imong kinaiya madala sa ilalum sa pagmando sa Espiritu ni Kristo; ang imong paghigugma magagikan Kaniya, ug ang imong mga hunahuna magapahiuyon Kaniya.

Ang tinguha sa pagkamaayo ug pagkabalaan matarung sumala sa i’ang pagadangan; apan kon mourong ikaw dinhi, sila dili magapullos. Daghan ang mangawala samtang nagalaum ug nagatinguha sa pagkakristohanon. Wala pa sila maka-abut sa pagtugyan sa ilang kabubuton sa Dios. Sila karon wala magapili sa pagkakristohanon.

Tungud sa matarung nga pagmando sa kabubut-on, ang bug-os nga pagkausab mahimo sa imong kinabulii. Tungud sa pagtugyan sa imong kabubut-on kang Kristo nakighiusa ka sa imong kaugalingon uban sa gahum nga maoy labaw sa tanang mga ginsakupan ug mga kagamhanan. Gikan sa kahitas-an makabaton ikaw ug gahum nga makapalig-on kanimo sa pagpadayon ug sa ingon niana tungud sa kanunay nga pagpasakop sa Dios makapatakus kanimo sa pagpuyog bag-ong kinabulii, bisan pa sa pagkinabuhi sa pagtoo. [52]

[53]

Anib 6—Ang Pagtoo ug Ang Pagdawat

Sangli ang imong “conciencia” ginapabaskog sa Espiritu Santo, makita mo ang kadautan sa sala, ang iyang gahum, ang iyang kangil-aran, ang iyang kahimarautan, ug sa kangil-ad magatanaw ikaw niini. Ikaw magabati nga ang sala maoy nagbulag kanimo sa Dios, nga ikaw naulipon sa gahum sa kadautan. Ang hilabihan nimong panlimbasog sa paglikay, maglabi usab hinoon ang pag-ila mo nga ikaw walay panabang. Ang imong mga katuyoan mga dili putli; ang imong kasingkasing maliugaw. Makita mo nga ang imong kinabuhi napun-an sa kahikaw ug sa sala. Nagahandum ikaw nga pagapasayloon, hinloan ug tagaan ug kagawasan. Ang pagpahiyon sa Dios, ug kasama niya, unsay takus mong buhaton aron sa pagkab-ut niini?

Ang kalinaw maoy imong kinahanglan, — ang langitnong pasaylo, ang pakigdait, ang gugma sa kalag. Kini dili mapalit sa salapi ni makab-ut sa kaalam, ug dili pa usab ikaw makalaum sa pagbaton niini tungud sa imong kaugalingong panlimbasog. Apan ang Dios nagatanyag niini kanimo nga gasa, “sa walay salapi ug sa walav bili”¹ Maimo kini kon kab-uton mo sa imong mga kamot ug liakpon. Ang Ginoo miingon, “Bisan ang inyong mga sala sama sa mapula, sila maputi ingon sa niebe; bisan pa sila mapula sama sa antulanga, sila mabalhin ingon sa lana nga maputi.”² “Usa usab ka bag-o nga kasingkasing akong ihatag kaninyo ug usa ka bag-ong espiritu usab akong ibutang kaninyo.”³

[54] Nagasugid kamo sa inyong mga sala, ug sa kasingkasing ninyo sila gikuha. Buot ka gayud sa paghatag sa imong kaugalingon sa Dios. Karon moaato ka Kaniya ug mangayo nga hinioan ka Niya sa imong mga sala, ug batagan ikaw ug usa ka bag-ong kasingkasing. Unya tuhoan mo nga gihimo Niya kini tungud kay Siya nagsaad. Mao kini ang pagtulon-an nga ginatudlo ni Jesus samtang dinhi pa

¹Isa. 55:1.

²Isa. 1:18.

³Eze. 36:26.

Siya sa yuta, nga ang gasa nga gisaac kanato sa Dios, pagatuhoan ta nga pagadawaton nato, ug maato gayud kini. Si Jesus nag-ayo sa mga tawo sa ilang mga sakit diha nga nagtoo sila sa iyang gahum; nagtabang Siya kanila sa mga butang nga ilang makita, nga sa ingon niana makadasig kanila uban ang pagsalig Kaniya mahitungud sa mga butang nga dili nila makita, —magmando kanila sa pagtoo sa Iyang gahum alang sa pagpasaylo sa mga sala. Kini ginaasoy Niya sa matin-aw gayud pag-ayo sa usa ka tawong lulid. “*Apan aron inyong hingbalaon nga ang Anak sa Tawo adunay gakum sa pagpasaylo sa mga sala* (gilayon mi ingon Siya sa lulid).” “Tumindog ka, kuhaa ang imong duyan, ug umadto ka sa imong balay.”⁴ Si Juan Evangelista usab sa pagsulti sa mga katingalahan ni Kristo, miingon “Kini sila ginasulat, aron managpanoo kamo nga siJesus mao si Kristo, ang Anak sa Dios; ug aron nga sa pagtoo may kinabuhi kamo sa Iyang ngalan.”⁵

Gikan sa masayon nga sulat sa Biblia kon giunsa ni Jesus pagpangayo sa mga masakiton, makakat-on kita kon unsaon pagtoo Katiya alang sa pagpasaylo sa mga sala. Hisgutan ta ang kaagi sa bakol sa Betsaida. Ang alaut nga sinakit, walay panabang wala siya maggamit sa iyang mga tiil sulod sa katloan ug walo ka tuig. Apan si Jesus nag-agda kaniya, “Tumindog ka, kuhaa ang imong higdanan, ug lumakaw.” Ang masakitong tawo tingaha makaingon unta [55] “Ginoo, kon ayuhon mo ako, tumanon ko ang imong pulong.” Apan siya wala, kay nagtoo man siya sa pulong ni Kristo, nagtoo nga maayo na siya, ug nagpanlimbasog siya gilayon; buot siya gayud mulakaw ug nakalakaw siya. Nagbuhat siya sa pulong ni Kristo ug ang Dios naghatag sa gahum. Naayo siya sa hingpit.

Sa maong pagkaagi ikaw makasasala. Dili ka makatubos sa imong mga sala nga miagi, dili ikaw makausab sa imong kasingkas-ing, ug dili ikaw makahimo sa pagbalaan sa imong kaugalingon. Apan ang Dios nagsaad sa pagbuhat niini alang kanimo tungud kang Kristo. *Gituhoan* mo kanang saara. Isugid ang imong mga sala ug itugyan ang imong kaugalingon sa Dios. Buot ka gayud sa pag-alagad Kaniya. Gilayon sa paghimo niini, sa pagkatinuod ang Dios motuman sa Iyang pulong kanimo. Kon ikaw motoo sa saad,

⁴Mat. 9:6.

⁵Juan 20:31.

— tuhoi nga gipasaylo ikaw ug gihinloan, — ang Dios magahatag kanimo sa kamatuoran; naayo ikaw ingon gayud sa paghatag ni Kristo ug gahum sa bakol sa pagpalakaw nga sa mitoo ang tawo naayo siya. Magamao usab kini kanimo kon ikaw motoo.

Ayaw hulata ang pagbati nga ikaw gi-ayo, kondili mag-ingon ka. “Mitoo ako ; kini *mao* gayud, dili tungud kay gibati ko kondili tungud kay ang Dios nagsaad niini.”

[56] Si Jesus miingon, “Ang tanan nga mga butang nga pagapan-gayoon ninyo sa pag-ampo, managpanoo kamo nga pagadawaton ninyo sila mainyo ninyo.”⁶ Adunay kondisyon niining saara, — nga maga-ampo kita sumala sa kabubut-on sa Dios. Apan mao ang kabubut-on sa Dios sa paghinlo kanato sa mga sala, paghimo kanato nga Iyang mga anak, ug sa pagpakatakus kanato sa pag- puyo sa balaang kinabulii. Mao nga kita magapangayo alang niining mga panalangin ug tuhoan nga nadawat sila ug magpasalamat sa Dios nga *nadawat* nato sila. Kini maoy atong kahigayonan ang pag-adto kang Jesus aron pagahinloan, ug aron sa pagtindog sa atubangan sa balaod nga walay kaulaw ug walay kasubo. “Busa karon walay bisan unsa nga pagkahinukman sa silot sa mga anaa kang Kristo Jesus nga nagagawi dili ingon sa unod, kondili ingon sa espiritu.”⁷

Sukad karon dili na ikaw imong kaugalingon; gipalit ka sa usa ka bili. “Nga gitubos kana . . . dili sa mga butang nga magabuk ingon sa bulawan, kun salapi, kondili sa hamili nga dugo ni Kristo, ingon sa. usa ka kordero nga walay kasawayan ug walay buling.”⁸ Tungud niining yano nga buhat sa pagtoo sa Dios, ang Espiritu Santo makahimugso ug bag-ong kinabuhi sa imong kasingkasing Ikaw sama sa usa ka bata nga nahimugso sa banay sa Dios, ug Siya nagahigugma kanimo ingon sa paghigugma si Iyang Anak.

Karon nga gihatag na nimo kang Jesus ang imong kaugalingon, ayaw pagsibog, ayaw ipahilayo ang imong kaugalingon Kaniya, apan sa matag-adlaw mag-ingon ka “Ako Iya ni Kristo; gitugyan ko ang akong kaugalingon kaniya; “ug pangayoa kaniya nga ihatag kanimo ang Iyang Espiritu, ug pagabantayan ka Niya sa Iyang grasya. Sanglit naghatag ikaw sa imong kaugalingon sa Dios ug nagtoo Kaniya, mao nga ikaw mahimong Iyang anak, aron ikaw magapuyo

⁶Markos 11:24.

⁷Rom. 8:1.

⁸1. Ped. 1:18, 19.

Kaniya. Ang apostol miingon: “Busa sa pagkaagi nga nadawat si Kristo Jesus nga Ginoo, managgawi kamo Kaniya.”⁹

Ang uban daw magabati nga sila kinahanglan nga pagapamatud-an, ug kinahanglan nga magpamatuod sa Ginoo nga sila nausab, una sila maga-angkon sa Iyang panalangin. Apan bisan karon maka-angkon sila sa panalangin sa Dios. Kinahanglan nga anaa kanila ang Iyang grasya, ang Espiritu ni Kristo, sa pagtabangsa ilang mga sakit, kay kon wala dili sila makabatok sa dautan. Si Jesus mahigugma nga moduol kita Kaniya nga mao gayud kita, makasasala, walay kusog, walay gisaligan. Moduol kita Kaniya uban ang tanan tang kaluyahon ang tanang binuang buhat, ang tanan tang kadautan, ug muhapa sa Iyang mga tiil nga mahinulsulon. Ang Iyang himaya mao ang maglikos sa mga bukton sa Iyang gugma sa pagtambal sa atong mga samad, sa paghinlo kanato gikan sa tanang kahugawan.

Kini dinhi mao ang napakyasan sa mga linibo: dili sila motoo nga si Jesus nagpasaylo kanila sa inatubangay sa tinagsatagsa. Wala nila dawata ang Dios sa Iyang pulong, mao ang kahigayonan sa tanan niadto nga motuman sa mga kondisyon sa paghibalo sa ilang kaugalingon nga ang pasaylo gihatag sa walay bili alang sa tanang sala. Ipahilayo ang duhaduha nga ang mga gisaad sa Dios wala magakahulogan kaninyo. Sila alang sa tanang makasasala nga mahinulsulon. Ang kusog ug hatag nga diosnon ginaandam tungud kang Kristo nga pagadad-on sa mag-aalagad nga mga manolonda ngadto sa tanang matinuho-ong kalag. Walay bisan kinsang makasasala kaavo nga dili makakaplag ug kusog, kaputli ug pagkamatarung kang Jesus, nga nagpakamatay tungud kanila. Siya andam sa paglangkat kanila sa ilang mga sapot nga natina ug nabulingan sa sala, ug sa pagbutang kanilag sapot nga maputi sa katarungan; naga-agda siya kanila nga magpaka.buhi ug dili magpakamatay.

Ang Dios dili magamando kanato sama sa pagpamando sa mga tawong may kamatayon. Ang Iyang mga hunahuna maoy mga hunahuna sa kalooy, sa gugma, ug sa malumong pagbati. Siya miingon, “Pabiya-i sa dautan ang iyang dalan. ug sa tawo nga dili matarung ang iyang mga hunahuna; ug pabalika siya kang Jehova, ug siya ma-adunay kalooy niya; ug sa atong Dios, kay siya mopasaylo sa madagaya. ” “Gipapas ko ingon sa usa ka mabaga nga

⁹Kol. 2:6.

[57]

[58]

panganod ang imong mga kalapasan., ug ingon sa usa ka mabaga nga panganod, ang imong mga sala.”¹⁰

Wala akoy kalipay sa kamatayon niya nga mamatay, nag-ingon si Jehova nga, Dios, busa bumalik kamo ug magkabuhi kamo.”¹¹ Si Satanas andam sa pagkawit sa bulahang mga pasalig sa Dios. Siya nagatinguha sa pagagaw sa tanang masidlakong paglaum ug sa tanang silaw sa kahayag nga gikan sa kalag; apan ikaw dili gayud magtugot kaniya sa paghimo niini. Ayaw pagpanalinghog sa manunulay, apan mag-ingon ka, “Si Jesus nagpakamatay aron ako mabuhi. Nagahigugma siya kanako ug maoy Iyang kabubut-on nga dili ako malaglag. Ako adunay mabination nga Amahan nga langitnon ; ug bisan pa gipasipalahan ko ang iyang mga panalangin nga gihatag kanako, ginausikan, motindog ako ug moadto sa akong Amahan, ug moingon, Ako nakasala batok sa langit ug sa atubangan mo, ug ako dili na takus nga paganganlan pa nga imong anak; himoa ako nga ingon sa usa sa imong mga mamomoo.” Ang samingay nagpahibalo kanimo kon unsaon pagdawat sa naha.salaag: “*Ug sa halayo pa siya, hingkit-an siya sa iyang amahan ug nalooy kaniya,* [59] *ug midalagan ug gigakus siya sa liog ug gihagkan gayud.*”¹²

Apan bisan pa killing samingaya, maoy maluino ug makatatan-dog sa ingon gayud, nakulangan pa sa pagpakita sa walay katapusang gugma sa Amahang langitnon. Tungud sa Iyang manalagna ang Ginoo nagpahayag, “Oo nahagugma ako kanimo sa usa ka gugma nga walay katapusan: *busa gipaclayon ko ang mahigugmaon* nga kalcoy kanimo.”¹³ Samtang ang makasasala halayo gikan sa balay sa Amahan, nag-usik sa katigayonan niya didto sa laing lungsod, ang kasingkasing sa amahan ginahidlaw kaniya; ang mga kamingaw nakapukaw sa kalag sa pagpabalik sa Dios, apan ang malumo nga pangaliyupo sa iyang Espiritu maoy naghangyo, nagmaymay. ug nagpabalik sa nahasalaag ngadto sa mahigugmaong kasingkasing sa Amahan.

Uban sa makabuhong nga mga saad sa Biblia nga anaa sa imong atubangan, makatugot kaba sa paghatag ug dapit sa pagduhaduha? Makatoo ba ikaw nga kon ang kabus nga makasasala nagahandum

¹⁰Isa. 55:7; 44:22.

¹¹Eze. 18:32.

¹²Luk. 15:18-20.

¹³Jer. 31:3.

sa pagbalik, nagpangandoy sa pagbiya sa iyang mga sala, sa kasuko magpugong ang Ginoo kaniya sa pagducl sa Iyang mga tiil sa paghinulsul? Ipahalayo ang mga hunahuna nga ingon niini! Walay butang nga makapasamad sa imong kaugalingong kalag nga labi pa kay sa pagdawat sa ingon uiining nagbatia sa atong langitnon nga Amahan. Gidumtan Niya ang sala apan gihigugma Niya ang makasasala, ug gihatag Niya sa Iyang kaugalingon sa lawas ni Kristo aron ang tanan mamaluwas, ug makabaton sa dayong kabulahanan sa ginharian sa kahimayaan. Unsang mabaskog kun malumo nga pulong nga arang maggamit pa kay sa Iyang gipili nga nagsaysay sa Iyang gugma kanato? Siva miingon, “Makalimot ba ang usa ka babaye sa iyang masuso nga bata? Oo, kini sila mangalimot tingali, apan ako dili malimot kanimo.”¹⁴ [60]

Hangad, kamo nga maduhaduhaon ng nagkurog, kay si Jesus nagkinabuhi aron sa paghimog paglaban alang kanato. *Pagpasalamat sa Dios tungud sa hatag sa Iyang minahal nga Anak, ug pagampo nga dili unta Siya nagpakamatay nga kawang tungud kanimo.* Ang Espiritu nagdapit kanimo karong adlaw. Dumuol kamo uban ang tibuok ninyong kasingkasing ngadto kang Jesus, ug makaangkon sa iyang panalangin.

Samtang magbasa kamo sa mga saad, hinumdumi nga sila maoy pulong sa dili matukib nga gugma ug kalooy. Ang kasingkasing nga daku-an sa walay katapusang gugma magapahaduol sa makasasala uban sa dili masukod nga pagbati. “Nga kaniya adunay ato kita sa pagtubos tungud sa Iyang dugo, sa pagpasaylo sa atong mga paglapas.”¹⁵ Oo, tulioi lamang nga ang Dios maoy imong mananabang. Maoy Iyang tuyo ang pagpasig-uli sa tawo sa iyang kinaiya. Kong modoul kita Kaniya uban ang pagsugid ug paghinulsul, moduol usab Siya kanato uban ang kalooy ug pasaylo. [61]

¹⁴Isa. 49:15.

¹⁵Efeso 1:7.

Anib 7—Ang Pagsulay sa Pagkatinon-an

KON kinsa ang kang Kristo, bag-o siya nga pagkabata; ang mga butang nga daan nanagpangagi, ania karon ang tanan nangabag-o.”¹

[62] Ang tawo tingali dili maka-arang pag-asoy sa sibu nga panahon kun dapit kun pagsubay sa tanang mga kahigayonan sa iyang pagkadani; apan kini dili igong prueba nga siya wala makombertir. Si Kristo miingon kang Nikodemos, “ang hangin, kon hain ang iyang buot, nagahuyop ug hingbatian mo ang iyang tingog; apan wala mo hibalo kun diin gikan, ug kon hain padulong; ingon ni-ana ang ngatanan nga gianak sa Espiritu.”² Sama sa hangin, nga dili makita apan ang mga gisangputan makita ug mabati sa matin-aw, gayud, mao ang Espiritu sa Dios nga anaa sa iyang buhat sa kasingkasing nga tawohanon. Nga ang mabag-ohong ga-hum nga walay tawohanong mata nga arang makakita nakapahimugso sa usa ka bag-ong kinabuhi sa kalag; kini nakahimo ug usa ka bag-ong tawo sa dagway sa Dios. Samtang ang buhat sa Espiritu maoy hilum ug dili makita., ang mga sangputanan mamakita. Kon ang kasingkasing nabag-o tungud sa Espiritu sa Dios, ang kinahuhi magadalag pagsaksi sa kamatuoran. Samtang dili kita makahimo bisan unsa sa pag-usab sa atong kasingkasing, kun as pagdangat sa pakig-uyon sa Dios; samtang dili kita makasalig gayud sa atong kaugalingon kun sa atong mga maayong buhat, ang atong kinabuhi maoy mopadayag kon ang hatag nga diosnon nagpuyo bakanato. Ang pagka-usab makita sa kinaiya sa mga batasan ug sa mga panlimbasog. Ang kalainan matin-aw kaayo ug mahukman kon unsa sila kaniadto ug kon unsa sila karon. Ang kinaiya ginapadayag, dili tungud sa mga simpel lamang nga mga maayong buhat kondili sa maayong buhat apan tungud sa kahilig sa nabatasang mga pulong ug mga lihok.

Kini matuod nga tingali adunay pagkaayo sa batasan sa gawas lamang apan walay mabag-ohong gahum ni Kristo. Ang gugma sa gahum ug ang tinguha sa pagagda sa uban tingali makadala

¹2. Kor. 5:17.

²Juan 3:8.

ug bunga sa kinabuhing mahapsay. Ang pagtahud sa kaugalingon makadala kanato sa paglikay sa panagway nga mangil-ad. Ang hakug nga kasingkasing usahay makahimog mga malulot nga lihok. Nan, tungud sa unsa lamang paagi nga makakita kita kon haing dapita?

Kinsa ang adunay kasingkasing? Kang kinsa ang atong mga hunahuna ? Kinsa ang atong higugmaon sa pagpakigsultisulti ? Kinsa ang aduna sa atong maini- tongpaghigugma ug sa atong mga kaabtik? Kon kita Iya ni Kristo ang atong mga hunahuna anaa Kaniya, ug ang atong mga matam-is nga mga hunahuna Kaniya. Ang tanan nga ato igatugyan Kaniya. Nagahandum kita sa pagdaladala sa Iyang dagway, pagginhawa sa Iyang Espiritu, pagbuhat sa Iyang kabubut-on, ug pagpahiluna kaniya sa tanang butang.

[63]

Sila kadtong nahimong mga binuhat nga bag-o kang Kristo Jesus magadala sa mga bunga sa Espiritu, nga mao ang: “Gugma, kalipay, pakigdait, pagkamapailubon, pagkamahinoklugon, pagkayo, pagtoo, pagka-aghup, pagbuot sa kaugalingon.”³ Sila dili na maga-awat sa ilang kaugalingon sumala sa ilang unang mga kailibgon, kondili tungud sa pagtoo sa Anak sa Dios mosunod sila sa Iyang mga lakang magsidlak sa Iyang kinaiya ug magputli sa ilang kaugalingon ingon nga putli Siya. Ang mga butang nga kaniadto ilang gidumtan, gihigugma na nila karon, ug ang mga butang nga ilang gihigugma kaniadto, gidumtan na. Ang mapahitas-on ug ang malinabanon sa kaugalingon nahimong malumo ug mahinayon sa kasingkasing. Ang walay dapat ug garbusohon nahimong maugdang ug maligdong. Ang palahubog nahimong buotan, ug ang sirukan naputli. Ang kawang mga batasan, ug mga urog sa kalibutan ginahikling. Ang mga Kristohanon wala magapangita sa “dayandayan sa gowa” kondili “sa tinago nga tawo sa kasingkasing, sa panapton nga dili madunoton, sa maaghup nga espiritu.”⁴

Walay kamatuoran sa matuod nga paghinulsul samtang walay pagkausab. Kon siya maguli sa utang, iuli pagbalik kanang iyang kinawat, magsugid sa iyang mga sala ug maghigugma sa Dios ug sa iyang isigkatawo, ang makasasala makapaniguro nga siya nakaagi gikan sa kamatayon, ngadto sa kinabuhi.

[64]

³Gal. 5:22, 23.

⁴1. Ped. 3:3, 4.

Sa atong pagkamakasala, kita moduol kang Kristo ug mahimong mga umalambit sa Iyang hatag nga diosnon nga mapinasayloon, ang gugma motubod sa atong kasingkasing. Ang tanang lulan mahimong maga-an; kay ang yugo nga Iyang gipahimutang mahumok Ang katungdanan mahimong kalipay, ug ang paghalad makapahimuot. Ang dalan nga kaniadto daw ginalimisan sa kangitngit, mahimong mahayag sa mga silaw nga gikan sa Adlaw sa Katarungan. Ang mahigugmaong kinaiya ni Kristo makita diha sa Iyang mga sumosunod. Ang pagbuhat sumala sa kabubut-on sa Dios maoy iyang kalipay. Ang paghigugma sa Dios, timaan sa Iyang himaya mao ang magmamando nga gahum sa kinabuhi sa atong Manluluwas. Ang gugma nakapa-anindot ug nakapasidungog sa tanan niyang mga. buhat. Ang gugma Iya sa Dios. Ang kasingkasing nga dili tinugyan sa Dios dili makapamunga niini. Makita lamang kini sa kasingkasing diin si Jesus maoy naghari. “Kita nagahigugma Kaniya, kay siya unang nagahigugma kanato ”⁵ Sa kasingkasing nga ginabag-o tungud sa hatag nga diosnon ang gugma maoy sinugdan sa buhat. Magapaarang-arang sa batasan, makapamando sa sugyot sa hunahuna makapugong sa mga kailibgon, makapasanta sa panagbingkil, ug makapadungganon sa mga paghigugma. Kin-ing gumaha kon tipigan sa kalag, makapatamis sa kinabuhi ug magabanwag matahum nga gahum sa tanang maglibot.

[65]

Adunay duruha ka mga sayop nga nagabatok sa mga anak sa Dios, nga kinahanglan pagabantayan labi na gayud nga magabantay kadtong bag-o pa lamang nga nakabaton sa pasalig sa iyang grasya. Ang nahauna mao ang naandan nang paglantaw sa ilang kaugalingong buhat, sa pagsalig sa bisan unsang butang nga ilang mahimo, nga makadala sa ilang kaugalingon sa pakig-uyon uban sa Dios. Siya kadto nga nagapanlimbasog sa pagkabalaan tungud sa iyang kaugalingon nga buhot sa pagbantay sa balaod nagapaningkamot sa dili gayud mahimo. Ang tanan nga mabuhay sa tawo nga igawas si Kristo nabulingan sa kahakog ug sa sala. Ang grasya ni Kristo lamang tungud sa pagtoo mao ang makahimo kanatong balaan.

Tugbang niini nga maoy dakung peligro nga sayop, mao ang pagtoo kang Kristo nga nakapahigawas sa mga tawo sa pagbantay sa balaod sa Dios; nga gumikan sa pagtoo lamang mahmo kita nga

⁵Juan 4:19 (Version Revisada).

mga umlambit sa hatag nga diosnon ni Kristo, ang atong mga buhat walay labut sa atong kaluwasan.

Apan bantaye dinhi nga ang pagtahud dili maoy usa ka lonlon pagtuman sa gawas, kon dili mao ang gugma sa pag-alagad. Ang balaod sa Dios maoy hulad sa kinaiya niya gayud; kini mao ang usa ka pongpong sa daku nga tinubdan sa gugma, ug busa maoy patukoran sa Iyang gobierno sa langit ug sa yuta. Kon ang atong mga kasingkasing ginabag-o nga sama sa Dios, kon ang diosnong gugma nahatisok sa kalag, dili ba ang balaod sa Dios madala sa kinabuhi? Kon ang pasikaranan sa paghigugma itanum sa kasingkasing, kon ang tawo gibag-o ingon sa dagway sa naglalang kaniya, ang bag-ong tugon nga gisaad matuman. “Igapahimutang ko ang akong mga kasugoan sa ilang mga kasingkasing ug igasulat ko sa ilang hunahuna.”⁶ Kona ang kasugoan ikasulat sa kasingkasing dili ba kini makatarung sa kinabuhi? Ang pagtuman, ang pag-alagad ug ang pagpakigsagabay sa gugma — maoy matuod nga ilhanan sa pagkatinon-an. Sa ingon niana ang Balaang Kasulatan miingon “Kay mao kini ang gugma sa Dios nga pagabantayan ta ang Iyang sugo.” “Ang nagapamulong: Ako nakaila Kaniya, ug wala magabantay sa iyang mga sugo, kini siya bakakon, ug ang kamatuoran wala kaniya.”⁷ Inay nga magapalinkawas sa tawo gikan sa pagtuman, ang pagtoo ug pagtoo lamang ang makahimo kanato sa pagka-umalambit sa hatag nga diosnon ni Kristo, nga mao ang makapatakus kanato sa paghatag ug katahuran.

[66]

Tungud lamang sa atong pagtuman, dili kita makadawat sa atong kaluwasan kay ang kaluwasan mao ang gasa sa Dios nga pagadawat sa pagtoo. Apan ang pagtuman mao ang bunga sa pagtoo. “Hingbaloan usab ninyo nga siya gipahayag sa pagkuha sa atong mga sala, ug walay sala kaniya. Ang tanan nga mopuyo kaniya. dili magapakasala; bisan kinsa nga nagpakasala, wala makakita kaniya, ug wala makaila kaniya.” Ania dinhi ang matuod nga pagsulay. Kon kita mopabilin kon mopuyo kang Kristo, kon ang gugma sa Dios mopuyo kanato, ang atong mga pagbati, ang atong mga hunabuna ang atong mga tinguha, ang atong mga buhat kon lihok mahiuyon sa kabubut-on sa Dios ingon sa naasoy sa mga balaod sa balaan

⁶Heb. 10:16.

⁷Juan 5:3.

[67] nga Kasugoan. “Mga ondo dili kamo pagpasalaagon sa bisan kinsa. Ang magabuhat sa katarungan, mao ang matarung, maingon nga matarung usab siya.” Ang pagkamatarung, ginahubit sa napulo ka mga sugo nga gihatag sa bukid sa Sinai.

Kanang ginaingon nga pagtco kang Kristo nga nagapahayag sa mga tawo nga nagawas kanila gikan sa katungud sa. pagtuman sa Dios, dili pagtoo kondili banabana lamang. “Kay tungud sa hatag nga dicsnon nalinuwas kamo tungud sa pagtoo.” Apan “ang pagtoo, kon walay mga buhat, patay.”¹⁰ Si Jesus sa wala pa Siya moanhi sa kalibutan miingon sa Iyang kaugalingon. “Ang pagbuhat sa Imong kabubuton nakapahimuot kanako, O Dios ko; ug ang imong kasugoan anaa sa sulod .sa akong kasingkasing.”¹¹ Ug sa wala pa Siya mosaka pag-usab sa langit mipahayag Siya “Ako nagbantay sa mga sugo sa akong Amahan ug ako nagapabilin sa iyang gugma.”¹² Ang Balaang Kasulatan miingon, “Niini hibaloan ta nga giila ta Siya, kon gibantayan ta ang Iyang mga sugo. Ang nagapamulong nga anaa kaniya kinahanglan magalakaw ingon sa paglakaw Niya.”¹³ Kay si Kristo nag-antus usab tungud kanato nga ginabinlan kita Niya ug sulondan, aron pagsundon ninyo ang Iyang mga lakang.”¹⁴

[68] Ang kahintang sa kinabuhing dayon karon, sama da gihapon kanunay sa kaniadto didto sa Paraiso sa wala pa mahulog ang atong unang mga ginikanan, — hingpit ang pagtuman sa balaod sa Dios, hingpit ang katarungan. Kon ang dayon nga kinabuhi, ginahatag sa bisan unsang kahintang nga kulang niini, unya ang kalipayan sa tibuok nga kalibutan mahimutang sa katalagman. Ang agianan mabuksan alang sa sala uban sa tanan niyang kagul-anan ug kahi-marautan nga wala nay kamatayon.

Sa wala pa ang pagkahulog, alang kang Adan ang paghimog matarung nga batasan sa pagtuman sa balaod sa Dios, masayon kaayo. Apan siya napakyas sapagtunian niini, tungud sa iyang sala, ang atong mga kinaiya nangahulog ug niana dili kita makaarang sa pagkamatarung sa atong kaugalingon. Sanglit makasasala kita ug dili balaan, dili kita arang makahingpit pagtuman sa balaang balaod.

¹⁰Efe. 2:8; Jak. 2:17.

¹¹Sal. 40:8.

¹²Juan 15:10.

¹³Juan 2:3-6.

¹⁴1. Pedro 2:21.

Kay sa atong kaugalingon, wala kitay pagkamatarung nga ikatuman nato sa ginaingon sa balaod sa Dios. Apan si Kristo naghimog dalan nga atong kalutsan. Mipuyo siya sa yuta sa taliwala sa mga pagsulay ug mga pagtintal, ingon kanato. Siya nagpuyo sa usa ka kinabuhi nga walay billing sa sala. Nagpakamatay Siya alang kanato, ug karon nagtanyag Siya sa pagkuha sa atong mga sala ug sa paghatag kanato sa Iyang pagkamatarung. Kon igatugyan mo ang imong kaugalingon Kaniya ug magdawat Kaniya ingon nga imong Manluluwas, unya, bisan pa nagadautan ang imong ki-nabuhi, pagaisipon ka Niya nga matarung tungud kaniya. Ang kinaiya ni Kristo magatindog ilis sa dapit sa imong kinaiya, ug ikaw pagadawaton sa atubungan sa Dios, sama nga wala magpakasala.

Labi pa gayud niini si Kristo maga-usab sa kasingkasing. Magapuyo Siya sa imong kasingkasing tungud sa pagtoo. Ug tungud niini pagabatnan mo kining paghitakipa kang Kristo tungud sa pagtoo ug ang pagtugyan kanunay sa imong kabubut-on kaniya; ug samtang ikaw nagahimo niini, magahimo siya kanimo sa pagbuot ug sa paghimo sumala sa Iyang nahimut-an nga maayo. Karon magingon ka, “Ang kinabuhi nga ginakabuhian ko karon sa unod, nagakinabuhi ako sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga mahigugma kanako, ug mitugyan Siya sa Iyang kaugalingon tungud kanako.”¹⁵ Sa ingon niini si Jesus miingon sa Iyang tinon-an, “Kay dili kamo mao ang magasulti, kondili ang Espiritu sa inyong Amahan, nga nagasulti kaninyo.”¹⁶ Unva kauban ni Kristo nga nagbudlay kanimo, magapakita ikaw sa samang espiritu ug magahimog samang mga buhat,—mga buhat sa matarung nga pagtuman.

Tungud niini sa atong kaugalingon wala gayud kitay ikapanghambug. Wala kitay luna sa pagpa-usab sa kaugalingon. Ang atong luna sa paglaum anaa lamang sa pagkamatarung ni Kristo nga gipahimutang kanato, ug nianang pagbuhata sa Iyang Espiritu nga nagtrabaho sa sulod ug tungud kanato.

Kon magsulti kita sa pagtoo, adunay kalainan nga angay pagabantayan sa panumduman. Adunay usa ka sari sa tinuhoan nga adunay hingpit nga kalainan gikan sa pagtoo. Ang “existencia” sa gahum sa Dios, ang kamatuoran sa Iyang pulong maoy kamatuoran

¹⁵Gal.:20.

¹⁶Mat. 10:20.

[70] nga bisan si Satanas ug ang iyang mga ginsakupan sa kasingkasing dili makalimod. Ang Biblia miingon nga “Ang mga yawa mitoo usab, ug nagpangurog,”¹⁷ apan kini dili pagtoo. Diin didto adunay dili lamang pagtoo sa Pulong sa Dios, apan aduna usab ing pagtugyan sa kabubut-on kaniya; diin ang kasingkasing gipasakop kaniya, ang mga paghigugma kaniya gipahimutang, adunay pagtoo,—pagtoo nga nagbuhat tungud sa gugma ug nagahinlo sa kalag. Tungud mining pagtooha ang kasingkasing mabag-o ingon sa dagway sa Dios. Ug ang kasingkasing nga anaa sa wala mabag-ong kahimtang dili sakop sa balaod sa Dios, sa pagkamatuod, dili gayud mahimo; karon nagmalipayon sa iyang mga balaang kasugoan mao ang tuaw sa mag-aawit, “Hilabihan nga paghigugma ko sa imong kasugoan! siya mao ang akong pagpalandong sa tanan nga adlaw.”¹⁸ “Ang pagkamatarung sa balaod natuman kanato, nga nagagawi dili ingon sa unod kondili ingon sa Espiritu.”¹⁹

Adunay daghan nga nasayud sa mapinasaylo-ong gugma ni Kristo, ug sa tinuod nagatinguha nga mahimo silang mga anak sa Dios, apan nag-ila sila nga ang ilang kinaiya dili hingpit, ang ilang kinabuhi masalaypon, ug sila naandam sa pagduhaduha kon ang ilang mga kasingkasing ginabag-o sa Espiritu Santo. Tungud niana moingon ako, Ayaw pagsibog sa walay paglaum. Sa kanunay magayokbo kita ug magbakho sa mga tiil ni Jesus tungud sa atong mga sala ug mga kasaypanan; apan dili kinahanglang mawad-an kita sa paglaum. Bisan madaug kita sa kaaway, wala kita igasalikway, wala biyai ug wala talikdi sa Dios. Wala; si Kristo atoa sa toong kamot sa Dios, nga nagahimog paglaban kanato. Ang hinigugmang Juan miingon, “Nagsulat ako kaninyon niining mga butanga, aron nga dili kamo magpakasala. Apan kon may uban nga nakasala may manlalaban sa Amahan, si Jesukristo nga matarung.”²⁰ Ug ayaw hikalimti ang mga pulong ni Kristo, “Ang Amahan gayud nagahigugma kaninyo.”²¹ Siya nagatinguha sa pagsud-ong sa kaugalingon Niyang kaputli ug kabalaan nga magadan-ag kanimo. Ug kon ikaw buot lamang magahatag sa imong kaugalingon kaniya,

¹⁷Jak. 2:19.

¹⁸Sal. 119:97.

¹⁹Rom. 8:1.

²⁰1. Juan 2:1.

²¹Juan 16:27.

siya ang nagsugod ug maayong buhat kanimo magadala niini ngadto sa adlaw ni Jesukristo. Pag-ampo sa labing mainit; pagtoo sa labing hingpit. Sanglit dili kita makasalig sa atong kaugalingong gahum, saligan nato ang ga- hum sa atong Manluluwas, ug magadayeg kita Kaniya nga mao ang kalig-onan sa atong pamayhon. [71]

Ang labing pagpakigsandurot kang Jesus, magalabi usab ang imong pagkakita sa imong pagkamasalaypon; kay ang imong pagpanan-aw mamasayag, ug ang imong mga pagkadili hingpit makita sa kalapad ug katin-a,w nga kalahi mo sa hingpit Niya nga kinaiya. Kini mahayag nga ang mga limbong ni Satanas nawad-an sa ilang gahum; nga ang manggibuhion nga gahum sa Espiritu sa Dios maoy nagpukaw kanimo.

Walay gugma nga halalum alang kang Jesus nga makapuyo sa kasingkasing niadtong dili moila. sa iyang kaugalingong pagkamakasasala. Ang kalag nga nausab tungud sa grasya ni Kristo magahigugma sa iyang diosnong kinaiya apan kondili kita makakita sa kadaut sa atong pamatasan, maoy dili masayop nga kamatuoran nga wala kita makalantaw sa katahum ug sa kaayo ni Kristo.

Ang diotay na'tong pagtan-aw sa pagmahal sa atong kaugalingon, magalabi usab ang pagkakita nato sa pagmahal sa walay katapusang kaputli ug kamahigugmaon sa atong Manluluwas. Ang usa, ka pagtan-aw sa atong pagkamakasasala makapatabog kanato ngadto Kaniya nga makaarang sa pagpasaylo; ug kon ang kalag mag-ila sa pagka wala nivav panabang, makadangat sa pagsunod kang Kristo, Siya magapahayag sa Iyang kaugalingong gahum. Ang labing pagbati nato sa atong kinahanglanon magahatud kanato ngadto sa Pulong sa Dios, ug labing molabaw ang pagkahi-usbaw sa Iyang kinaiya kanato, ug magalabi ang pagsidlak nato sa Iyang dagway. [72]

Anib 8—Ang Pagtubo Ngadto kang Kristo

ANG pagkausab sa kasingkasing nga mao ang makapahimo kanatong mga anak sa Dios ginasulti sa Biblia sama sa pagpakatawo. Ingon man usab gitanding kini sa pagturok sa maayong binhi nga gipugas sa mag-uuma. Sa mao man usab nga pagkaagi sila kadto nga mao pay pagkaliso kang Kristo maoy “ingon sa mga bata nga bag-ong nangatawo” aron “managpanubo”¹ sa kinaiya sa mga lalake ug babaye kang Kristo Jesus. Kon sama sa binhi nga maayo nga gipugas sa uma, nga managpanubo sila ug magadala ug maayong mga bunga. Si Isaias ming-ingon nga sila “pagatawgong mga kahoy sa katarungan, ang ginatanum ni Jehova, aron nga siya pagahimayaon,”² Busa gikan sa kinabuhi nga kinaiya nga mga panig-ingnan gihulagway aron makatabang kanato sa pagsabut ug maayo sa kahibulongang mga kamatuoran sa kinabuhing espirituhanon.

Dili ang tanang kalaam ug kabatid sa tawo makapahimog kinabuhi sa labing diotay nga butang sa kinaiyahan. Kini pinaagi lamang sa kinabuhi nga hinatag sa Dios sa iyang kaugalingon aron ang tanum kun mananap mabuhi Busa mao usab nga ang kinabuhi nga espirituhanon kabatnan lamang sa mga kasingkasing sa mga tawo tungud sa kinabuhi nga naggikan sa Dios. Gawas nga ang tawo “matawo gikan sa kahitasan.”³ dili siya mahimong umalambit sa kinabuhi, nga tungud niana mianhi si Kristo sa paghatag.

[73] Ingon nga kauban sa kinabuhi mao man usab kini kauban sa pagtubo. Ang Dios mao ang magadala sa mga putot sa pagpabuklad ug sa bulak sa pagpamunga.. Kini mao nga tungud sa Iyang gahum ang binhi nrotubo, “ang una ang dahon, unya ang puso, sa ulahi ang matimgas nga mga lugas sa maiz sa puso.”⁴ Ug si manaiagna Oseas nagingon sa Israel, nga “manubo ingon sa liryo.” “Sila mabuhi nga daw maiz ug motubo ingon sa balagon.”⁵ Ug si Jesus naghangyo

¹ 1 Ped. 2:2; Efe. 4:15.

² Isa. 61:3.

³ Juan 3:3.

⁴ Mar. 4:28.

⁵ Oseas 14:5, 7.

kanato “palandunga ninyo ang liryo kon unsa ang pagtubo nila.”⁶ Ang mga tanum ug mga bulak wala magatubo sa ilang kaugalingon lamang nga pag-atiman ug pagtukaw kun panlimbasog, kondili nagadawat sa ginahatag sa Dios aron ikatabang sa ilang kinabuhi. Ang bata dili makadugang sa iyang gidak-on tungud sa bisan unsang paninguha kun gahum nga iyang kaugalingon. Dili gayud ikaw makabaton sa espirituhanong pag-uswag tungud sa paninguha kun panlimbasog sa imong kaugalingon. Ang tanum, ang bata, mitubo tungud sa pagdawat sa mga butang nga naglibut nga mao, ang hangin, kahayag sa adlaw, ug kalan-on nga nagatabang sa kinabuhi. Kon kining mga hataga sa kinaiyahan alang sa mananap ug tanum, magamao usab si Kristo alang niadtong nanagsalig kaniya. Siya magamao ang ilang “kahayag nga walay katapusan,” ang adlaw ug ang taming.”⁷ Siya moanhi nga daw yamog sa Israel. “Magakunsad siya ingon sa ulan sa ibabaw sa balili nga nagalab.”⁸ Siya mao ang tubig, nga buhi. “ang tinapay sa Dios . . . nga nanaug gikan sa langit. ug nagahatag sa kinabuhi sa kalibutan.”⁹

Tungud sa walay tupong nga gasa sa Iyang Anak. ang Dios nagaliyong sa tibuok nga kalibutan nianang “atmosfera” sa hatag nga diosnon nga matuod ingon sa kahanginan nga nagaliyok sa yuta. Ang tanan kadto nga magapiii sa pagginhawa mining hinuyohoya sa mahatagong kinabuhi mamabuhi ug magtubo sa kahamtong sa mga lalake ug babaye diha kang Kristo Jesus. [74]

Maingon nga ang bulak moatubang sa adlaw, aron ang masigang mga silaw makabulig sa paghingpit sa iyang katahum ug pagka-angay, mao usab kita kinahanglan nga motan-aw sa Adlaw sa Katarungan, aron ang kahayag nga langitnon mosidlak kanato, nga aron ang atong kinaiya maga-uswag ngadto sa pagkasama kang Kristo.

Si Jesus mitudlo sa samang butang sa pag-ingon niya, “Managpabilin kamo kanako ug ako kaninyo. Maingon nga ang sanga dili makabunga kaniya lamang, kon wala magaungot sa punoan, ingon usab kamo niana, kondili kamo managpabilin kanako . . . kay kon wala ako wala kamoy arang mabuhat.”¹⁰ Aron magkinabuhi sa kinabuhing balaan, mosalig ka kang Kristo ingon nga

⁶Luk. 12:27.

⁷Isa. 60:19; Sal. 84:11.

⁹Juan 6:33.

¹⁰Juan 15:4, 5.

sanga nga naga-ungot sa punoan aron makatubo ug ma-kabunga. Halayo Kaniya wala kay kinabuhi. Wala kay gahum sa pagbatok sa panulay kun sa pagtubo sa grasya ug sa pagkabalaan. Kon magapabilin ikaw Kaniya magamabungahon ka. Iduol ang imong kinabuhi kaniya magamabungahon ka ug dili malaya sama sa usa ka kahoy nga nahitanum sa. daplin sa mga sapa nga tubigan.

[75] Kadaghanan may hunahuna nga sila kinahanglan magbuhat. sa ubang bahin sa bulohaton nga maginusara. Sila. nagasalig kang Kristo alang sa pasavlo sa sala. apan karon nagpangita sila sa ilang kaugalingong panlimbasog sa pagkinabuhi nga matarung. Apan kanang tanang panlimbasuga mapakyas. Si Jesus miingon, “Dili kamo makahimo bisan unsa, kon wala ako.” Ang atong pagtubo sa grasya, ang atong kalipay, ang atong kapuslanan — ang tanan nagasandig lamang sa atong pagpakighiusa kang Kristo. Kini mao ang pakiguban ta Kaniya sa matag-adlaw, oras-oras, tungud sa pagpabilin Kaniya — aron nga magtubo kita sa grasya. Dili lamang Siya tagbuhat kondili magtitibawas kun maghihmgpit sa atong pagtoo. Kini mao nga si Kristo ang nahauna ug ang katapusan ug ang sa gihapon. Siya nagauban kanato, dili lamang sa sinugdan ug sa katapusan sa atong panaw kondili hangtud usab sa atong tanang mga lakang sa dalan. Si David miingon, “Si Jehova gibutang ko gihapon sa atubangan ko; kay ania Siya sa akong too ug dili ako pagapalihokon.”¹¹

Ikaw mangutana, “Unsaon nako pagpabilin kang Kristo?” Sa samang paagi ingon sa imong pagdawat Kaniya sa una. “Busa sa pagkaagi nga nadawat ninyo si Kristo Jesus nga Ginoo, managgawi kamo Kaniya.” “Ang matarung mabuhi tungud sa pagtoo.”¹² Gitugyan mo ang imong kaugalingon sa Dios, aron maiya sa bug-os, sa pagalagad ug pagtuman Kaniya, ug gipili mo si Kristo nga imong Manluluwas Ikaw sa imong kaugalingon dili makapasaylo sa imong mga sala, bisan pa sa pag-ilis sa imong kasingkasing; apan tungud sa, pagtugyan sa imong kaugalingon sa Dios, ikaw mingtoo nga tungud sa ngalan ni Jesus gipala ang tanan mong mga sala. Tungud sa pagtoo nahimo ikaw nga Iya ni Kristo ug tungud gihapon sa pagtoo ikaw nagatubo ngadto Kaniya, — tungud sa paghatag ug

¹¹Sal. 16:8.

¹²Kol. 2:6; Heb. 10:38.

pagdawat. Kinihanglan nga igatugyan mo ang tanan, — ang imong kasingkasing, ang imong kabubut-on, ug ang imong pag- alagad itugyan ang tibuok mong kaugalingon Kaniya aron sa pagtahud Kun pagtuman sa tanan Niyang niga sugo kun mga kinahanglan; ug kinahanglan usab nga dawaton mo ang tanan—si Kristo, ang napunan sa tanang panalangin, sa pagpabilin sa imong kasingkasing ug pagahimoon mong kalig-onan, imong katarungan. imong dayong magtatabang,—sa paghatag kanimo ug gahum sa pagtuman.

[76]

Itugyan ang imong kaugalingon sa Dios sa buntag; himoa kini nga maoy una mong buhat gayud. Himoa ang imong mga pag-ampo nga ingon niini. Kuhaa ako O Dios, nga imo sa bug-os. Gipahamutang ko sa Imong mga tiil ang tanan kong mga paagi. Gamita karon ako sa imong bulohaton. Magapabilin ka unta kanako, ug himoa nga ang tanan kong mga buhat mahiuyon kanimo.” Kini mao ang bulohaton adlaw-adlaw Buntag nga tanan itugyan ang imong kaugalingon sa Dios alang nianang adlawa. Ihatag ang tanan mong mga paagi nga pagahimoon kun itugyan sa Iyang kabubut-on ang tanan sumala sa makita. Sa ingon niana adlaw-adlaw ihatag ang imong kinabuhi sa mga kamot sa Dios ug any imong kinabuhi makasunod ug maayo gayud sa kinabuhi ni Kristo.

Ang kinabuhi kang Kristo mao ang kinabuhi nga may kapahulayan. Bisan kaha wala magabatig kasayon apan adunay malungtarong paglaum nga malinawon. Ang imong paglaum wala sa imong kaugalingon kondili anaa kang KristoAng imong kalnyahon nahitakip sa Iyang kalig-on, ang imong pagkadili maalam sa Iyang kinaadman. ang imong kahuyang sa Iyang malungtarung gahum. Busa dili ka magatan-aw sa imong kaugalingon, bisan pa sa paghuhuna sa kaugalingon, kondili maoy sud-onga si Kristo. Himoa nga ang imong hunahuna magpabilin sa Iyang gugma sa katahum, sa kahingpit, sa Iyang kinaiya. Si Kristo nga nagdumili sa Iyang kaugalingong kalipayan, si Kristo sa Iyang pagpahiubos, si Kristo sa Iyang kaputli ug kabalaan, si Kristo sa Iyang gugmang walay tupong, — kini mao ang tema nga pagapalandungon sa kalag. Ikaw mabalhin lamang ngadto sa pagkasama Kaniya tungud sa paghigugma Kaniya, paghuwad kanunay ug sa pagsalig Kaniya sa bug-os.

[77]

Si Jesus miingon, “Magpabilin ka kanako ‘’ Killing mga pulonga makadala sa paagi sa pagpahulay, sa kalig-on ug pagsalig. Ingon man usab siya nagdapit, “Umanhi kanako . . . kay pagapapahulayon

ko ka-mo.”¹³ Ang mga pulong sa mag-aawit naga-asoy sa samang hunahuna. “Maghilum ka kang Jehova ug maghulat ka Kaniya. ” Ug si Isaias naghatag sa kalig-onan. “Sa kalinaw ug sa pagsalig mamao ang inyong kusog”¹⁴ Kining kapahulayan dili hikaplagaan sa pagkaluya; kay ang pagdapat sa Manluluwas ug ang saad sa kapahulayan nahiusa uban sa pagtawag sa buhat. “Isangon ninyo ang akong yugo, ug makakaplag kamo sa kapahulayan.”¹⁵ Ang kasingkasing nga nagapahulay gayud kang Kristo magamao ang labing mainiton kun masingkamuton ug maabtik sa buhat alang Kaniya.

[78] Ang paghunahuna kanunay sa kaugalingon mao ang pagpahilayo kang Kristo nga mao ang tinubdan sa kusog ug kinabuhi. Busa mao kini ang masubsub nga panlimbasog ni Satanas sa pagpahiluna sa atong mga bulohaton, nga mahisuhag gikan sa Manluluwas, ug niana masanta ang panaghiusa ug ang pakig-ambit sa kalag uban kang Kristo. Sa usa kun sa tanan niining mga butanga nga mao ang mga kahilayan sa kalibutan, ang mga libang kun kabilingan sa kinabuhi ug mga kasamok kun kakulian, ug mga kagul-anan, ang mga sayop sa uban, kun ang imong kaugalingong mga sayop, ug ang pagkadili hingpit, niini ang yawa makapangitag paagi sa pagpasa-ag sa hunahuna. Ayaw pagpadaldal sa iyang mga lit-ag. Sa tinuod daghang mga matarung nga managtinguha sa pagkinabuhi alang sa Dios, apan ang yawa usab sa kanunay nagadaldal kanila sa paghunahuna sa ilang mga sayop ug kaluyahon, ug tungud niana kay nahimulag sila kang Kristo, milaum siya nga makab-ot niya ang kadaugan. Dili nato himoon ang pagsalig sa kaugalingon ug unya magapatuyang sa pagkaguol ug sa pagkahadlok kun katahap nga mamaluwas kita kun dili ba. Killing tanan maoy makanalayo sa kalag gikan sa tinubdan sa atong kusog. Ihatag ang imong kalag sa pagpahimutang sa Dios ug sa pagsalig kaniya. Pagsulti ug pagpa-landong kanunay kang Jesus. Wad-a ang kaugalingon sa atubangan Niya. Ipahilayo ang tanang duhaduha; isalikway ang imong kahadlok, mag-ingon ka kanban ni Apostol Pablo, “Ug dili na ako mabuhi kendili, ang nabuhi kanako si Kristo. Ug ang kinabuhi nga gikinabuhian ko karon sa unod, nagakabuhi ako sa pagtoo sa Anak

¹³Mat. 11:28, 27.

¹⁴Sal. 37:7; Isa. 30:15.

¹⁵Mat. 11:29.

sa Dios nga mahigugma kanako, ug mitugyan siya sa Iyang kaugalingon tungud kanako.”¹⁶ Pahulay ka sa Dios. Siya makaarang sa pagbantay nianang gitugyan mo Kaniya. Kon igapahilin mo ang imong kaugalingon sa Iyang mga kamot, pagapausbawon ikaw Niya nga labaw pa kay sa pagkamananaug tungud Kaniya nga mihigugma kanimo.

[79]

Sa pagkuha ni Kristo sa kanaiya nga tawohanon diha Kaniya, gibugkos Niya ang pagkatawohanon sa Iyang kaugalingon tungud sa higot sa gugma nga dili mabugto sa bisan unsang gahum gawas sa pagpili sa tawo sa iyang kaugalingon. Si Satanas sa kanunay magbutang mga pahaylo kun mga lalang nga makadaldal kanato sa pagbugto niining bugkosa. Kini mao ang pagpili sa pagbulag sa atong kaugalingon gikan kang Kristo. Kini dinhi maoy kinahanglan nga magbantay, maningkamot, maga-ampo aron walay makabihag kanato sa pagpilig laing agalon; kay sa kanunay may kagawasan kita Sa paghimo niini. Apan itutok nato ang atong mga mata kang Kristo kay Siya magabantay kanato. Ang pagtan-aw kang Jesus magapaluwas kanato sa kadautan. Walay bisan kinsa nga makawakli kanato gikan sa Iyang kamot. Ang pagtan-aw kaniya kanunay “gmausab kita sa mao usab nga dagway sa himaya, nga sa himaya ingon nga gikan sa Espiritu sa Ginoo.”¹⁷

Kini mao ang napakab-ut sa unang mga tinon-an sa pagkasama nila sa ilang minahal nga Manluluwas. Kadtong mga tinon-an sa pagpakadungog nila sa mga pulong ni Jesus gibati nila ang ilang dakung kinahanglan Kaniya. Gipangita nila, hingka, plagan nila, ug minunot sila Kaniya. Sila nakauban Niya sa balay, sa talad, sa lawak ug sa kaumahan. Sila nakauban Kaniya ingon nga mga tinon-an kauban sa Magtutudlo, nga sa adlaw-adlaw nagdawat gikan sa Iyang mga ngabil mga pagtulon-an sa balaang kamatuoran. Sila nagtan-aw Kaniya, ingon sa mga sulogoon sa ilang agal n nga nagatoon sa ilang katungdanan Kadtong mga tinon-ana maoy mga tawo ‘nga kasama nato sa kinaiya’¹⁸ Sila may samang gubat nga paga-asdangon uban ang sala. Sila nagkinahanglan ug samang hatag nga diosnon aron sa pagpuyo sa balaang kinabuhi.

[80]

¹⁶Gal. 2:20.

¹⁷Jakobo 5:17.

¹⁸2 Kor. 3:18.

Bisan si Juan ang hinigugmang tinon-an nga siya mao ang labing napun-an sa kasilaw sa pagkasama sa Manluluwas, sa kinaiyahan wala gayud makabaton nianang mahigugmaon nga batasan. Siya dili lamang makiuyonon sa kaugalingon ug matinguhaon alang sa dungog, apan madalidalion, masuk-anon sa ilalum sa mga kadautan. Apan sa diha gipahayag kaniya ang kinaiya sa Usa nga Diosnon nakita niya ang pagkadili takus sa iyang kaugalingon, tungud sa kaalam namapaubsanon siya. Ang kusog ug pagpailub, ang gahum ug kalumo, ang kahalangdon ug pagkamalulot, nga iyang nasud-ong sa matag adlaw sa kinabuhi sa Anak sa Dios, ang iyang kalag napuno sa kahimuot ug sa gugma. Adlaw-adlaw ang iyang kasingkasing nadani ngadto kang Kristo, hangtud nga nawala sa iyang mga pagtan-aw ang gugma sa kaugalingon tungud sa gugma niya sa iyang Agalon. Ang iyang pagkamasuk-anon ug pagkamatinguhaon sa dungog gitugyan niya sa huwaranang gahum ni Kristo. Ang mabag-ohong gahum sa Espiritu Santo nagbag-o sa iyang kasingkasing. Ang gahum sa gugma ni Kristo nakapausab sa iyang batasan. Kini mao ang tinuod nga sangputanan sa pakig-usa kang Jesus. Kon si Kristo magapuyo sa kasingkasing ang bug-cs nga kinaiya mansab. Ang Espiritu ni Kristo, ug ang Iyang gugma makahumok sa kasingkasing modaug sa kalag. ug mopausbaw sa mga hunahuna ug mga tinguha ngadto sa Dios ug sa langit.

[81] Sa pagsaka na ni Kristo sa langit ang hunahuna sa Iyang pakig-uban anaa gihapon nahapatik sa panumdu- man sa Iyang mga sumosunod. Kini mao gayud ang kinaugalingong pakig-uban, nga puno sa gugma ug kahayag. Si Jesus, ang Manluluwas, nga nagalakaw, nagsulti, ug nag-ampo kauban nila, nga nagsuiti ug paglaum ug paglipay sa ilang mga kasingkasing, gibayaw ngadto sa langit gikan kanila samtang sa iyang mga ngabil diha pa ang maayong balita sa pakigdait ug sa pagdawat Kaniya sa panganod sa mga manolonda misumbalik kanila ang lanog sa Iyang tingog, “Ania karon ako kauban ninyo sa tanan nga adlaw hangtud sa katapusan sa kalibutan.”¹⁹ Siya misaka sa langit sa panagway nga tawohanon. Sila nahibalo nga Siya kaniadto didto sa atubangan sa lingkuranan sa Dios, ila gihapong abyan ug Manluluwas; nga ang Iyang mga pagkalooy walay pagkausab; nga Siya maila uban ang pag-antus

¹⁹Mat. 28:20.

nga Siya nagapakita sa atubangan sa Dios sa mga kabilihan sa Iyang kaugalingong bililhong dugo, ginpakita ang mga samaron Niyang mga kamot ug tiil, sa handumanan sa bili nga Iyang gibayad alang sa Iyang mga tinubus. Sila nahibalo nga Siya misaka sa langit sa pag-andam mga puloy-anan alang kanila, ug unya Siya moanhi pagusab ug panad-o.n sila kauban Niya.

Sa nanagkatigum sila pagtingub, human sa pagkayab daku gayud ang ilang tinguha sa pagpadavag sa Amahan sa ilang mga hangyo sa ngalan ni Jesus. Sila sa matinahurong kahadlok nanagduko sa pag-ampo, sinubli ang pasalig, “Nga bisan unsang butang, nga inyong pangayoon sa Amahan sa akong ngalan, igahatag kaninyo. Kutob karon kamo wala makapangayo Kaniya bisan unsa sa akong ngalan; pangayo kamo, ug makadawat kamo, aron nga ang inyong kalipay mahingpit,”²⁰ Gituybo nila pag-anam- anam ngadto sa kahitas-an ang kamot sa pagtoo, uban ang gamhanang katarungan, “Si Kristo mao ang namatay : labi pa gayud ang gibanhaw usab, ang atoa usab sa too sa Dios, ug ang nagalaban sa Iyang pag-ampo usab tungud kanato.”²¹ Ug ang Pantikostes nagdala kanila sa hatag sa Maglilipay nga mao ang giingon ni Kristo nga Siya “anha kaninyo.” Ug miingon pa gayud Siya, “Kapuslanan ninyo nga mogikan ako; kay kondili ako mogikan, ang Maglilipay dili moanhi kaninyo; apan kon ako mogikan, pagasugoon ko Siya kaninyo.”²² Sukad niadto si Kristo pinaagi sa Espiritu nagapadayon kanunay sa pagpabilin sa mga kasingkasing sa Iyang mga anak Ang ilang pakighiusa Kaniya labi pang sandurot kay sa Siya pa gayud kauban nila. Ang kahayag ug gugma, ug ang gahum ni Kristo nga nagapabilin milagbas pagsidlak kanila aron nga ang mga tawong nagsud-ong, “nahibulong sila, ug hing-ilhan nila, nga nakiguban sila kang Jesus.”²³

Kon unsa ang tinguha ni Kristo sa una Niyang mga tinon-a,n kun sinugo, mao man usab sa Iyang mga anak karong adlaw; kay sa katapusang pag-ampo kauban niadtong diotayng pundok sa mga tinon-an nga nag-alirong Kaniya, Siya nag-ingon, “Wala ako maga-

²⁰Juan 16:23, 24.

²¹Rom. 8:34.

²²Juan 14:17, 16:7.

²³Buh. 4:13.

mpo tungud lamang niini kanila kondili tungud usab sa mga mitoo Kanako sa ilang pulong.”²⁴

- [83] Si Jesus nag-ampo alang kanato, ug Siya naghangyo nga hinaut unta nga kita magakauban Niya, ingon nga Siya nakighiusa uban sa Amahan. Unsang panagkahiusa kini! Ang Manluluwas nagingon sa Iyang kaugalingon “Ang Anak dili arang makabuhat sa bisan unsa sa Iyang kaugalingon,” “Ang Amahan nagapuyo kana-ko, siya gayud ang nagabuhat sa mga buhat.”²⁵ Unya kon ugaling si Kristo magapuyo sa atong mga kasingkasing, Siya usab magabuhat kanato “sa pagbuot ug sa pagbuhat usab ingon sa Iyang kahimuot.”²⁶ Magabuhat kita ingon sa Iyang buhat, ug magapakita kitag samang espiritu. Ug niana, tungud sa paghigugma Kaniya ug sa pagpabilin Kaniya, “managpanubo kita si tanan nga mga. butang nga Iya niadto, [84] nga mao ang ulo, si Kristo.”²⁷
- [85]

²⁴Juan 17:20.

²⁵Juan 15:19; 14:10.

²⁶Fil. 2:13.

²⁷Efeso 4:15.

Anib 9—Ang Buhat ug Kinabuhi

ANG Dios mao ang tinubdan sa kinabuhi ug sa kahayag ug sa kalipay sa kalibutan. Ang mga panalangin nga gikan sa Kaniya ginapagay ngadto sa tanan Niyang binuhat, sama sa silaw sa adlaw, sama sa mga buhagay sa tubig nga mingbul-og gikan sa usa ka tuburan nga walay pagkahubas. Ug sa bisan diin nga ang kinabuhi sa Dios atoa sa mga kasingkasing sa mga tawo, modahili usab kini ngadto sa uban sa gugma ug panalangin.

Ang kalipay sa atong Manluluwas mao ang pagpauswag sa pagluwas sa mga tawong nangahulog. Kay tungud niini kanila, Siya wala mag-isip sa Iyang kaugalingong kinabuhi nga mahal Kaniya, apan gi-antus Niya diha sa krus ang tamay, ug kaulaw. Busa ang mga manolonda naga-alagad gihapon sa pagpatigayon alang sa kabulahanan sa uban. Kini mao ang ilang kalipay. Nga ang mga kasingkasing mahikawon magaila niini ingon nga buhat nga ubos kaayo sa pagtabang niadtong mga timawa nga sa bisan unsang paagi ubos kaayo sa kinanaiya ug kahimtang, kini mao ang buhat sa mga dili makasasalang manolonda. Ang espiritu sa gugma sa pagkamainantuson ni Kristo mao ang espiritu nga nagalukop sa langit, ug nga mao gayud nga kaamyon sa iyang kabulahanan. Kini mao ang espiritu nga pagabatnan sa mga sumosunod ni Kristo, ang buhat. nga ilang pagabuhaton.

Kon ang gugma ni Kristo pagatipigan sa kasingkasing sama sa mahumot nga mangalimyon, dili gayud mata go. Ang iyang balaang gahum pagabation sa tanan niadtong atong mahiadto-an. Ang espiritu ni Kristo nga anaa sa kasingkasing sama sa tuburan nga anaa sa kamingawan sa pag-inum sa tubig sa kinabuhi; niadtong magaugaw na sa kamatayon. [86]

Ang paghigugma kang Jesus mapakita sa usa ka tinguha sa pagbuhat ingon sa Iyang ginabuhat, alang sa kabulahan, ug pagpauswag sa katawohan. Kini makadala sa paghigugma nga may kalumo, ug pagkalooy sa tanang mga binuhat nga anaa sa pagbantay sa atong Amahang langitnon.

Ang kinabuhi sa Manluluwas dinhi sa yuta, dili maoy kinabuhing hamugaway, ug pagtagad lamang sa Iyang kaugalingon. Kondili nagbuhat Siya uban ang pagkanunay pagsingkamot, ug pagpanlimbasog nga walay pagkalaay alang sa kaluwasan sa katawhang nangahulog. Gikan sa pasungan hangtud sa Kalbaryo gisubay niya ang dalan sa pagdumili sa kaugalingon, ug wala magapangitag puli gikan sa mabug-at nga bulohaton, sa malaay nga mga panaw, ug nakapa-ugtas nga mga kabilinggan ug kabudlay. Siya ming-ingon, ” Ang Anak sa Tawo wala moanhi, aron nga paga-alagaron kon dili sa pag-alagad, ug sa paghatag sa Iyang kinabuhi nga lukat tungud sa kadaghanan.”¹ Kini mao ang usa ka dakung tuyo sa Iyang kinabuhi. Ang bisan unsa pang butang mao lamang ang ikaduha ug dason. Ang pagbuhat sa kabubut-on sa Dios ug paghuman sa Iyang buhat mao ang Iyang kalan-on ug ilimnon. Ang pagpahimuot Kaniya ug sa Iyang kaugalingon walay bahin sa. Iyang buhat.

[87] Mao usab kadto sila nga naga-ambit sa hatag ni Kristo magaan-dam sa paghimog paghalad, aron ang uban nga maoy Iyang gipakamatyan mabahinan sa gasa nga langitnon. Sila magabuhat kutob sa maabut sa mahimo sa kalibutan nga maayo tungud sa ilang pagpuyo niini. Killing espirituha mao ang matuod nga pag-uswag sa usa ka kalag nga tinuod nga nakabig. Gilayon nga moduol ka kang Kristo matawo dayon sa imong kasingkasing ang tuyo sa pagpahibalo sa uban unsang kahamili nga panaghigala nga imong hikaplagaan diha kang Jesus, ug ang makaluwas ug makapabalaang kamatuoran dili gayud katagoan sa iyang kasingkasing. Kong kita ginasaputan sa katarungan ni Krist o ug gipuno sa kalipay sa Iyang makawiwiling espiritu, dili kita makahimo sa pagpakahilum. Kon kita nakatilaw ug nakakita nga ang Ginoo maoy maayo, aduna kita.y ikabalita. ingon kang Felipe nga sa pagkakita niya sa Manluluwas, magadapit kita usab sa uban sa pagdala sa Iyang atubangan. Magapangita kitag paagi nga ikapakita ta kanila ang makabibihag nga gahum ni Kristo ug ang mga kamatuorang dili makita sa kalibutang umalabut. Maadunay dakung tinguha sa pagsunod sa dalan nga ginalaktan ni Jesus. Maadunay mainitong kahidlaw nga kadtong nanaglibot kanato makasud-ong “sa Kordero sa Dios nga nagkuha sa sala sa kalibutan.”

¹Mateo 20:28.

Ug ang pagpanlimbasog sa pagpanalangin sa uban mosumbalik sa pagpanalangin sa atong kaugalingon. Kini mao ang tuyo sa Dios, sa paghatag kanatog bahin sa bulohaton sa paagi sa kaluwasan. Siya nagatugot sa mga tawo sa katungod sa pagkaumalambit sa diosnong kinaiya, ug baylo niini sa pagbobo sa mga panalangin sa ilang isigkatawo. Kini mao ang labing hataas nga dungog, ang labing dakung kalipay. nga nahimo gayud sa Dios sa paghatag sa mga tawo. Sila kadto nga nangahimong kabulig sa mga kabudlay sa gugma maoy madala haduol sa ilang Magbubuhat. [88]

Ang Dios makahimo pagtugyan Sa pagpabalita sa evangelio ug ang tibuok nga buhat sa mahigugmaong pag-alagad, sa mga manolondang langitnon. Siya makagamit ubang mga paagi alang sa paghingpit sa Iyang tinguha. Apan tungud sa Iyang gugma nga dili hitupngan, gipili niya kita nga katabang uban Kaniya gayud. kauban ni Kristo, ug sa mga manolonda aron nga makaambit kita .sa panalangin, sa kalipay, sa paghiusbaw nga espirituhanon, nga mao ang pagasangputan niining dili hinakog nga pag-alagad.

Nadala kita sa pagkalooy uban ni Kristo pinaagi sa pagpakig-ambit sa Iyang mga pag-antus. Ang tagsa ka lihok sa paghalad sa kaugalingon alang sa kaayohan sa uban makapalig-on sa espiritu sa pagkamaloloy-on sa kasingkasing sa humalatag, ug makapadotdot kaniya paglabi gayud sa Manunubos sa kalibutan, nga “maoy dato. apan tungud sa imong kaayohan nahimong kabus, aron nga tungud sa Iyang pagkakabus mamadato ka.” Ug busa ang kinabuhi mahimo lamang nga panalangin nato kon pagatumanan ta ang diosnong tuyo sa paglalang kanato.

Kon ikaw moadto sa pagbuhat ingon sa ginapaninguha ni Kristo, nga ang Iyang mga tinon-an maghimo ug magdaug mga kalag alang Kaniya, pagabation mo gayud ang dakung kinahanglan sa halalum nga pagkabatid ug dakung kaalam sa diosnong butang, ug pagagutmon ug paga-uhawon ka sa katarungan. Ikaw magapangamuyo sa Dios, ug ang imong pagtoo magalig-on ug ang imong kalag. makadimdim sa halalum nga tuburan sa kaluwasan. Ang pagkahibalag mga supak ug mga panulay maka-abog kanimo ngadto sa Biblia ug ngadto sa pag-ampo. Ikaw magatubo sa grasya ug .sa kabalaan ni Kristo ug maga-uswag sa pagkabatid gayud. [89]

Ang espiritu sa pagkawalay kahikaw sa paghago alang sa uban makahatag halalum nga kalig-onan ug sa pagkasama kang

Kristo sa kinaiya, ug magadalag kalinaw ug kabulahanan sa iyang maghuhupot. Ang mga pagpangandoy pagapauswagon. Wala nay luna sa kataspok kun kahakog. Sa ingon niana kadto sila nga nagabansaybansay sa mga grasyang Kristohanon magatubo ug mahimong kusganon sa pagbuhat alang sa Dios. Sila adunay matinaw nga mga pag-ila nga espirituhanon, usa ka makanunayong pagtubo sa pagtoo, ug usa ka nagadugang nga gahum sa pag-ampo. Ang Espiritu sa Dios nga nagakinabuhi sa ilang espiritu, maga-agda sa balaanong panagkaangay sa kalag, sa pagtubag sa iangitnong pagtandog. Sila kadto nga nagabutang sa ilang kaugalingon sa pagpanlimbasog nga walay pagkabakog alang sa kaayohan sa uban maoy labing nagabuhat sa tinuod gayud sa kaugalingon nilang kaluwasan.

Ang paagi lamang sa pagtubo sa grasya mao ang pagbuhat gayud sa bulohaton nga ginatugyan ni Kristo, kanato — alang sa pagpaningkamot sa pagpauswag sa atong katakus, sa pagtabang ug sa pagpanalangin niadtong nagakinahanglag panabang nga ikabulig ta kanila. Ang kusog moabut pinaagi sa pagbuhat; ang kaabtik mao ang kahimtang gayud sa kinabuhi. Kadto sila nga nanlimbasog sa pagkab-ut sa kinabuhing Kristohanon, tungud lamang sa pagdawat sa mga, panalangin nga moabut pinaagi sa grasya ug walay pagbuhat alang kang Kristo, mao ra sa nagapaningkamot nga mabuhi tungud sa pagkaon lamang nga walay buhat-buhat. Ug sa pagka
[90] espirituhanon ingon sa kinaiya sa kalibutan, ang mosangput niini kanunay ang pagkadaut, ug pagkadunot. Ang tawo nga magadumili sa pagpaugnat sa iyang mga bukton kun mga bitis sa dili madugay kawad-an sa tanan gahum sa paggamit kanila. Ingon usab niini ang Kristohanon nga dili maga-anad-anad kun maggamit sa iyang mga gahum nga hinatag sa Dios, dili lamang nga dili magatubo alang kang Kristo, kondili kawad-an nianang kusog nga anaa na unta kaniya.

Ang iglesia ni Kristo mao ang tinugyanang tinudlo sa Dios alang sa kaluwasan sa mga tawo. Ang iyang katungdanan mao ang pagdala sa Maayong Balita ngadto sa kalibutan. Ug ang maong katungdanan anaa nahiluna sa tanang Kristohanon. Sumala sa gidak-on sa Iyang katakus, ug kahigayonan, ang tagsa-tagsa magatuman gayud sa sugo sa Manluluwas. Ang gugma ni Kristo nga ginapahayag kanato nagahimo kanatong mga utangan sa tanan nga wala makaila Kaniya.

Ang Dios nagahatag kanatog kahayag, dili alang lamang sa atong kaugalingon kondili igapasidlak ta usab sa uban.

Kon ang mga sumosunod kang Kristo nanagmata pa sa katungdanan, may mga linibo na unta sa dapit diin usa lamang ang nagsangyaw karon sa santos nga sulat sa mga kayutaang pagano. Ug ang tanan nga dili gayud makasalmot sa buhat, magabulig niini pinaagi sa ilang salapi, sa ilang kalooy ug sa ilang mga pag-ampo. Ug adunay labi pang mainitong pagbuhat alang sa mga kalag sa mga lungsod nga Kristohanon.

Dili kinahanglan nga mangadto kita sa mga yutang mangitngit kun sa mga yutang wala makailag Dios kun bisan sa pagbiya sa ginsakpan sa puloy-anan, kong anaa diha mahamutang ang atong katungdanan, aron kita makabuhat alang kang Kristo. Makabuhat kita niini diha sa atong panimalay, sa iglesia, sa taliwala niadtong [91] igakauban-uban nato ug niadtong kauban nato sa patigayon.

Ang dakung bahin sa kinabuhi sa Manluluwas dinhi sa yuta ginagamit sa mapailubong pagbuhat sa pandayan sa kahoy didto sa Nasaret. Ang mga manolondang mag-aalagad nagauban sa Ginoo sa kinabuhi sa nagapakig-abay-abay Siya sa paglakaw kauban sa mga maguumang kabus ug mga mamomoo, wala hiilhi ug wala pasidunggi. Siya nagmatinumanon sa pagtuman sa iyang katungdanan, samtang nga nagapatigayon sa iyang makalolooy nga pangita ingon sa pag-ayo niya sa masakiton kun paglakaw Niya sa mga balud sa bagyo sa dagat sa Galilea. Ingon man sa labing mapaub-sanong mga katungdanan ug labing ubos nga mga pagkabutang sa kinabuhi, magalakaw ug magabuhat kita kauban ni Jesus.

Ang Apostol ming-ingon, “Ang tagsa-tagsa magapadayon nga kauban sa Dios, didto sa gitawgan.”² Ang tawo nga magpapatigayon makadumala sa iyang buhat sa usa ka paagi nga makapahimaya sa iyang Ginoo tungud sa iyang pagkamatinumanon. Kon siya tinuod nga magsusunod ni Kristo pagadad-on kun ipakita niya ang iyang tinuhoan ngadto sa tanang butang nga ginahimo ug ipadayag sa mga tawo ang espiritu ni Kristo. Ang mekaniko mamahimong usa ka tinugyanang masinugtanon ug matinumanon Kaniya nga nagabuhat sa makalolooyng lakaw sa kinabuhi didto sa kinataliwad-an sa mga kabungturan sa Galilea. Ang tagsa-tagsa nga nagahingalan sa ngalan

²Kor. 7:24.

[92] ni Kristo kinahanglan nga magabuhat gayud aron nga ang uban, nga tungud sa pagkakita sa iyang maayong mga buhat, mamadala sa paghimaya sa ilang Magbubuhat ug Manunubos.

Kadaghanan nanagbalibad sa ilang kaugalingon gumikan sa pagtugyan sa ilang mga gasa alang sa pag-alagad kang Kristo tungud kay ang uban nakabatog labaw nga mga hiyas ug mga bintaha. Ang kunahuna nagalabi nga kadto sila nga masinabuton mao lamang ang gikinahanglan sa pagpahalad sa ilang mga kaalam alang sa pag-alagad sa Dios. Kini nahisangko nga ginasabut sa kadaghanan nga ang mga ihibalo kun salabu'tan ginahatag lamang niadtong mga kaliwat kun sari nga nahimut-an, aron pagpinig kun paggawas sa uban nga sa pagkatinuod wala tawga alang sa pagpakig-ambit sa mga bulohaton kun mga ganti. Apan kini wala igapakita sa sambingay. Sa pagtawag sa agalon sa panimalay sa iyang mga sulogoon, ginahatagan niya ang tagsa-tagsa ka tawo sa iyang bulohaton.

Uban sa mahigugmaong espiritu pagabuhaton ta ang mapainub-sanong mga katungdanan sa kinabuhi, “ingoi nga sa Ginoo.”³ Kon ang gugma sa Dios anaa sa kasingkasing, kini igapahayag sa kinabuhi. Ang matam-is nga baho ni Kristo magaliyong kanato, ug ang atong gahum nga madanihon mapahitaas ug mapanala-nginan.

[93] Dili kinahanglan nga magahulat kag dakung mga bintaha kun kahigayonan kun sa pagpaabut sa kahibulongang mga kaalam una ikaw moadto sa pagbuhat alang sa Dios. Dili kinahanglan nga ikaw magbatog hunahuna nga ingon sa paghunahuna sa kalibutan kanimo; kay kon ang imong kinabuhi adlaw-adlaw maoy usa ka pagpamatuod sa kaputli ug pagkamaminatud-on sa imong pagtoo, ug ang uban mangakabig ingon sa imong gitinguha sa pagpapulos kanila, ang imong mga pagpanlimbasog dili gayud mawala sa hingpit.

Ang labing mapaubsanon ug hangol nga mga tinonan ni Jesus mahimong usa ka panalangin alang sa uban. Tingali dili sila makaila nga sila naghimog bisan unsang tinuyong kaayohan, apan tungud sa dili nahibaloan nilang gahum. sila mamakusog nga balud sa panalangin nga maoy mopalapad ug mopalalum ug ang mga bulahanong samputanan, dili nila mahibaloan hangtud sa adlaw sa katapusan nga pagbalus. Dili sila makabati kun mahibalo nga makahimo silag butang nga dagku. Wala sila kinahanglana nga magakaguol gayud

³Kol. 3:23.

mahitungud sa kalampusan. Sa mahilum nangadto sila lamang sa paghimo nga matinumanon sa buhat nga ginatudlo sa Dios ug ang ilang kinabuhi dili mahimong kawang. Ang ilang mga kalag magatubo sa kasamahan ni Kristo; sila kaubang mga magbubuhat sa Dios ning kinabuhia, ug nga sa ingon niini nagapahinay alang sa hataas nga buhat ug sa walay pagkisdom nga kalipay sa kinabuhi nga umalabut.

[94]

Anib 10—Ang Kaalam sa Dios

ADUNAY mga paagi nga ginapahigayon sa Dios sa pagpaila sa Iyang kaugalingon kanato ug sa pagdala kanato sa pagkahiusa Kaniya. Ang kinaiyahan nagasulti kanunay sa atong mga ihibalo sa walay pag-undang. Ang binuksang kasingkasing matandog sa gugma ug himaya sa Dios nga ginapahayag pinaagi sa mga buhat sa Iyang mga kamot. Ang mapatalinhugong dalunggan makadungog ug makasabut sa mga pahibalo sa Dios pinaagi sa mga butang sa kinaiyahan. Ang malunhaw nga mga kapatagan, ang mga layog kun hatagas nga kakahoyan, ang mga biyo-os ug mga bulak, ang nagalabay nga panganod, ang bundak sa ulan, ang nagahaganas nga kasapaan, ang mga himaya sa kalangitan, nagasaysay sa atong mga kasingkasing ug nagadapit kanato alang sa pagpakighiusa Kaniya nga maoy nagabubat kanilang tanan.

Ang atong Manluhrwas nagdugtong sa Iyang mga bililhong pagtulon-an uban sa mga butang sa kinaiyahan. Ang mga kakahoyan, ang mga kalanggaman, ang mga kabulakan sa kawalogan, ang mga kabungturan. ang mga kalinawan, ug ang matahum nga mga langit, ingon man ang mga magkahitabo ug ang nagalibut adlaw-adlaw sa kinabuhi, ginasumpay uban sa mga pulong sa kamatuoran aron sa ingon niana ang Iyang pagtulon-an pagahinumduman bisan diha sa kinataliwad-an sa hilabihang mga libang sa tawo ning kinabuhi-a sa pagkamanggibuhaton.

Ang Dios nagatinguha gayud nga ang Iyang mga anak magahigugma sa Iyang mga buhat, ug magakalipay sa yano walay timik nga katahum nga ginadayandayan Niya sa atong puloy-anang yutan-on. Siya maoy mahigugmaon sa matahum ug labaw sa tanan. kanang makita sa gawas nga makawiwili; nagahigugma Siya sa kaanyag sa kinaiya; gusto niya nga atong galmon ug alimahan ang kaputli ug kaug lang sa malinawong mga kaanyag sa kabulakan.

Apan kon kita buot nga magapatalinghog ang linalang mga buhat sa Dios magatudlo kanatog mga pagtulon-ang bililhon sa pagtahud ug pagsalig. Gikan sa mga kabito-onan nga magalakaw kanunay

subay sa ilang ginahing alagian gikan sa katuigan hangtud sa katuigan sulod sa luna kun espasyo nga maoy nahimutangan sa ilang pagalaktan hangtud sa labing diota.y nga butang nga dili na hiarangan sa pagbahin (atom), ang mga butang sa kinaiyahan nagasunod sa kabubut-on sa Dios. Ug ang Dios nagabantay alang sa tanang butang ug naga-alima sa tagsa ka butang nga Iyang ginabuhat. Siya kadto nga nagbantay sa dili maisip nga mga kalibutan sa dili masukod nga kadak-on, sa maong panahon nagahatag sa mga kinahanglanon sa mga magagmayng langgam nga nag-awit sa mapaubsanon nga awit sa walay kokahadlok. Kon ang mga tawo moadto sa iyang bulohaton adlaw-adlaw, ingon sa ilang pag-ampo; kon sila mohigda sa kagabhion, ug kon sila mobangon sa kabuntagon; kon ang tawong adunahan magakumbira didto sa iyang palasyo, ug kon ang tawong hangul magapakig-atubang sa iyang mga anak sa nihit nga pagkaon ang tagsatagsa sa malumo ginabantayan pag-ayo sa Amahan nga langitnon. Walay mga luha nga paagason nga dili himatngonan sa Dios. Walay pahiyom nga dili Niya matiman-an.

[96]

Apan kon kita sa bug-os nagtoo pa lamang niini, ang tanang mga pagkaguol nga walay hinungdan mawagtang. Ang atong mga kinabuhi dili mapun-an sa mga paghigawad ingon karon; kong ang tanang butang dagku ug gagmay igatugyan lamang sa mga kamot sa Dios, nga dili gayud malibog tungud sa daghang mga atimanon, kun madaug sa ilang kabug-at. Unya kinahanglan nga kita magkalipay sa usa ka pagpahulay sa kalag nga wala hiilhi sa kadaghanan sa hataas nga panahon.

Samtang ang imong igbalati magakalipay sa madanihong kaambong sa kalibutan, palandunga ang umalabut nga kalibutan, nga wala gayud makailag pagkadunot sa sala ug kamatayon; diin ang dagway sa kinaiyahan dili na magasul-ob sa landong sa tunglo. Buhata nga ang pagpalandong mo magahulagway sa puloy-anan sa mga linuwas ug hinumdumi nga kini maga- labi pang mahimayaon kay sa labing masanag nga maarangan paghulagway sa hunahuna. Sa nagkalain-laing mga hatag sa Dios sa kinaivahan makita nato ang labing pid-ok nga silaw sa Iyang himaya. Kini maoy nahasulat, “Mga butang nga wala makita sa mga m.ita, ug wala hingdunggi sa mga dalunggan,

[97]

wala matawo sa kasingkasing sa tawo ang gitagan-an sa Dios sa mga nahigugma kaniya.¹

Ang magbabalak ug ang magtutoon sa kinaiyahan (naturalista) may daghang mga butang nga ikag-asoy mahatungud sa kinaiyahan, apan ang Kristohanon mao ra ang nagakalipay sa katahum sa kalibutan uban ang labing hataas nga pagkahimuot; kay siya nakaila sa matahum nga buhat sa iyang Amahan, ug makakita sa Iyang gugma diha sa bulak ug sa tanum ug sa kahoy. Walay usa nga makahimo sa paghigugma sa hingpit sa kahulogan sa bungtod ug walog, sapa ug dagat nga dili magatan-aw kanila nga ingon sa usa ka pahayag sa gugma sa Dios alang sa tawo.

Ang Dios nakigsulti kanato pinaagi sa Iyang mga pagbuhat nga maminando-on ug pinaagi sa madanihong gahum sa Iyang Espiritu dinha sa kasingkasing. Sa atong mga kahigayonan ug mga kabilingan nga magakailis-ilis sa paghitabo adlaw-adlaw sa maglibut nato, makakaplag kitag mga pagtulon-an nga matahum kon png atong mga kasingkasing pagabuksan ta sa pag-ila kanila. Ang mag-aawit sa pagsubay sa pagdumala sa Dios sa buhat ming-ingon, “Sa kalooy ni Jehova napuno ang yuta”.² “Kinsa ba ang makinaadmanon ug magabantay niining mga butanga, sila makasabut sa mga kalooy ni Jehova.”³

[98]

Ang Dios nagapakigsulti kanato sa Iyang pulong. Dinhi ania kita sa matin-aw kaayong mga tudling ang pagpahayag sa Iyang kinaiya, sa Iyang mga pagpahigayon sa mga tawo ug ang dakung buhat sa kaluwasan. Dinhi nabuksan sa atubangan nato ang kasaysayan sa mga Patriarka ug mga Manalagna ug ang ubang mga balaang tawo sa Dios sa kakara-anan. Sila maoy tawo “nga kasama nato sa kinaiya.”⁴ Makita nato kon giunsa nila pagpakigbiscg ang mga kaluyahon sama kanato ug nahulog sila sa mga panulay ingon sa nangahimo nato, ug bisan pa dinasig gihapon ang kasingkasing ug nagdaug sa grasya sa Dios: ug ania, ginadasig kita sa atong pagsingkamot sa pagsunod sa katarungan. Sanglit magabasa kita sa mga bililhong mga pagkabatid nga ginatugot, kanila, sa kahayag ug gugma ug panalangin nga ilang ginakalipayan, ug sa buhat nga ilang nahimo

¹1. Kor. 2:9.

²Sal. 33:5.

³Sal. 107:43.

⁴Jak. 5:17.

tungud sa hatag nga diosnon nga gihatag kanila, ang espiritu nga naglamdag kanila magpasilaub sa balaanong pagsunod nga mainiton sa atong mga kasinkasing, ug sa usa ka tinguha nga, mahisama kita kanila sa kinaiya, — sama kanila sa paglakaw kauban sa Dios.

Si Jesus ming-ingon sa Kasulatan sa Daang Tugon. —ug kon daw unsa ka labing tinuod kini sa Bag-o, — “Sila mao ang mga nanagpamatuod kanako.”⁵ Manunubos nga Kaniya anaa magasukad ang atong mga paglaum sa dayong kinabuhi. Oo, ang tibuok nga Bibila nagsulti mahitungud kang Kristo. Gikan sa unang timaan asa paglalang, — kay “sa wala Siya, walay nahimo sa gihimo”⁶ alang sa katapusang saad, “Ania karon nga moanhi Ako sa madali”⁷ nagabasa kita sa Iyang mga buhat ug nagapatalinghog sa Iyang tingog. Kon ikaw buot nga makasinati kun makailag maayo sa Manluluwas, tun i ang Balaang Kasulatan. [99]

Pun-a ang bug-os nga kasingkasing sa mga pulong sa Dios. Sila mao ang bulling tubig nga makatagbaw sa imong hilabihang kauhaw. Sila mao ang tinapayng buhi nga gikan sa langit. Si Jesus nagpahayag. “Kon kamo dili mokaon sa unod sa Anak sa Tawo ug dili kamo moinum sa Iyang dugo wala kamoy kinabuhi kaninyo.” Ug, iyang gisaysay sa pag-ingon; “Ang mga pulong nga akong gina-ingon kaninyo, mao ang espiritu ug ang kinabuhi usab”,⁸ Ang atong mga lawas natukod gikan sa atong ginakaon ug ginainum: ug ingon sa kinaiyang pagdaginot magamao usab sa pagdaginot nga espirituhanon: ang atong pagpalandong maoy mga hatag ug kusog sa atong kinaiya nga espirituhanon.

Ang tema sa kaluwasan maoy usa ka butang nga giuatinguha sa pagtan-aw sa mga manolonda; kini magamao ang usa ka ki-naadman ug ang alawiton sa mga linuwas sa tibuok nga mga katu-igan nga walay pag-undang hangtud sa walay katapusan. Dili ba maoy angay ang paghunahuna ug pagtoon ug maayo karon? Ang walay kinutubang kalooy ug gugma ni Jesus, ang halad nga nahimo alang sa atong kaayohan, naga-agda alang sa labing maligdong ug mahinuklogong pagpalandong. Kinahanglan gayud nga maga-awat kun magapabilin kita sa kinaiya sa atong minahal nga Manluluwas

⁵Juan 5:39.

⁶Juan 1:3.

⁷Bug. 22:12.

⁸Juan 6:53, 63.

[100] ug Manlalaban. Kinahanglan nga magapalandong kita gayud mahitungud sa buhat Niya nga ming-anhi alang sa pagluwas sa Iyang mga tawo gikan sa ilang mga sala. Sa ingon niini kon magahunahuna kita sa mga sugilanon nga langitnon ang atong pagtoo ug paghigugma magatu- bong malig-on, ug ang atong mga pag-ampo magalabi pang madawat sa Dios tungud kay sila masagulan man sa pagtoo ug paghigugma. Magamasinabuton ug magamainiton sila. Adunay labaw nga pagsalig kang Jesus ug sa matag adlaw adunay bulling pagkabatid sa iyang gahum sa pagluwas gayud sa tanan nga moduol sa Dios tungud kaniya.

Sa magapalandong kita sa. pagkahingpit sa Manluluwas, magatinguha usab kita nga sa hingpit mamabalhin ug mabag-o sa dagway sa kaputli Niya. Adunay pagkagutom ug pagkauhaw sa kalag aron mahasama kaniya niadtong atong ginahalaran. Ang hilabihan natong hinunahuna kang Kristo magalabi usab ang pagsulti ta mahitungud Kaniya alang sa uban ug sa. pagpadayag Kaniya dinhi sa kalibutan.

Ang Biblia wala sulata alang sa maalam lamang. apan sa baylo niini, ginapahiangay kini sa mga tawong kabus kun sa kadaghanan. Ang dagku nga mga kamatuoran nga kinahanglan alang sa kaluwasan mahayag pa kaayo kay sa udtong adlaw; ug walay masayop ug mahasaag sa ilang dalan gawas niadtong nagsunod sa ilang kaugalingong paghukom sa baylo sa matin-awong pagpadayag sa kabubut-on sa Dios.

[101] Dili kita magasanong sa pagpamatuod sa bisan kinsang tawo nga ingon sa ginatudlo sa Kasulatan. kondili nagatoon kita gayud sa mga pulong sa Dios alang sa atong kaugalingon. Kon magatugot kita sa uban sa pagpahunahuna kanato magmaluya ang atong kusog ug magkunhod ang mga katakus. Ang halangdong mga gahum sa panumduman masalot kaayo tungud sa kakulang sa paggamit sa mga tema kun sugilanon nga takus sa ilang pagkahiusa ingon sa ginawala nila ang ilang kaabtik sa paghupot sa halalum nga kahulogan sa Pulong sa Dios. Ang panumduman mapadaku kon kini pagagamiton sa pagtugkad sa relasyon sa mga suheto sa Biblia, tinanding ang usa ka sulat sa usa ka sulat, ug ang mga butang nga espirituhanon sa espiritulianon.

Wala nay laing ginahunahuna nga labi pa nga makapalig-on sa salabutan kay sa pagtoon sa. mga Kasulatan. Walay laing basahon nga gamhanan sa pagpausbaw sa mga hunahuna, sa paghatag kusog

sa mga galamhan, sama sa halapad, ug halangdong mga kamatuorn sa Biblia. Kon ang Pulong sa Dios pagatun-an ingon gayud sa angay sa kahimtang niya, ang mga tawo maadunay hataas nga panumduman, kahalangdon sa kinaiya, ug ang kalig-onan sa tinguha makita gayud sa tinuod ni ining mga panahona.

Apan sa pagbasa sa mga Kasulatan nga dinalidali lamang diotay da ang kapuslanan. Tingali adunay usa nga nakalahus pagbasa sa tibuok nga Biblia ug bisan pa napakyas sa pagkita sa iyang katahum kun sa pag-ila sa kahulogan niyang halalum ug tinago. Usa ka bahin pagatun-an hangtud nga matin-aw sa hunahuna ang iyang kahulogan ug matin-aw na ang iyang kaambitan kun relasyon sa paagi sa kaluwasan, labi pang may kahulogan kay sa pagbasag daghan mga bahin kun kapitulo nga walay matuod nga tuyo nga gitinguha ug walay igong pagtolon-an nga nakab-ut. Ayaw ibulag kanimo ang imong Biblia. Kon may higayon ka basaha kini, ibutang sa imong panumduman ang mga teksto. Bisan ikaw maglakaw sa dalan makabasa kag usa. ka bahin, ug palandungon kini, sa ingon niana mahasantop sa imong hunahuna.

[102]

Dili gayud kita makabatog kaalam kong walay masingkamutong pag-atiman ug maalampoong pagtoon. *Ang ubang mga bahin sa Kasulatan masayong dili masabut, apan adunay uban nga ang kahulogan dili masabut kong makausa lamang basaha.* Ang Kasulatan kinahanglan nga itandi sa laing kasulatan. Kinahanglan nga adunay maminatngonong pagpangita ug maalampoong pagpalandong. Ang pagtoon nga ingon niini daku gayud ang kaayohan nga makuha. Ingon nga ang magmimina makasusi sa mga ugat-ugut sa bilihong metal nga natago sa yuta, magamao usab siya kadto, nga sa mainantuson nagasusi sa Puiong sa Dios, ingon nga bahanding natago ang hikit-ang mga kamatuoran nga dakug bili nga natabunan sa mga mata sa tamhangang mangingita Ang mga puiong nga linamdag, nga ginatimbangtimbang sa kasingkasing mahisama sa mga tubig nga nanag-agay-ay gikan sa tuburan nga buhi.

Dili gayud pagton-an ang Biblia kon walay pag-ampo. Una buklaron ang iyang mga dahon, kinahanglan mangayo usa kitag kahayag sa Espiritu Santo, ug kini igahatag. Sa pagduol ni Nataniel kang Jesus, ang Manluluwas, mingsinggit, “Ania karon ang usa ka matuod nga Israelhanon, nga kaniya walay limbong!” Si Nataniel miingon kaniya: “Diin mo ako hiilhi?” Mitubag si Jesus, ug miingon kaniya;

[103] “Sa wala pa si Felipe magtawag kanimo, sa didto ikaw sa ilalum sa igera nakita ko ikaw.”⁹ Ug si Jesus makakita usab kanato didto sa natagong mga dapit sa pag-ampo kon kita magapangita Kaniya alang sa kahayag aron kita makahibalo kon unsa ang kamatuoran. Ang mga manolonda nga gikan sa kalibutan sa kahayag magauban niadto nga na- gapangita sa langitnong pagmando nga adunay pagpaubos sa kasingkasing.

Ang Espiritu Santo magapataas ug magahimaya sa Manluluwas. Mao ang iyang katungdanan sa pagpadayag kang Kristo, sa kaputli sa Iyang katarungan ug sa dakung kaluwasan nga atong hikabatnan tungud kaniya. Si Jesus miingon, “Siya modawat sa ako ug magabalita kaninyo.”¹⁰ Ang Espiritu sa kamatuoran mao lamang ang masamputong magtutudlo sa kamatuoran nga diosnon . Daw giunsa sa Dios pagmahal ang kaliwat sa katawohan, sanglit ginatugyan Niya ang Iyang Anak sa pagpakamatay alang kanila, ug nagatudlo sa Iyang Espiritu r.ga maoy magtutudlo ug kanunayng mando sa tawo.

[105]

⁹Juan 1:47, 48.

¹⁰Juan 16:14.

Anib 11—Ang Katungdanan sa Pag-ampo

ANG Dios nakigsulti kanato pinaagi sa kinaiyahan ug sa bugna ug tungud sa gahum sa Iyang Espiritu. Apan dili pa kini igo; kinahanglan nga igabobo ta ang atong mga kasingkasing alang Kaniya. Aron sa pagbatog espirituhanong kinabuhi ug kusog, kinahanglan nga karon aduna kitay pagpakigsandurot sa atong Amahan nga langitnon. Ang atong mga panumduman madani ngadto Kaniya; kita makapalandong sa Iyang mga buhat, sa. Iyang mga kalooy, sa Iyang mga panalangin; apan sa bug-os nga pagsabut dili pa kini mao ang hingpit pagpakighiusa Kaniya. Aron kita makaghiusa uban sa Dios, kinahanglan nga aduna kitay ikaingon Kaniya mahatungud sa atong kinabuhi karon.

Ang pag-ampo mao ang pagbukas sa kasingkasing alang sa Dios nga ingon sa usa ka abyan. Dili kinahanglan ang pagpaila sa Dios kong unsa kita, kondili aron nga makaarang kita sa pagdawat Kaniya. Ang pag-ampo dili maoy magadala sa Dios nganhi sa ubos kanato kondili magadala hinoon kanato ngadto Kaniya sa kahitas-an. [106]

Sa dinhi pa si Jesus sa ibabaw sa yuta, gitudloan Niya ang mga tinon-an sa pag-ampo. Ginapahimangnoan Niya sila sa pagpahayag sa atubangan sa Dios sa gikinahanglan sa rnatag adlaw, ug sa pagtugyan sa tanan nilang mga kabilinggan kaniya. Ug ang ginatanyag Niyang pasalig nga pagapatalinghugan ang ilang mga pangamuyo, magamao ang pasalig alang kanato usab.

Si Jesus, samtang nagpuyo pa Siya kauban sa mga tawo, kanunay nga nag-ampo. Ang atong Manluluwas nagpaila sa Iyang kaugalingon, uban ang atong mga kinahanglanon ug kaluyahon, nga niana nahimo Siya nga maghahangyo, magpapangaliyupo, nga ginapangayo Niya sa Iyang Amahan ang bag-ong kasangkapan sa kusog, nga aron siya makaadto nga napalig-on alang sa katungdanan sa pagsulay. Siya mao ang atong huwaran sa tanang butang. Siya maoy usa ka igsoon sa atong mga kagulan, “nga ginatintal sa tanang paagi ingon kanato;” apan sanglit usa ka walay sala ang iyang kinaiya nakalighot gikan sa tanang kadautan. Siya nag-an-

tus sa mapait nga mga pakigbugno sa pagkasakit sa kalag sa usa ka kalibutan sa sala. Ang Iyang pagkatawohanon nakaghimo sa pagampo nga usa ka kinahanglan gayud ug usa ka katungdanan. Hikaplagan Niya ang kalipay ug kalinaw sa pagpakighiusa sa Iyang Amahan. Ug kon ang Anak sa Dios, ang Manluluwas sa katawohan, nagbati sa kinahanglan sa pagampo, daw unsa pa ka labi usab ang pagabation sa kinahanlanon sa mainit ug makanunayong pag-ampo

[107] sa maluyahong makasasala nga mamalatyon.

Ang along Amahan nga langitnon naga-andam sa paghatag kanato sa madagayahon Niyang panalangin. Maoy atcng higayon ang pagdimdim ug maayo diha sa tuburan sa walay kinutubang gugma. Unsa ka kahibulongan kini nga diotay lamang ang atong pag-ampo. Ang Dios andam sa pagpatalinghog ug buot sa pagpamati sa matuod nga pag-ampo sa mapinaubsanon Niyang mga anak, ug bisan pa niini sa atong bahin adunay pagpakita sa pagkadili makauyon sa pagpaila sa Dios sa atong kinahanglan. Unsa kaha ang mahunahuna sa mga manolonda sa langit sa kabus nga walay pagsalig nga mga tawo, nga nahasangab sa panulay, sa dilia nga ang kasingkasing sa Dios sa gugmang walay tupong mobati kanila, nga andam sa paghatag kanila sa labi sa ilang gipangayo ug gihunahuna, ug bisan pa niana diotay da kaayo ang ilang pag-ampo ug diotay ra kaayo ang pagtoo? Ang mga manolonda nagahigugma sa pagyukbo sa atubangan sa Dios ug nagahigugma pa gayud sa pagpahiduol Kaniya. Ginaila nila nga maoy labing daku nila nga kalipay ang pagpakiguban Kaniya; ug bisan ang mga anak sa yuta, nga nagakinahanglan gayud sa panabang sa Dios nga maoy makahatag ra, daw nahimuot lamang sa paglakaw nga walay kahayag sa Iyang Espiritu, ug pakig-uban Kaniya.

Ang kangitngit sa usa ka dautan magatabon niadtoiig walay pagtagad sa pag-ampo. Ang mga panintal nga hinunghcng sa kaaway makabihag kanila sa sala; ug killing tanan mao kay sila wala magagamit sa katungud nga ginahatag sa Dios kanila nga mao ang langitnong sugo mahatungud sa pag-ampo. Ngano man nga magamakuli sa pag-ampo ang mga anak nga lalake ug babaye sa Dios, nga ang pag-ampo mao man ang yawe nga anaa sa kamot sa pagtoo nga maoy makaabli sa tipiganang balay sa langit, diin didto matagoan ang walay sukod nga mga abut sa labing Makagagahum? Kon walay makanunayong pag-ampo ug maalamong pagbantay, may

[108]

katalagman kita sa pagkayam-angan ug sa pagkasa-ag sa matarung nga dalan. Ang kaaway nagapatigayon kanunay sa pag-ali sa dalan ngadto sa lingkoranan sa kalooy, aron nga dili kita makaarang sa pagkab-ut sa hatag nga diosnon ug sa gahum sa pagsukol sa panulay pinaagi sa mainit nga pagpangamuyo ug pagtoo.

Adunay pila ka mga kondisyon nga diin makalaum kita nga ang Dios manalinghug ug motubag sa atong mga pag-ampo. Usa niini nga maoy magauna sa tanan mao nga bation nato ang atong kinahanglan sa panabang nga gikan Kaniya. Siya nagsaad “Mobobo ako ug tubig kaniya nga giuhaw, ug mga sapa sa ibabaw sa mamala nga yuta.”¹ Sila kadto nga ginagutom ug ginauhaw sa katarungan, nga nagpangadoy sa pagsunod sa Dios, may kasigurohan nga sila pagabusgon. Kinahanglan nga buksan ang kasingkasing alang sa gahum sa Espiritu, kay kondili ang panalangin sa Dios dili madawat.

Ang atong dakung kinahanglan, mao ang pangatarungan sa kaugalingon, ug mga paghangyo sa labing maayong pagkatagik nga sulti alang sa atong kaayohan. Apan ang Ginoo pagahangyoon aron kining mga butanga pagabuhaton alang kanato. Siya miingon. “Pangayo kamo ug kamo pagahatagan,”. “Ug sa Iyang kaugalingon nga Anak wala magapagawas, kondili gitugyan Niya Siya tungud kanato nga tanan, unsaon nga dili maghatag usab kanato sa walay bili kauban Niya sa tanan nga mga butang.”²

[109]

Kon kita magahigugma sa kadautan sa atong mga kasingkasing, kon kita magtipig sa bisan unsang sala nga hiiman, ang Ginoo dili magapatalinghug kanato; apan ang pag-ampo sa mabinasulon, ug mahinulsulong kalag pagadawat kanunay. Kon ang tanang hiilhang buhat nga dautan mamatarung, makatoo gayud kita nga ang Dios magatubag sa atong mga pagpangamuyo. Ang atong kaugalingong pagkaayo dili gayud makapatugyan kanato sa kahimut-an sa Dios; ang mga pagkatakus ni Jesus mao ang makaluwas kanato, ang Iyang dugo, maghinlo kanato; apan bisan pa, aron sa pagpahiyoon sa mga kondisyon sa pagdawat, aduna kitay buhat nga pagahimoon.

Ang laing butang nga makahimo sa pag-ampo nga may gahum, mao ang pagtoo. “Ang nagaduol sa Dios, tomoo nga mao Siya, ug nga magbabalus sa mga nagapangita Kaniya.”³ Si Jesus miingon sa

¹Isa. 44:3.

²Mat. 7:7; Rom. 8:32.

³Heb. 11:6.

Iyang mga tinon-an, “Ang tanan nga mga butang nga pagapangayoon ninyo sa pag-ampo, managpanoo kamo nga pagadawaton ninyo sila, ug mainyo ninyo.”⁴ Sanongon ta ba Siya sa Iyang mga pulong?

[110] Ang pasalig halapad ug walay kinutuban, ug Siya nga nagsaad matinumanon. Kon dili kita makadawat sa butang gayud nga atong ginapangayo sa panahon sa atong paghangyo, dili nato wad-on ang atong paglaum kondili tohoan ta gihapon nga ang Ginoo nakadungog ug nga Iyang tubagon ang atong mga pag-ampo. Kita masinalaypon kaayo ug hamubo rag panan-aw, kay usahay ragpangayo kita alang sa mga butang nga dili kapuslanan nato, ug ang atong langitnong Amahan sa gugma magatubag sa atong mga pag-ampo pinaagi sa paghatag kanato nianang daku kaayog kapuslanan kanato, — Kanang gipaninguha sa atong kaugalingon kon ubanan lamang kita sa langitnong kahayag makita gayud nato ang tanang mga butang ingon nga mao sila. Kon ang atong pag-ampo daw dili pagatubagon, mohawid gayud kita sa saad; kay ang panahon sa pagtubag magaabut da, ug pagadawaton ta ang panalangin nga labi natong gikinahanglan. Apan ang pag-angkon nga ang pag-ampo kanunayng pagatubagon sa mao gayud nga paagi ug ingon man satalagsaong butang nga atong gipaningulia, maoy panaghap lamang. Ang Dios maalam kaayo ug dili masayop ug maoy maayo sa paghatag sa bisan unsang butang nga maayo niadtong nagalakaw nga matarung. Unya ayaw kahadlok sa pagsalig, Kaniya, bisan pa dili mo makita ang madaling tubag sa inyong mga pag-ampo. Salig sa Iyang matuod nga saad. “Pangayo kamo, ug kamo pagahatagan.”⁵

Kon kita mangayo ug pakitambag uban ang atong mga duhaduha ug mahadlok kun pagsulay paghusay sa bisan unsang butang nga dili kaayo makita nato, sa wala kitay pagtoo, mga kalibug modugang ug molabi lamang hinoon. Apan kon kita moduol sa Dios, binati ang pagkawalay salig ug nagsalig lamang ingon nga mao gayud kita. ug sa mapinaubsanon ug malumong pagtoo magapaila sa atong mga kinahanglanon Kaniya nga kansang kaalam walay kinutuban, nga nakakita sa tanang butang linalang, ug nga nagamando sa tanang butang tungud sa Iyang kabubut-on ug pulong, Siya moatiman sa tanang pagtuaw, ug mopasidlak sa kahayag ngadto sa atong

⁴Markos 11:24.

⁵Mat. 7:7.

mga kasingkasing. Pinaagi sa tinuod nga pag-ampo madala kita sa pagpakigdugtong sa panumduman sa Dios. Tingali wala kitay katingalahang kamatuoran sa panahon nga ang nawong sa atong Manunubos motikuro kanato uban ang kalooy ug gugma; apan kini ingon gayud niana. Tingali diti kita makabati sa Iyang dayag nga gahum, apan ang Iyang kamot anaa sa ibabaw nato sa paghigugma ug pagkalooy nga malumo. [111]

Kon kita moduol sa pagpangayog kalooy ug panalangin sa Dios, kinahanglan nga aduna kitay espiritu sa gugma ug pagpasaylo sa atong mga kaugalingong kasingkasing. Unsaon nato pag-ampo, “Pasayloa kami sa mga utang namo, ingon man usab ginapasaylo namo ang mga mangungutang kanamo,”⁶ ug bisan pa ikaw nagbaton ug dili mapinasayloong espiritu? Kon kita nagahandum nga pagadunggen ang atong mga pag-ampo sa samang paagi magapasaylo kita sa uban ug sa samang kahimtang sa ginalauman ta nga pasaylo.

Ang pagpadayon sa pag-ampo maoy nahimong kondisyon sa pagdawat. Kon kita buot nga magtubo sa pagtoo ug pagkabatid, kinahanglan nga mag-ampo kita kanunay. Kita gayud “magma-subsub sa pag-ampo” “sa pagpadayon sa pag-ampo nga nagatukaw kaniya nga adunay pagpasalamat.”⁷ Si Pedro nagtambag sa mga magtotoo nga, “magbuotan ug magtukaw sa pag-ampo.”⁸ Si Pablo nagtudlo, “Sa tanan, tungud sa pag-ampo ug pagpangamuyo nga may pagpasalamat ipahibalo ninyo sa atubangan sa Dios ang inyong mga gipangayo.”⁹ “Apan kamo mga hinigugma” miingon si Judas “manag-ampo sa Espiritu Santo, managpadayon sa gugma sa Dios.”¹⁰ Ang kanunay nga pag-ampo mao ang walay pagkabugto nga pakighiusa sa kalag ka.uban sa Dios, aron nga ang kinabuhi gikan sa Dios modaligdig ngadto sa atong kina- buhi; ug gikan sa atong kinabuhi, kaputli ug kabalaan mcdahili pagbalik ngadto sa Dios. [112]

Adunay kinahanglan sa pagmatngon sa pag-ampo ug himoa nga walay magbalda kanimo. Himoa nga ang tanang panlimbasug sa pagbukas kanunay sa pagpakiguban kang Jesus ug sa kaugalingon

⁶Mat. 6:12.

⁷Rom. 12:12; Kol. 4:2.

⁸1. Ped. 4:7.

⁹Fil. 4:6.

¹⁰Judas 20, 21.

mong kalag. Pangita-a kanunay ang higayon sa pag-adto sa diin pagahimoa ang nabatasan nga pag-ampo. Sila kadto nga tinuod gayud nga nangita sa pagpakig-uban sa Dios, sa katiguman sa pag-ampo makita nga matinumano sa ilang katungdanan, ug masingkamuton ug nagapangandoy sa pagkutlo sa tanang kaayohan nga ilang nakab-ut. Sila magapaninguha sa pagpauswag sa tagsa ka higayon sa pagpahimutang sa ilang kaugalingon, sa. dapit diin sila makadawat mga silaw sa kahayag nga gikan sa langit.

Kinahanglan kita nga maga-ampo kauban sa sulod balay; ug labaw sa tanan dili gayud nato hikalimtan ang pag-ampo sa tago kun pag-inusara; kav kini mao gayud ang kinabuhi sa kalag. Ang kalag walay pag-uswag kong walay pag-ampo. Ang pag-ampo sa panimalay ug sa katilingban lamang dili gayud igo. Sa kamingawan himoa nga ang imong kalag kabuksan ug ipahaluna sa atubangan sa masusihong mata sa Dios. Ang pag-ampo sa tago pagapatalinghugan lamang sa Dios nga mapatalinghugon sa pag-ampo. Walay makisayurong dalunggan nga makadawat sa lulan sa mga hangyo nga ingon niini. Ang pagampo sa tago magapahilayo sa kalag gikan sa mga makabalda ug mga makapaugmat. Malinawon, bisan pa mainiton nga moabut sa Dios. Matam-is ug mapabilinon ang gahum nga nagagikan Kaniya nga makakita sa tago. kansang dalunggan nabuksan sa pagpanimati sa pag-ampo nga magagikan sa kasingkasing.

[113] Tungud sa kalinaw ug kayano sa pagtoo, ang kalag makapakighiusa sa Dios ug makatigum sa iyang kaugalingong mga kasidlak sa kahayag nga langitnon alang sa pagpalig-on ug pagbulig niini sa pakigbugno batok kang Satanas. Ang Dios mao ang atong malig-ong dalangpanan.

Pag-ampo diha sa kaugalingon mong kuarto; ug ingon man sa inig-adto mo sa imong buhatan sa adlawadlaw, buksi ug ibayaw ang imong kasingkasing ngadto sa Dios. Sa ingon niini, si Enok nakalakaw kauban sa DiosKining mga pag-ampo sa hilum mosaka ngadto sa atubangan sa lingkuranan sa grasya sama sa hamiling in-eienso. Si Satanas dili makalupig niadtong kasingkasing gipahiluna sa Dios.

Walay panahon kun dapit nga dili mahiangay sa paghikay ug usa ka pangamuyo alang sa Dios. Walay bisan usa nga makasanta kanato sa pagbayaw sa atong mga kasingkasing sa usa ka espiritu sa mainitong pagampo. Sa mga katilingban sa dalan, sa kinataliwad-

an sa pag-atiman sa patigayon kun bulohaton, makaarang kita sa pagpadalag pangamuyo alang sa Dios ug sa paghangyo alang sa pag-mandong diosnon, ingon sa ginabuhat ni Nehemias sa paghimo niya sa iyang pangaliyupo sa atubangan ni hari Artaherhis. Bisan diin makakaplag kitag lugar alang sa pag-ampo sa tago. Kinahanglan nga sa kanunay pagbuksan ta ang ganghaan sa atong mga kasingkasing ug ang atong pagdapit mosaka aron nga si Jesus moanhi ug mopuyo nga dinapit nga langitnon diha sa kalag.

Bisan adunay mahugaw ug dautan nga kahimtang sa maglibut nato, dili kinahanglan nga hanggabon ta ang iyang pagkabaho, kondili magakinabuhi kita sa maputli nga hinoyohoy sa langit. Makaarang kita sa pagtak-up sa tanang ganghaan alang sa kadautang mga banabana ug dili balaang mga hunahuna tungud sa pagbayaw sa kalag ngadto sa atubangan sa Dios pinaagi sa maminatud-ong pag-ampo. Sila nga kansang mga kasingkasing ginabuklad alang sa pagdawat sa panabang kun pag-amoma ug panalangin sa Dios magalakaw sa balaanon pang kahanginan kay sa niana nga sa kalibutan ug may kanunay nga pakig-ambit sa langit.

[114]

Kita nagkinahanglan ug labi pang masayag nga mga panan-awon kang Jesus ug labi pang hingpit nga pag-ila sa bili sa dayong mga kamatuoran. Ang katahum sa pagkabalaan maoy magahupong sa mga kasingkasing sa mga anak sa Dios, aron kini mahimo, kinahanglan nga kita magapangita sa diosnong pagpahayag sa mga butang nga langitnon.

Himoa nga ang kalag mahigawas ug mahiusbaw, aron nga ang Dios maghatag kanato sa paghanggap sa matamisong hangin nga langitnon. Magapahiduol kita kanunay sa Dios aron nga kon moabut ang pagsulay nga wala pagdahuma moliso dayon kita atubang Kaniya maingon gayud sa kinaiya sa bulak nga moliso atubang sa adlaw.

Ipahimutang kanunay ang inyong mga kinahanglan, ang inyong mga kalipay, ang inyong mga kaguol, ang inyong mga kabilinggan ug ang iyong mga kahadlok sa atubangan sa Dios. Dili kamo makapabug-at Kaniya; dili kamo makapaluya Kaniya Siya nga nakaisip sa mga buhok sa inyong ulo dili magpakalingoglingog sa mga kinahanglanon sa Iyang mga anak. “Ang Ginoo mahinoklogon gavud ug malooy-on.” Ang Iyang kasingkasing nga mahigugmaon matandog sa atong mga kaguol bisan pa sa atong paglitok kanila. Dad-a Kaniya

[115] ang tanang butang nga makapalibog sa hunahuna Walay bisan unsang butang nga mabug-at da Kaniya, kay Siya nagasapilay sa mga kalibutan, ug nagmando Siya sa tanang mga llhok dinhi sa kalibutan. Walay bisan unsang paagi nga nahatungud sa atong kalinaw nga dili Niya himangnoan. Walay bahin sa atong mga hing-agian nga mangitngit Kaniya sa pagbasa; walay kalibog nga makapalisod Kaniya sa pagpahayag. Walay kadaut nga mahulog sa labing gagmay Niyang mga anak, walay kalisud sa kalag, walay kalipay nga makadasig nga mosaylo sa mga ngabil nga dili himatngonan sa atong Amahang langitnon. “Siya nagatambal sa mga madugmok sa kasingkasing, ug ginabugkusan Niya ang ilang mga samad.”¹¹ Ang relasyon sa Dios ug sa tagsa ka kalag matin-aw kaayo ug hingpit nga sama sa wala nay laing kalag sa yuta sa pag-ambit sa iyang pag-amoma, nga daw wala nay kalag nga iyang pagahatagan sa iyang hinigugmang Anak.

Si Jesus miingon, “Kamo managpangayo tungud sa akong ngalan; ug Ako wala magaingon kaninyo nga Ako mag-ampo sa Amahan tungud kaninyo: kay ang Amahan naghigugma kaninyo.” Gipili ko kamo . . . aron nga bisan unsang butanga nga inyong paga.panga.yoon sa Amahan sa Akong ngalan, igahatag kaninyo.”¹² Apan sa pag-ampo sa ngalan ni Jesus maoy usa ka butang nga labaw pa kay sa paghingalan lamang nianang ngalana sa sinugdan ug sa katapusan sa pag-ampo. Kini mao ang pag-ampo sa hunahuna ug sa espiritu ni Jesus, samtang kita nagatoo sa Iyang mga saad ug mosalig sa Iyang grasya ug maghimo sa Iyang mga buhat.

[116] Ang Dios wala magaingon nga bisan kinsa kanato kinahanglan mahimong mga ermitanyo kun mga monhe ug mobulag na sa kalibutan, aron sa pagpahiluna sa atong mga kaugalingon sa mga buhat sa pag-ampo. Ang kinabuhi kinahanglan nga sama sa kinabuhi ni Kristo, —sa taliwala sa bukid ug sa katilingbanSiya kadto nga ang pag-ampo lamay ginabuhat, sa dili madugay mo-undang sa pag-ampo, o ang iyang mga pag-ampo mahimo nang mabatasan sa pagbuhat. Kon ang mga tawo magpahigaWas na sa ilang kaugalingon sa kinabuhing social, magpahilayo sa katungdanan nga Kristohanon ug sa pagpas-an sa krus; kon moundang na sa pagbuhat alang sa Agalon, nga nagamasingkamuton sa pagbuhat alang kanila,

¹¹Sal. 147:3.

¹²Juan 16:26, 27; 15:16.

mawad-an sila sa matuod nga kinahanglan sa pag-ampo, ug walay pagkadasig sa nagdumdum sa pagpangaliya. Ang ilang pag-ampo mahimong kinaugalingon ug matunginahon. Dili sila maka-ampo mahatungud sa mga kinahanglan sa katawohan kun pagpalig-on sa pagtukod sa ginharian ni Kristo, sa pagpangayo sa kusog diin sila makabuhat.

Nagatabang kita sa kawad-on kondili kita magtagad sa pagtigum kanunay pagtingub alang sa pagpalig-on ug sa pagpadasig sa usag usa sa pag-alagad sa Dios. Ang mga kamatuoran sa Iyang Pulong kawad-an sa ilang kasanag ug kahinungdanon sa atong mga panumduman. Ang atong kasingkasing dili na kahayagan ug maagda tungud sa ilang balaanong gahum ug ang atong pagkaespirituhanon mokunhod. Sa atong panagkatigum ingon nga mga Kristohanon kawad-an kitag daghan tungud sa kakulang sa pagkinalo-oyay sa usag usa. Siya nga nagtakup sa iyang kaugalingon alang kaniya da gayud wala magabuhat sa katungdanan nga ginatudlo sa Dios kaniya. Ang nagakaigo nga paggalam sa mga kinahanglanon sa katiguman sa atong kanaiya, magadala kanato sa pagkalooy sa uban ug kini mao ang usa ka paagi sa pagpauswag ug kusog alang kanato sa pag-alagad sa Dios. [117]

Kon ang mga Kristohanon managhiusa sa pagtingub, nga magasinultihay ang usa ug usa mahatungud sa gugma sa Dios ug sa bililhong mga kamatuoran sa kaluwasan, ang ila gayud nga mga kasingkasing magamaya ug magalipay sila ang usa ug usa. Kita, adlaw-adlaw, makakat-on pa gayud mahatungud sa atong langitnong Amahan, nga makab-ut nato ang bag-o kun lab-as nga pagkasinati mahatungud sa Iyang hatag nga diosnon; ug unya kita magatinguha sa pagsulti mahatungud sa gugma Niya; ug sanglit nga kita nagabuhat niini ang ato gayud nga mga kasingkasing mamainit ug mamadasig. Kon kita kanunay magapalabi sa paghunahuna ug sa pagsulti mahatungud kang Jesus ug diotay lamang alang sa atong kaugalingon, ang pagkahiduol ta sa atubangan sa Dios magalabi gayud.

Kon kita magahunahuna lamang kanunay sa Dios ingon ka sub-sub sa kamatuoran sa Iyang pagbantay kanato, kinahanglan nga sa gihapon Siya igabutang gayud nato sa atong mga hunahuna, ug nga magakalipay gayud sa pagsulti mahatungud kaniya ug pagdayeg kaniya. Kita magasulti sa mga butang nga umalagi tungud kav may

kahimuot kita kanila. Kita nagasulti mahatungud sa atong mga higala tungud kay gihigugma nato sila; ug ang atong mga kalipay ug mga kaguol nahilanggikit kanila. Apan sa labi gayud may katarungan kita sa paghigugma sa Dios labi kay sa atong mga higalang yutanon; ug kini mao gayud ang labing butang nga kinaiya sa kalibutan, ang paghimo Kaniya nga mao gayud ang una sa tanan natong mga hunahuna, ang pagsulti mahatungud sa Iyang kaayo ug sa pagasoy sa Iyang gahum. Ang hililhong mga gasa nga gihatag Niya [118] kanato, dili maoy tuyo sa pagsupsup sa atong mga hunahuna ug [119] gugma aron mawala na kitay ikahatag sa Dios, hinonoa sa kanunay magapahinumdom kanato Kaniya ug magbaliktos kanato sa mga bugkos sa gugma ug mga pagpasalamat sa atong langitnon nga Magbubuhat kaayonan. Kita nanagpuyo haduel kaayo sa mga kawalogan sa kalibutan. Iyahat ta ang atong mga mata sa nabuksang ganghaan sa santuaryo sa kahatas-an, diin ang kahayag sa himaya sa Dios nagasidlak sa nawong ni Kristo, nga “arang usab makaluwas sa tanan nga mga nagaduol tungud Kaniya sa Dios.”¹³

Kita kinahanglan sa pagdayeg paglabi sa Dios “sa kalooy ni Jehova, ug sa Iyang mga katingalahan nga sa mga anak sa mga tawo.”¹⁴ Ang atong mga pagpangaliya dili lamang sa pagpangayo ug sa pagdawat. Dili kita maghunahuna lamang kanunay sa atong mga kinahanglan ug dili bisan sa kaayohan nga atong nadawat. Sa pag-ampo nagapangayo kita ug daghan kaayo, apan kulang kita sa paghatag sa pagpasalamat. Kita mao kanunay ang magdadawat sa mga kalooy sa Dios aron pagkadiotay lamang sa atong ginapahayag nga pagpasalamat, pagkadiotay lamang sa atong pagdayeg Kaniya sa nahimo Niyang kaayohan alang kanato.

Sa kakaraan si Jehova nagasugo sa mga Israelhanon. kon sila magtigum alang sa pag-alagad Kaniya, “Magakaon kamo didto sa atubangan ni Jehova nga inyong Dios, ug managkalipay kamo, kamo ug ang inyong panimalay sa tanan nga buhat sa inyong mga kamot nga si Jehova nga imong Dios nagapanalangin.”¹⁵ Kanang ginabuhat alang sa kahimayaan sa Dios kinahanglan nga pagahimoon inubanan sa kalipay pagdayeg ug pagpasalamat, nga dili [120] paubanan sa kasubo ug kabug-at sa buot.

¹³Heb. 7:25.

¹⁴Sal. 107:8.

¹⁵Deut. 12:7.

Ang atong Dios mao ang malumo, ug maloloy-on nga Amahan. Ang pag-alagad Kaniya dili pagatan-awon nga ingon sa makapasubo sa kasingkasing, kon buhat nga makapaluya. Kinahanglan nga ang pag-ampo sa Ginoo magausa ka kalipay ug ang pagpasalamat sa buhat Niya. Ang Dios dili buot sa Iyang mga anak, nga gihatagan sa dakung kaluwasan, nga magpakitag lihok nga daw ingon siya sa matig-a ug mapintas nga Agalon. Siya mao ang ilang labing naayong higala; ug sila maga-ampo Kaniya nagatinguha Siya sa paguban kanila, sa pagpanalangin ug paglipay, nga mahupong ang ilang mga kasingkasing sa kalipay ug gugma. Ang Ginoo nagatinguha nga ang Iyang mga anak magakalipay sa pag-alagad kaniya ug sa pagkaplag ug kalipay sa Iyang buhat kay sa kalisod. Siya nagatinguha pa gayud nga kadto sila nga moduol Kaniya sa pag-ampo magadala kauban nila sa malahalang mga hunahuna mahatungud sa Iyang pagbantay ug paghigugma nga aron sila mamadasig sa tanan nilang mga pangita sa panginabuhi sa matag-adlaw, nga aron sila makabatog hatag nga diosnon alang sa pagdangat sa minatarung ug pagkamaminatud-on sa pagpatigayon sa tanan butang.

Kinahanglan nga kita magatigum haduol sa krus. Si Kristo ug siya nga ginalansang magamao ang hulobiton sa atong pagpalandong, pagsulti-sulti mahatungud sa atong malipayong pagbati. Kinahanglan nga pagatipigan ta sa atong mga hunahuna ang tagsa-tagsa ka panalangin nga nadawat ta gikan sa Dios, ug kon kita nakaila sa. Iyang dakung gugma, kinahanglan nga kita sa kinabubut-on magasalig sa tanang butang sa kamot nga ginalansang sa krus tungud kanato.

[121]

Ang kalag makahimo sa pagkayab haduol sa langit sa mga pako sa pagdayeg Ang Dios, didto sa hawanan sa kahitas-an, gina-ampoan uban sa awit ug honi kun togtog sa musika ug nga samtang kita nagapahayag sa atong pagpasalamat, kita nakapahiduol sa pag-ampo sa mga panon nga langitnon. “Ang nagahalad ug pagtahud nagadayeg,”¹⁶ sa Dios. Sa matinahurong kalipay manuol kita sa atong Magbubuhay, uban “ang pagpasalamat, ug tingog sa pag-awit.”¹⁷

[122]

[123]

¹⁶Sal. 50:23.

¹⁷Isa. 51:3.

Anib 12—Unsay Pagabuhaton sa Duhaduha

Ang kadaghanan magakalibog sa mga sugyot sa pagduhaduha, labi na gayud kadtong bag-o pa sa kinabuhing Kristohanon. Sa Biblia, adunay daghang butang nga dili nila masaysay, kun masabut, ug si Satanas nagagamit niini aron sa pagpabugnaw sa ilang pagtoo sa Kasulatan ingon nga bugna kun lamdag nga gikan sa Dios. Magapangutana sila, “Unsaon ba nako pagkahibalo sa matarung nga dalan? Kon ang Biblia mao gayud ang pulong sa Dios, unsaon ba nako pagkaluwas gikan ning mga duhaduha ug kalibog?”

Ang Dios dili gayud maga-agda kanato sa pagtoo, kon walay paghatag hingpit nga kamatuoran nga diin ikapasukad nato ang atong pagtoo. Ang Iyang “existencia”, ang Iyang kinaiya, ang pagkamaminatud-on sa Iyang pulong, ginatukod ang tanan pinaagi sa pagkamatuod nga magadani sa atong katarungan; ug kining pagpamatuora husto uyamut. Bisan pa niini ang Dios wala magakuha sa kahimoan sa duhaduha. Ang atong pagtoo kinahanglan nga magasukad sa kamatuoran, nga dili sa pagpasundayag. Sila kadto nga buot sa pagduhaduha makakaplag kahigayonan, samtang ang nagatinguha gayud sa. pagkasayud sa kamatuoran, makakaplag daghang kamatuoran nga kasandigan nila sa ilang pagtoo.

[124] Alang sa mga panumduman nga may kinutuban, makuli gayud nga makatugkad sa kinaiya kun sa mga buhat sa Usa nga walay katapusan. Sa may maayo nga salabutan, ang panumduman nga nabatid gayud ug maayo, kanang nagakinabuhi nga Balaan magapabilin nga sinaputan sa pagkatinago. “Makatoltol kaba sa kahiladman sa mga butang sa Dios tungud sa pagpangita ? Makakab-ut kaba sa pagkahingpit sa Makagagahum ? Sama sa gitason sa kalangitan; unsa ang arang mong mahimo, Labing halalum kay sa Sheol, unsa ang imong mahibaloan?”¹

Ang Apostol nga si Pablo mingtuaw, “Oh pagkalalum sa pagkadato ug sa kinaadman ug sa ihibalo sa Dios! Daw unsa nga pagkadilimatugkad sa iyaug mga paghukom ug pagkadilihitultulan

¹Job 11:7, 8.

sa iyang dalan!”² Apan bisan pag mga dag-um ug kangitngit naglibut Kaniya, “katarungan ug paghukom ang patukuranan sa Iyang lingkuranan nga harianon.”³ Makaila gayud kita sa Iyang pagpatigayon kanato ug sa mga hinungdan nga Siya nagkinabuhi, nga aron kita makaila sa walay sukod nga gugma ug kalooy nga nakig-usa sa gahum nga walay katapusan. Kita makasabut ug maayo sa Iyang mga tinguha ingon man nga kini sa along ikaayo sa pagkahibalo ug sa unahan pa niini magasalig kita gihapon sa kamot nga makagagahum sa ngatanan ug sa kasingkasing nga napun-an sa gugma.

Ang pulong sa Dios, sama sa kinaiya sa iyang langitnong Tagbuhat, nagapahayag mga tinago nga dili gayud mahingpit sa pagsabut sa mga binuhat nga may katapusan. Ang pagsulod sa sala. sa kalibu'tan, ang pagpakatawo ni Kristo, ang pagpabag-o, ang pagkabanhaw ug uban pang daghang mga butang nga ginapakita sa Biblia. maoy mga tinago nga halalum da kaayo sa pagpasabut sa tawohanong panumduman kun bisan pa sa pagpaila sa bug-os. Apan wala kitay katarungan sa pagduhaduha sa pulong sa Dios tungud kay dili kita makasabut sa mga tinagoan sa Iyang pangandam. Sa kinaiya sa kalibutan ginalibutan kita kanunay sa mga tinagoan nga dili gayud nato matugkad. Ang labing ubos nga dagway sa kinabuhi naga-
pakitag hulosityon, nga bisan pa ang labing makinaadmanon walay
gahum sa pagsaysay. Sa bisan diin may katingalahan nga halayo
da kaayo sa atong maabut. Kinahanglan ba nga kita magakahibulong sa pagkaplag nga sa kalibutan nga espirituhanon adunay mga katingalahan nga dili nato matugkad? Ang kakulian anaa lamang sa kaluyahon ug sa kahagip-ot sa panumdumang tawohanon. Sa Kasulatan. ang Dios nagahatag kanatog daghang mga katin-awan sa ilang kinaiya nga diosnon, ug dili kita magduhaduha sa Iyang pulong kay dili kita makasabut sa tanang mga tinago sa Iyang pagbantay ug pagmando.

[125]

Si Apostol Pedro miingon nga sa Kasulatan may “uban kanila nga malisod nga sabton, nga ginapabaliko sa mga dili maalam ug mahuyang sa kaugalingon nga kadau'tan nila.”⁴ Ang mga malisod sa Kasulatan ginasugyot sa mga maduhaduhaon nga mao ang ilantugi kun ipangatarungan batok sa Biblia; apan kutob dinhi sila hinoon

²Rom. 11:33.

³Salmos 97:2.

⁴2 Pedro 3:16.

ing nahimong malig-ong saksi sa iyang pagkalinamdagan nga langitnon. Kon kini wala magadalag kasayuran mahitungud sa Dios, kondili niana lamang nga masayon natong sabton; kon ang Iyang kadaku ug kahalangdon maagpas lamang dayon sa hunahuna nga may kinutuban. unva ang Biblia wala magadala sa dili masayop nga mga kamatuoran sa diosnong pagbulot-an. Ang pagpadaku ug pagka katingalahan gayud sa mga tema nga ginapakita makapalig-on gayud sa pagtoo niini ingon nga pulong sa Dios.

[126] Ang Biblia nagabuklad sa kamatuoran uban sa kayano ug sa kahingpit sa pagka-angay sa mga kinahanglan ug sa mga handum sa kasingkasing nga tawohanon, nga nakapahingangha ug makapadani sa mga makinaadmanon ug sa dili maalam sa pag-ila sa dalan sa kaluwasan. Ug bisan pa kining yano kaayong mga kamatuoran nag-gunit sa mga butang nga hataas kaayo, nga makuli sa pagkab-ut, nga halayo ra kaayo sa gahum nga tawohanon ang pagsabut, kita magadawat kanila lamang tungud kay ang Dios nagpahayag kanila. Sa ingon niini ang paagi kun piano sa kaluwasan ginabutyag alang kanato, aron nga ang tagsa-tagsa ka kalag makakita sa mga ang-ang nga ilang agi-an sa paghinulsul paingon sa Dios, ug ang pagtoo ngadto sa atong Ginoong Jesukristo aron mamaluwas sa tinudlong dalan sa Dios; apan sa ilalum ning mga kamatuorana nga masayong sabton, anaa ang mga katingalahan nga tago-anan sa iyang himaya, — mga katingalahan nga magagahum sa panumduman sa iyang pagpangita, apan nagadasig sa matuod nga nagapangita alang sa kamatuoran uban ang pagtahud ug pagtoo. Ang pagkanunay sa pag-utingkay niya sa Biblia, makapasantop paglabi usab nga kini mao ang buhi nga pulong sa Dios, ug ang katarungang tawohanon magayukbo sa atubangan sa pagkahalangdon sa diosnong pagpa-dayag.

Ang pag-angkon nga kita sa hingpit dili makasabut sa dakung mga kamatuoran sa Biblia mao lamang ang pagtugot kun pag-uyon nga ang hunahuna nga may kinutuban, dili arang makasagop sa hunahuna nga walay katapusan; ug nga ang tawo, uban sa tinagalan niyang kaalam, dili makasabut sa mga tinguha sa Makinaadmanon sa tanan gayud.

[127] Tungud kay dili sila makatugkad sa tanan Niyang mga tinagoan, ang maduhaduhaon ug dili matinoho-on nagasalikway sa pulong sa Dios, ug niining bahina, dili ang: tanan nga nagpaila nga nagtoo

sa Biblia, mahigawas sa katalagman. Ang apostol miingon: “Magmatngon kamo, mga igsoon, nga walay bisan kinsa kaninyo nga may dautan nga kasingkasing nga dili matinoho-on, sa pagbulag niya sa buhi nga Dios.”⁵ Maoy matarung ang pagtoon ug maayo sa mga pagtulon-an sa Biblia ug ang pagsusi sa “bisan pa sa mga kahiladman sa Dios,”⁶ sumala sa ginapahayag sa Kasulatan. Samtang “ang mga butang nga tinago Iya kang Jehova nga atong Dios,” “apan ang mga butang nga ginapahayag mao ang ato.”⁷ Apan ang buhat ni Satanas mao ang pagpasaag sa masusihong gahum sa panumduman. Ang diotay nga garbo ginatiponan sa paghunahuna sa kamatuoran sa Biblia, aron nga ang mga tawo mobati ug kalaay ug kaparot kondili sila makasaysay sa tagsa-tagsa ka bahin sa Kasulatan alang sa ilang kahimut-an. Makauulaw kaayo kanila ang pagangkon nga dili sila makasabut sa mga pulong nga linamdagan. Dili sila gusto sa pagpa-abut nga mapailubon hangtud nga makita sa Dios nga angay ipahayag ang kamatuoran kanila. Ginabati nila nga ang ilang dili minandoan kaalam nga tawohanon makapatakus kanila sa pagsabut sa Kasulatan, ug kon sila mapakyas sa paghimo niini, sa pagkatinuod sila magalimod sa iyang pagbulot-an. Matuod nga daghan gayud sa mga nabantug nga teoriya ug doktrina nga ginahunahuna nga nagikan sa Biblia, apan walay mga kalig-onan sa iyang mga pagtulon-an, ug sa pagkatinuod kabatok sa bug-os nga kinaiya sa pagkalinamdag. Kining mga butang nahimong usa ka hinungdan sa duhaduha ug kalibog sa daghang mga hunahuna. Sa bisan sa unsang paagi, kini dili ikapasangil sa pulong sa Dios, kondli sa pagbalit-ad sa tawo nini. [128]

Kon mahimo pa kini sa mga binuhat nga mga tawo sa pagkabut sa bug-os nga pagsabut sa Dios ug sa Iyang mga buhat, unya, tungud sa pagdangat ning tuyoa kun butanga, alang kanila wala nay kinahanglan sa pagsusi pa sa kamatuoran, wala nay pagtubo sa kaalam wala nay pag-uswag pa sa panumduman ug sa kasingkasing. Tungud niini ang Dios madili na labaw, ug ang tawo, tungod sa paghidangat sa kinautlan sa kaalam, ug sa pagkab-ut sa kinatapusan na gayud, mo-undang na sa pagtubo. Magpasalamat kita sa Dios nga dili mao kini. Ang Dios walay kinutuban; Kaniya anaa “ang

⁵Heb. 3:12.

⁶1. Kor. 2:10.

⁷Deut. 29:29.

tanang nga mga bahandi sa kaalam ug pag-ila.”⁸ Ug hangtud sa tanang nga katuigan ang mga tawo sa gihapon magapangita, sa gihapon nagatoon, ug bisan pa, dili gayud mahubas ang mga bahandi sa Iyang kaalam, sa Iyang kaayo, ug sa Iyang gahum.

Ang Dios nagatinguha nga bisan ning kinabuhia ang mga kamatuoran sa Iyang pulong pagabuksan sa gihapon alang sa Iyang mga tawo. Aduna lamay usa ka paagi nga makab-ut kining kaalama. Makadangat lamang kita sa usa ka pagsabut sa pulong tungud sa kahayag nianang Espiritu nga pinaagi niini ginahatag ang pulong. “Wala ing may makaila sa mga butang sa Dios kondili ang Espiritu sa Dios.” “Kay ang Espiritu nagasusi sa tanang nga mga butang bisan pa sa mga kahiladman sa Dios.”⁹ Ug ang saad sa Manluluwas sa Iyang mga sumosunod mao, “Kon moanhi siya ang Espiritu sa kamatuoran magamando kanimo sa tibuok nga kamatuoran [129] kay Siya modawat sa Ako, ug magabalita kaninyo.”¹⁰

Maoy tuyo sa Dios nga ang tawo magagamit sa iyang galamhan sa pagpangatarungan; ug ang pagtoon sa Biblia makapalig-on ug makapausbaw sa panumduman tungud kay walay laing paagi sa pagtoon nga makalabaw pa niini. Apan magbantay kita mahatungud sa pagpakadios sa katarungan nga mao ang nagsakop sa kaluyahon ug pagkamasakiton sa katawohan. Kon buot kita nga ang Kasulatan dili pagngitngitan sa atong igsalabut, aron ang labing matin-aw nga mga kamatuoran, dili pagtak-upan, kinahanglan nga may sensillo nga pagtoo kita sama sa diotayng bata, nga naandam sa pagsabut, ug sa pagpangayo sa panabang sa Espiritu Santo. Ang pag-ila sa gahum ug kaalam sa Dios, ug sa atong pagkadili takus sa pagtugkad sa Iyang pagkadaku, makadasig kanato sa pagpaubos, ug magabukas kita sa Iyang pulong ingon sa pagsulod nato sa Iyang atubangan, uban sa balaang kataha. Kon moduol kita sa Biblia, kinahanglan ang katarungan moila sa usa ka pagbulot-an nga labaw sa iyang kaugalingon ug ang kasingkasing ug salabutan kinahanglan nga magyukbo sa daku nga MAO AKO.

Adunay daghang butang nga malisod gayud kun mangi-ob, nga pagabuhaton sa Dios nga matin-aw ug masayon kaayo niadtong tinuod gayud nga nangita sa pagsabut kanila. Apan kon walay pag-

⁸Kol. 2:3.

⁹1 Kor. 2:11, 10.

¹⁰Juan 16:13, 14.

mando sa Espiritu Santo, kita sa kanunay malagmit sa pagbatok sa Kasulatan kun paghubad kanila nga sayop. May hilabihang pagbasa sa Biblia nga walay kapuslanan ug sa makadaghang higayon mosangko sa matuod nga kadaut. Kon ang pulong sa Dios pagabuk-sau nga walay pagtahud ug walay pagampo; kon ang mga hunahuna ug mga pagbati wala ipahiluna sa Dios, kun sa pagpahiuyon sa. Iyang kabubut-on ang hunahuna pagadag-uman sa duhaduha; ug sa maong pagtoon sa Biblia mapalig-on ang hunahuna sa pagduhaduha. Ang kaaway magagahum sa hunahuna, ug siya magasugyot ug mga pagsaysay nga dili mao. Kon ang tawo, sa pulong ug sa buhat wala magapangita sa pagpahiuyon sa Dios unya, bisan pa kon unsa kamaalam nila, sila malagmit nga masayop sa ilang pagsabut sa Kasulatan, ug niana piligroso ang pagsalig sa ilang mga pagsaysay. Sila nga nagatan-aw sa Biblia sa pagpangita lamang ug mga sayop, walay pag-ila nga espirituhanon. Uban sa baliko nga pagpanan-aw sila makakitag daghang mga hinungdan sa pagduhaduha ug sa pagkawalay pagtoo sa mga butang nga matuod gayud nga matin-aw ug masayon.

[130]

Bisan pagtabontabonan nila kutob sa mahimo, ang matuod nga hinungdan sa pagduhaduha ug sa pagkawalay pagtoo, sa makadaghang hitabo mao ang paghigugma sa sala. Ang mga pagtulon-an ug ang mga pagbadlong sa Dios, dili ginahinangop sa mga mapahitas-on, sa kasingkasing ginahigugma ang sala ug kadto sila mga dili buot mosunod sa mga ginapatuman niya naandam sa pagduhaduha sa iyang pagbulot-an. Aron sa pagdangat sa kamatuoran, kinahanglan nga aduna kitay matuod nga tinguha sa paghibalo sa kamatuoran ug ang may kasingkasing nga matinguhaon sa pagsunod niini. Ug ang tanan nga moduol sa pagtoon sa Biblia nga aduna ning espirituha, makakaplag ug daghang kamatuoran nga kini mao ang pulong sa Dios, ug nga sila makakab-ut sa pagsabut sa iyang kamatuoran nga makahimo kanilag manggi-alamon ngadto sa kaluwasan.

Si Kristo miingon, “Kon kinsa ang buot magahimo sa iyang kabubut-on manghibalo siya sa pagtulon-an.”¹¹ Inay sa pagkutikuti ug pagpangitag sayop mahatungud sa wala mo hisabti patalinghugi ang iyang kahayag nga mingsidlak nang daan kanimo ug ikaw

[131]

¹¹Juan 7:17.

makadawat ug labi pa kadaku nga kahayag. Tungud sa grasya ni Kristo, tumana ang tanang katungdanan nga napatin-aw na sa iraong igsalabut, ug ikaw makabaton ug katakus sa pagsabut ug pagtuman niadtong naduhaduhaan mo karon.

Adunay kamatuoran nga naablihan sa tanan, — sa labiug maalam ug sa dili raaalam gavud — ang kamatuoran sa pagkabatid. Ang Dios nagadapit kanato nga f.amatud-an ta sa atong kaugalingon ang pagkamatuod sa Iyang pulong, ang kamatuoran sa Iyang mga saad. Siya miingon kanato, “tilawi ninyo ug tan-awa ninyo nga maoy maayo si Jehova.”¹² Inay nga magasalig kita sa pulong sa uban, kita, maoy motilaw alang sa atong kaugalingon. Matud pa Niya, “Pangayo kamo ug magadawat kamo,”¹³ Ang Iyang mga saad matuman gayud. Wala gayud silay pagkapakyas; dili gayud sila mahimo nga mapakyas. Ug sa magaduol kita kang Jesus ug magakalipay sa kahupnganan sa Iyang gugma, ang atong duhaduha ug kangi-ob mawagtang tungud sa kahayag sa Iyang atubangan.

Si Apostol Pablo miingon nga ang Dios “mao ang nagluwas kanato sa kagamhanan sa mga kangitngit ug nagapabalhin kanato sa ginharian sa Iyang hinigugma nga Anak.”¹⁴ Ug ang tagsa-tagsa nga nakaagi sa kajnatayon ngadto sa kinabuhi maoy may katakus nga misaksi sa timaan nga ang Dios maoy matuod.”¹⁵ Siya makapamatuod nagakinahanglan ako ug panabang, ug hingkaplagn ko kini kang Jesus. Ang tanang kinahanglan ginahatag, ang kagutom sa akong kalag ginatagbaw; ug karon ang Biblia kanako maoy bugna ni [132] Jesukristo. Mangutana ba ikaw ngano nga mingtoo ako kang Jesus? Kay alang kanako Siya ang langitnong Manluluwas. Ngano man nga mitoo ako sa Biblia? Tungud kay hingkaplagn ko siya nga maoy tingog sa Dios alang sa akong kalag.” Tingali adunay saksi sa atong kaugalingon nga ang Biblia matuod, nga si Kristo mao ang Anak sa Dios. Nahibalo kita nga wala kita magasunod sa iyang mga sugilanon nga minaomao.

Si San Pedro nagtambag sa iyang mga kaigsoonan sa “pagtubo sa hatag nga diosnon ug pag-ila sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si

¹²Salmos 34:8.

¹³Juan 16:24.

¹⁴Kol. 1:13.

¹⁵Juan 3:33.

Jesukristo.”¹⁶ Kong ang mga tawo sa Dios magatubo sa grasya, sila sa kanunay makadawat sa mahayag nga pagsabut sa Iyang pulong. Sila makaila sa bag-ong kahayag ug sa katahum sa iyang balaanong mga kamatuoran. Kini maoy matuod sa kasaysayan sa iglesia sa tanang mga panahon ug nga kini magapadayon hangtud sa katapusan. “Apan ang agianan sa matarung sama sa nagasilang sa kaliyag, ug naganag pagsamot hangtud sa pagkahingpit sa adlaw.”¹⁷

Tungud sa pagtoo makalantaw kita ngadto sa umaabut, ug makasagop sa pangaliyupo sa Dios alang sa pagpa-uswag sa salabutan, ang tawohanong katakus igapakighiusa uban sa langitnon, ug ang mga galamhan sa kalag, madala ngadto sa pagpakig-ipon dayon sa tinubdan sa kaliyag. Magakalipay nga ang tanan nga nakalibog kanato sa pagkamabinantayon sa Dios pagapatin-awon unya; mga butang malisod nga sabton, unya hikaplagnan ang kasaysayan, ug sa diin ang atong hunahunang tawohanon makakita ug kalibog ug mga tuyo nga wala mapadayon, mamakita nato ang labing hingpit ug matahum nga panaghiusa. “Karon nagatan-aw kita sa mangitngit so tungud sa usa ka salamin; apan unya sa nawong ug nawong: karon nakaila ako sa bahin, apan unya pagailhon ko ingon usab sa pagila kanako.”¹⁸

[133]

[134]

¹⁶2 Pedro 3:18.

¹⁷Prov. 4:18.

¹⁸1. Kor. 13:12.

Anib 13—Nagakalipay Diha sa Ginoo

ANG mga anak sa Dios ginatawag nga mga tinugyanan ni Kristo, nga pinahayag ang kaayo ug kalooy sa Ginoo. Ingon nga si Jesus nagapaita kanato sa matuod nga kinaiya sa Amahan, magamao man kita igapaila ta si Kristo sa kalibutan nga wala makaila sa Iyang malumo ug maloloy-ong gugma. “Ingon nga Imo Ako nga gisugo sa kalibutan,” miingon si Jesus, “gisugo ko usab sila sa kalibutan.” Ako kanila ug kaw Kanako. . . aron nga ang kalibutan umila nga Ikaw nagsugo Kanako.”¹ Si Apostol Pablo mingingon sa mga tinon-an ni Jesus “Nga dayag nga kamo ang sulat ni Kristo” nga ginaila ug ginabasa sa tanan nga mga tawo.”² Sa tagsa-tagsa sa Iyang mga anak ni Jesus nagapadalag sulat ngadto sa kalibutan. Kon [135] ikaw sumosunod ni Kristo, Siya nagapadala kanimo ug sulat sa panimalay, sa balangay, sa dalan,.. diin ikaw magapuyo. Sa pagpuyo ni Jesus kanimo nagatinguha sa pagsulti sa mga kasingkasing niadtong wala makaila Kaniya, Tingali wala sila makabasa sa Biblia kun wala makadungog sa tingog nga nagasulti kanila sa iyang mga dahon; wala sila makaila sa gugma sa Dios tungud sa Iyang mga buhat. Apan kon ikaw mao ang matuod nga tinugyanan ni Jesus, tingali nga tungud kanimo sila kamandoan sa pagsabut kun pag-ila sa Iyang kaayo, ug mamadaug sa paghigugma ug sa pag-alagad Kaniya.

Ang mga Kristohanon ginapahimutang nga magdadala sa kahayag sa dalan sa langit. Sila magapadanag sa kalibutan sa kahayag nga magasidlak kanila gikan kang Kristo. Ang ilang kinabuhi ug kinaiya kinahanglan nga magamao gayud ingon niana nga tungud kanila ang uban makabaton ug matarung nga pag-ila kang Kristo ug sa Iyang bulohaton.

Kon igapaila ta si Kristo pagabuhaton ta nga ang Iyang bulohaton makita nga mabihagon, ingon nga mao gayud. Ang mga Kristohanon nga nagatigum sa kangitngit ug kasubo sa ilang mga kalag ug magagumbol ug magamahay, nagahatag sa uban ug dautan nga

¹Juan 17:18, 23.

²2 Kor. 3:3, 2.

pagpaila sa Dios ug sa kinabuhi nga Kristohanon. Sila nagahatag panig-ingnan nga ang Dios daw dili mahamuot nga magtan-aw sa Iyang mga anak nga magmalipayon ug niini nagadala sa bakak nga pagsaksi batok za atong Amahan nga langitnon.

Si Satanas magmapahitas-on kon siya makadaldal sa mga anak sa Dios ngadto sa pagkawalay pagtoo nga dili na magasalig sa Dios, nga magaduhaduha sa Iyang pagkamatinumanon ug sa Tyang gahum sa pagluwas kanato. Siya nagahigugma nga pagabation nato nga ang Ginoo, tungud sa Iyang mga pagbantay ug pagdumala, wagahimog kadaut kanato. Ang pag-ila nga ang Ginoo kulangan sa pagbati ug pagkalooy maoy lalang ni Satanas. Ang kamatuoran nga mahitungud Kaniya ginasayop pagsulti niya. Ang mga panghunahuna ginapuno niya sa mga paagi nga sayop, — mahitungud sa Dios; ug inay unta magapabilin sa kamatuoran nga nahitungud sa atong langitnong Amahan, kita usab sa kanunay nagpahaluna sa atong hunahuna sa sayop nga mga pagpaila ni Satanas, ug nagapakaulaw sa Dios tungud sa dili na pagsalig Kaniya ug sa paggumbol batok Kaniya. Sa gihapon si Satanas nagapangita sa paghimog usa ka kangitngit sa kinabuhi nga tinuhoanon. Gitinguha niya nga kini makita nga malaay ug malisod; ug kon ang Kristohanon magapakita sa iyang kaugalingon nga kinabuhi ning panagwaya sa tinuhoan, siya, pinaagi sa iyang pagkawalay pagtoo, nagadason sa kabakakan ni Satanas.

[136]

Kadaghanan sa mga nanaglakaw sa dalan sa kinabuhi, nagluos lamag hunahuna sa ilang mga kasaypanan ug “kapakyasan ug mga kasub-anan ug ang ilang mga kasingkasing napun-an sa kasakit ug kaguol. Samtang didto ako sa Uropa, usa ka igsoon nga babaye nga nagabuhat niini ug nga nagakaguol sa hilabihan gayud, nagsulat kanako sa pagpangayog pulong sa pagdasig. Sa pagkagabii sa human nako mabasa ang sulat, nagdamgo ako nga didto ako sa usa ka tanaman, ug ang daw tagiya sa tanaman naga-uban kanako sa tanan niyang mga dalan. Nagpangutlo ako sa mga bulak ug nagkalipay ako sa ilang kahumot, unya kining igsoona nga nag-abay kanako, nagtaAvag kanako, mahitungud sa sapinit nga nagsamok sa iyang agianan. Didto siya nagakalisod ug nagkasubo. Siya wala magalakaw sa pagsubay sa dalan, sa pagsunod sa nagtultul, kondili nagsuot-suot sa kasapimtan ug sa katunokan. “O”, mingtuaw siya, “dili ba mangil-ad nga kining matahum nga tanaman madaut sa mga tunok?” Unya ang nagmando mingingon, “Pasagdi ang mga tunok

[137]

kay sila magagaras lamang kanimo. Pamopoa ang mga bulak sa rosal, lero, ug rosas.”

Wala ba dihay mahayag nga luna sa imong mga hing-agian? Wala ba ikaw makabaton ug bililhong panahon nga ang imong kasingkasing mingputokputok sa kalipay sa pagtubag sa Espiritu sa Dios? Kon ikaw molantaw pagbalik sa mga bahin sa hing-agian sa imong kinabuhi, dili ba ikaw makakaplag mga dahon nga mahimayaon ? Dili ba ang mga saad sa Dios sama sa mahumot nga mga bulak, nga nanagpanubo sa kadaplinan sa imong tanaman nga agianan? Dili ka ba mobuot nga ang ilang katahum ug katam-is mopuno sa imong kasingkasing uban sa kalpiay?

Ang mga sapinit. ug mga tunok maggaras ug magapasubo lamang kanimo; ug kon ikaw magapangutlo lamang ning mga butanga, ug magapakita niini sa uban dili ba ikaw, gawas sa paghimo ug walay bili sa kaayo sa Dios kanimo gayud, nagsanta usab niadtong anaa sa duol nimo sa paglakaw sa dalan sa kinabuhi?

Dili maayo ang pagtigum sa tanang walay pulos nga mga handumanan sa una mong kinabuhi, — ang iyang mga kadautan ug mga kasub-anan, — sa. paghisgot kanila. pagbalik ug pagsubo kanila hangtud nga madaug kita uban sa kaluya. Ang maluyang kalag mapun-an sa kangitngit, tinakpan ang kahayag nga gikan sa Dios sa iyang kaugalingong kalag, ug gipangitngitan niya ang agianan sa Dios sa iyang kaugalingon kalag, ug gipangitngitan niya ang agianan sa uban.

[138]

Salamat sa Dios tunud sa masanagong mga hulagway nga ginapakita Niya kanato. Pundokon ta ang bulahang mga paglaum sa Iyang gugma aron nga kita magakanunay pagtan-aw kanila. Ang Anak sa Dios mingbiya sa lingkuranan sa Iyang Amahan ug ang Iyang Amahan ug ang Iyang pagkadiosnon ginasul-uban sa pagkatawohanon, aron nga maluwas Niya ang tawo gikan sa gahum ni Satanas; ang iyang pagdaug tungud kanato, nakapabukas sa langit alang sa mga tawo, pinakita sa panan-awon nga tawohanon ang lawak nga balaanon diin ang Dios nagtukas sa Iyang himaya; ang kaliwat nga nahulog ginapaitaas gikan sa lungag sa kalaglagaan nga diin ang sala maoy nagbanlod niini, ug ginapabalik pag-usab ngadto sa katilingban sa walay katapusang Dios, ug sa naka-antus sa sulay nga diosnon tungud sa pagtoo sa atong Manluluwas, nga nasul-uban sa pagkamatarung ni Kristo, ug ginabayaw sa Iyang lingkuranan

— kini mao ang mga hulagway, nga buot sa Dios nga atong palandungon.

Kon kita magaduhaduha sa gugma sa Dios, ug dili mosalig sa Iyang mga saad, nagapakaulaw kita kaniya ug nagapasubo sa Iyang Espiritu Santo. Unsa kaha ang pagabation sa usa ka inahan, kon ang iyang mga anak magpunay lamang ug mahay kaniya, sama sa wala niya paghunahuna nga magamao sila, nga ang bug-os niyang paningkamot sa iyang kinabuhi mao ang pagpadayon sa ilang kaayoohan ug sa paghatag kanilag kalipay? Pananglitan magaduhaduha sila sa iyang gugma; kini makapikas sa iyang kasingkasing. Unsa ba ang pagabation sa bisan kinsa. nga ginikanan kon magabuha't. sa ingon niini ang ilang mga anak? Unsa ba ang mahunahuna sa Amahan kanato kondili ta pagsaligan ang Iyang gugma, nga mao ang nakahimo Kaniya sa paghatag sa Iyang Bug'tong Anak aron nga may kinabuhi kita? Ang apostol misulat, “Ang bisan sa Iyang kaugalingon nga Anak wala magpagawas, kondili gitugyan Niya Siya tungud kanato nga tanan, unsaon nga dili maghatag usab kanato sa walay bili kauban Niya sa tanan nga mga butang?”³ Ug bisan kadaghanan nga tungud sa ilang lihok, kondili man sa pulong, nanagmgon. “Ang Ginoo wala magabuhat niini kanako. Tingali kaha ug nagahigugma Siya sa uban apan wala magahigugma kanako.”

[139]

Kining tanan nagadaut sa imong kaugalingong kalag; kay ang tanang pulong sa pagduhaduha nga imong igapamulong magadapit sa mga panulay ni Satanas; kini makapabaskog kanimo sa pagduhaduha ug kini makapasubo kaayo sa mga manolonda nga magaalagad. Kong si Satanas magtintal kanimo, ayaw paglitok ug pulong sa pagduhaduha kun kasubo. Kon ikaw magpili sa pagbukas sa ganghaan alang sa iyang mga sugyot, ang imong panumduman mamapuno sa pagkawalay pagsalig ug sa mga pangotana nga masupakon. Kon ikaw magataho sa imong mga gibati, ang tanan nga pagduhaduha nga imong gipahayag dili lamang nga mosumbalik kanimo gayud, kondili kini maoy usa ka binhi nga moturok ug mamunga sa kinabuhi sa uban. ug kini makuli na kaayong bakwion ang gahum sa imong mga pulong. Ikaw sa imong kaugalingon tingali makadaug gikan sa panahon sa panulay ug gikan sa lit-ag ni Satanas, apan ang uban nga nanga-angin sa imong gahum, tingali dili na

³Rom. 8:32.

[140] makaarang paglighot sa mga pulong nga maduhaduhaon nga imong ginasugyot. Daw unsa kahinungdanon nga magasulti lamang kita niadtong mga butang nga makahatag kusog nga espirituhanon ug kinabuhi!

Ang mga manolonda nanagpaminaw aron sa pagdungog kon unsang balitaa ang imong ginadala alang sa kalibutan mahatungud sa imong Agalong langitnon. Himoa nga ang imong mga sultisulti mahatungud kaniya nga nagkinabuhi sa pagkahimong Manlalaban mo sa atubangan sa Amahan. Kon ikaw mapig-it sa kamot sa imong usa ka higala, himoa nga ang pagdayeg sa Dios sa imong mga ngabil ug sa imong kasingkasing. Kini makadani sa iyang mga hunahuna ngadto kang Jesus.

Ang tanan adunay mga pagsulay; mga kasuko nga malisod nga antusen, mga panulay nga malisod nga suklan. Ayaw isugilon ang imong mga kaguol sa imong isigkatawo, kondili dad-a ang tanan ngadto sa Dios sa pag-ampo. Himoa nga sumbanan ang dili gayud pagsulti bisan usa ka pulong sa pagduhaduha ug pagkaluya. Ikaw makahimog maayo sa pagpasayag sa kinabuhi sa uban ug sa pagpalig-on sa ilang ga panlimbasog, pinaagi sa mga malaumong pulong ug balaang pagpadasig.

Adunay daghang mga maisog nga kalag nga ginapiit gayud sa panulay, nga hapit na mapukan sa pagkigbugno sa kaugalingon ug sa mga gahum sa kadautan. Ang usa nga ingon niini ayaw pagpaluyaha sa iyang malisod nga pakigbugno. Lipaya siya uban sa mga pulong maisog ug malaumon nga maga-agma't kaniya sa iyang dalan. Sa ingon niana ang kahayag ni Kristo magasidlak gikan kanimo. "Kay walay bisan kinsa kanato, nga nagakinabuhi nga sa iyang kaugalingon."⁴ Gumikan sa wala hibalo ni natong gahum ang uban mamadasig ug mamalig-on, kun sila mamaluya, ug mahalayo kang Kristo ug sa kamatuoran.

Adunay daghan nga may mga sayop nga hunahuna mahitungud sa kinabuhi ug kinaiya ni Kristo. Sila naghunahuna nga Siya dili ulo sa kainit ug kasayag, nga tungud niana Siya masuk-anon, maisog ug walay kalipay. Sa daghang bitabo ang bug-os nga tinuhoanong kabatid natina ning mangitngit nga mga panghunahuna.

⁴Rom. 14:7.

Ginaingon kanunay nga si Jesus naghilak, ug Siya wala gayud maila nga nagpahiyom. Ang Manluluwas sa pagkatinuod mao ang tawo sa mga kasubo ug naanad kaayo sa kaguol, kay ginabuksan Niya ang Iyang kasingkasing alang sa tanan nga mga kahimarautan sa mga tawo. Apan bisan ang Iyang kinabuhi mao ang pagdumili sa kaugalingon ug linandungan sa kasakit ug sa kalisod, ang Iyang Espiritu wala malumpag. Ang iyang panagway wala magapakitag kasubo ug kaguol, apan sa gihapon maoy usa ka makigdaitong malinawon. Ang Iyang kasingkasing mao ang tuburan sa kinabuhi; ug sa bisan diin Siya moadto, ginadala Niya ang kapahulayan, kalinaw, kalipay ug kabulahanan.

Ang atong Manluluwas may kaugdang nga halaum kaayo ug mainiton kaayo sa pagsingkamot, apan wala gayud magmosgot kun magkusmod. Ang kinabuhi niadtong mosunod Kaniya mapunan sa usa ka mainitong tinguha; sila adunay usa ka halalum nga paghunahuna sa kinaugalingon nga katungdanan. Ang pagkalihokan mapugngan; wala nay masabang panaghudyaka; wala nay mabugalbugalong komidya; kondili ang tinuhoan ni Jesus magahatag kalinaw sama sa suba. Kini dili makapalong sa kahayag sa kalipay; kini dili makagpugong sa kadasig bisan pa makapadag-um sa masayag nga nawong nga nagapahiyom. Si Kristo wala moanhi aron nga pag-alagaron kondili sa pag-alagad; ug kon ang Iyang gugma mao ang magahari sa kasingkasing, magasunod kita sa iyang panigingnan.

[142]

Kon pagabatonan ta sa atong mga hunahuna ang dili maloloy-on ug dili matarung nga mga buhat sa uban, hikaplagan nato nga malisod ang paghigugma kanila ingon sa paghigugma ni Kristo kanato; apan kon ang atong ruga hunahuna magapabilin sa kahibulongan nga gugma ug kalooy ni Kristo kanato, ang mao usab nga espiritu modaligdig ngadto sa uban. Kinahanglan magahigugmaay ug magatinahuray kita ang usag usa, sa walay pagtagad sa mga sayop ug mga pagkadili hingpit nga dili gayud nato kalikayan sa pagtan-aw. Pagabatonan gayud ang pagpaubos ug ang dili pagsalig sa kaugalingon, ug ang usa ka mapailubong kalumo sa mga kasaypanan sa uban. Kini mao ang mopatay sa tanang pagkamahikawon gayud ug magahimo kanato ug kasingkasing nga daku ug dungganan.

Ang salmista mingingon, “Magsalig ka kang Jehova, ug magbuhat ka ug maayo; ingon niini magapuyo ka sa yuta ug sa pagka-

[143] matuod pagapakan-on ka.”⁵ “Magsalig ka kang Jehova.” Adlaw-adlaw adunay kaugalingong mga lulan, mga kaguol ug mga kasamok; ug kon kita magkahibalag, daw unsa pagka andam nato sa pagsin-ulthay sa atong mga kalisod ug mga pagsulay. Busa ang mga hinulamang kaguol mosulod, ug ang dagkung mga kalisang magapadayon, ug ang ingon niana nga kabug-atan sa dakung paninguha igapahayag, nga makapahunahuna sa usa nga kita walay maloloy-on ug mahigugmaon nga Manluluwas, nga naandam sa pagpatalinghug sa tanan tang mga pango- yoon ug nga alang kanato mao ang usa nga andam sa bisan unsang panahon sa pagtabang sa atong mga kinahanglanon.

Ang uban sa kanunay nagakahadlok, ug nagapanghulam sa kaguol. Adlaw-adlaw sila ginalibutan sa mga handumanan sa gugma sa Dios; ug ingon man sa matagadlaw nagakalipay sila sa pagkadayag sa Iyang ginatagana; apan sila wala magkabana, niining mga panalangina. karon. Ang ilang mga hunahuna atoa kanunay sa butang nga dili angay, nga ilang gikahadlokang nga mahatabo; kon ang ubang kalisod nga matuod gayud nga nahatabo, nga bisan diotay magabuta sa ilang mga mata sa daghang mga butang nga nagakinahanglag pagpasalamat. Ang mga kalisdanan nga ilang ikahibalag, inay unta nga maga-abug kanila ngadto sa Dios, nga mao lamang ang tinubdan sa panabang nila magapabulag na. hinoon kanila Kaniya, tungud kay ginapukaw nila ang kasamokan ug ang kagulan.

Magamaayo ba kita ingon niini nga walay pagtoo? Ngano ba nga kita magmakaliton ug magadili masaligon? Si Jesus ang atong higala; ang tibuok nga langit nagakahimuot sa atong kaayohan. Dili gayud nato pagatugotan ang mga kalibog ug mga kaguol sa atong kinabuhi adlawadlaw sa pagpasubo sa atong hunahuna ug sa pagpadagom sa atong agtang. Kon pagatugotan ta, maga-aduna kita kanunay butang sa pagkaguol ug pagkasamok. Dili ta higugmaon ang paghupot sa makapabakho ug makasalot kanato, kay kini dili makatabang kanato sa pag-antus sa mga pagsulay.

[144] Tingali ikaw nakabaton ug kalibog sa patigayon; ug ang imong mga palaabuton magkaanam ug kalisod ug tingali mahadlok sa kapildihan; apan ayaw pagkaluya; ihatag sa Dios ang imong kalisdanan ug magmalinawon ug magmalipayon. Pag-ampo alang sa

⁵Salmos 37:3.

kaalam sa pagdumala sa imong mga butang uban ang pagpanghuhuhuna, ug sa ingon niana masanta ang kapildihaan ug ang kadautan. Himoa kutob sa imong maaraman sa imong bahin ang pagdalag maayong mga samputanan. Si Jesus nagsaad sa Iyang panabang, apan dili halayo sa atong panlimbasog. Kong sumalig sa atong Mananabang, ikaw nakahimog maayo, dawata sa kahinangop ang gisamputan.

Dili maoy kabubut-on sa Dios nga ang Iyang mga tawo mabugatan ug maayo sa kaguol; apan ang atong Ginoo wala maglimbong kanato. Siya dili nagingon kanato, “Ayaw kahadlok kay walay katalagman sa imong dalan.” Siya nahibalo nga adunay mga pagsulay ug mga katalagman ug ginapasabut Niya kanato sa matin-aw gayud, Wala Siya magahunahuna sa pagkuha sa Iyang mga katawohan gawas sa kalibutan sa sala ug kadautan, apan nagatudlo Siya kanila ngadto sa usa ka dili gayud masayop nga dalangpanan. Ang Iyang pag-ampo alang sa Iyang mga tinon-an, “Ako dili maga-ampo nga kuhaon mo sila sa kalibutan, kondili nga Imo silang bantayan sa sa kalibutan.”⁶ “Sa kalibutan,” ming-ingon Siya, “kamo may kagulan-an, apan managsalig kamo; gidaug ko ang kalibutan.”⁶

Sa Iyang wali sa bukid, si Kristo nagatudlo sa Iyang mga tinon-an sa mga bilihong mga pagtolon-an mahatungud sa kakinahanglan sa pagsalig sa Dios. Kining mga leksyona ginapa-angay Niya alang sa pagpalig-on sa mga anak sa Dios sa tanan nga mga panahon kun katuigan, ug sila nahidangat sa atong panahon ug puno sa pagpahimangno ug pagpahalipay. Ang Manluluwas nagatudlo sa Iyang mga sumosunod sa mga langgam sa kahanginan, nga samtang nanag-ogoy-ogoy sila sa ilang mga mananoy nga awit sa pagdayeg, nga wala sakti sa mga hunahuna sa kalisod kay sila “wala magapugas bisan maga-ani.”⁷ Ug bisan pa ang dakung Amahan nagatagana alang sa ilang mga kinahanglanon. Ang Manluluwas nangutana, “Dili ba kamo labaw pa kay kanila?”⁷ Ang dakung Magaandam sa tawo ug sa mananap nagabuklad sa Iyang kamot ug nagahatag sa tanan Niyang mga binuhat. Ang mga langgam sa kahanginan dili ubos sa Iyang mga pagtan-aw. Dili Siya nagahulog sa kalan-on ngadto sa ilang mga sungo, kondili nagahimo Siya ug pangandam

[145]

⁶Juan 17:15; 16:33.

⁷Mateo 6:26.

alang sa mga kinahanglanon. Kinahanglan nga pagapundokon nila ang mga liso nga gisabwag Niya alang kanila. Kinahanglan nga sila maga-andam sa mga galamiton alang sa ilang mga salag nga gagmay. Kinahanglan nga sila magaul-og sa ilang mga kuyabog Sila mangadto sa ilang buhat nga manag-awit, kay “ang inyong Amahan nga langitnon nagapakaon kanila.” Ug “dili ba kamo labing labaw kanila?” Ingon nga may salabutan, ug mag-alampo sa. espiritu dili ba kamo labaw ug bili kay sa mga langgam sa kahanginan ? Dili ba, ang Tagbuha’t sa atong kahimtang, ang Magbabantay sa atong kinabuhi ang Usa nga nagadagway kanato sa sama sa Iyang diosnong dagway naga-andam alang sa atong mga kinahanglanon kon kita mosalig lamang Kaniya ?

[146] Si Kristo nagatudlo sa Iyang mga tinon-an sa mga bulak sa kapatagan nga nagatubo sa hilabihan sa kadaghanan, ug nga nagapangidlap sa ya.no kaayong katahum nga hinatag kanila sa langitnong Amahan, ingon nga pa- hayag sa Iyang gugma sa tawo. Miingon Siya, “Tan-awa ninyo ang mga lerio sa kapatagan, daw unsang pagtubo nila, ” Ang katahum ug kayano niining mga bulaka nagaJabaw ug maayo sa himaya ni Salomon. Ang labing matahum nga sapot nga gihimo sa labing maayo nga paagi kun urog, dili makatumbas sa pagka-angayan kaniya ug masilaw nga katahum sa mga bulak nga binuhat sa Dios. Si Jesus nangutana, “Kon ang balili sa kapatagan nga karon anaa ug ugma igasugba sa daub, ginabistihan sa Dios, dili ba magabisti ug labaw pa kaninyo, oh kamo mga tawo nga diotay ug pagtoo.”⁸ Kon ang Dios, ang langitnong Magbubuhat, nagahatag sa mga bulak sa ilang makuti ug nagkalainlaing bulok nga anaa pa karon ug ugma igasugba na sa kalayo, daw unsa pa ka kadaku ang pagbantay Niya niadtong binuhat sa kaugalingon Niyang dagway? Kining pagtolon-ana ni Kristo maoy usa ka pagbadlong sa hunahuna nga malibugon kun magul-anon, ang kalibog ug pagduhaduha sa kasingkasing nga walay pagtoo.

Ang Ginoo gusto nga tanan Niyang mga anak nga lalake ug babaye magmalipayon, makigdaiton ug matinahuron. Si Jesus mingingon, “Ang akong pakigdait gihatag kaninyo, dili maingon sa paghatag sa kalibutan; ang Akong paghatag kaninyo. Dili malisang ang inyong kasingkasing ug dili usab magtalaw.” “Ako nagapamu-

⁸Mateo 6:28-30.

long kaninyo niining mga butanga, aron nga ang Akong kalipay mahibilin kaninyo ug ang inyong kalipay mailingpit.”⁹

Ang kalipayan nga ginapangita gumikan sa mga tuyo sa mahikawon, nga nahigawas sa dalan sa katungdanan. maoy dautan nga pagka-angay, daklit ug umalagi; kini mahanaw ug ang kalag mapunan sa kamingaw ug kasubo; apan adunay kalipay ug pagkahimuot sa pag-alagad sa Dios; ang Kristohanon wala pasagdi sa paglakaw sa mga dalan sa duhaduha; wala pasagdi sa mga kakawangan ug mga kasub-anan. Kon wala kitay mga kalipay mining kinabuhia, sa gihapon magamalipayon ki'ta sa pagpaabut kun paglantaw niadtong kinabuhi nga atoa sa unahan.

[147]

Apan bisan dinhi ang Kristohanon makabaton ug kalipay sa pakighiusa uban kang Kristo, sila magabaton ug kaayag sa Iyang gugma ang dayon nga kalipay sa Iyang atubangan. Ang tagsa ka lakang sa kinabuhi makadala kanato haduol kang Jesus, makahatag kanatog kabatid nga halaum sa gugma Niya ug nga makadala kanatog usa ka lakang haduol sa bulahang puloy-anan sa kalinaw. Unya dili nato pag-isikway ang atong paglaum, kondili maghupot ug malig-on nga paglaum, nga malig-on pa kay sa una. “Kutob niini si Jehova nagatabang kanato.”¹⁰ ug motabang siya kanato hangtud sa katapusan. Nagatanaw kita sa handumanang mga haligi, ang mga handuman nga ginabuhat sa Ginoo aron sa paglipay kanato ug sa pagluwas kanato gikan sa kamot sa maglalaglag. Pagatipigan ta nga mga lab-as gihapon sa atong panumduman ang tanang malumong kalooy nga gipakita kanato sa Dios, — ang mga luha nga Iyang ginapahiran, ang mga kangutngut nga Iyang gipahupay, ang mga kalisdanan nga giwagtang, ang mga kahadlok nga ginakuha ang mga nakulangan ginasangkap, ang mga panalangin nga ginahatag, — sa ingon niini makapalig-on kanato sa, atong kaugalingon kay tanan niana ania sa atubangan nato hangtud sa nahibilin natong pagpanaw.

Dili kita makahimo kondili magalantaw ngadto sa unahan alang sa bag-o nga pakigbugno nga umaabut, apan magatan-aw kita sa ming-agi na ingon man sa maga-abut pa ug magaingon “Kutob niini si Jehova nagatabang kanato.” Ingon man ang imong mga adlaw

[148]

⁹Juan 14:27; 15:11.

¹⁰1. Samuel 7:12.

ang imong kaligcnan.”¹¹ Ang pagsuiay dili magalabaw sa kusog nga igahatag kanato aron sa pag-antus niini. Unya kuhaon ta ang bulohaton nato sa diha nga hingkaplagnan ta kini, uban ang pagtoo nga bisan unsa ang mahitabo, ang kusog igapahiangay sa pagsuiay nga igahatag.

Ug sa dili madugay ang mga ganghaan sa langit pagabuksan aron sa pagpasulod sa mga anak sa Dios, ug gigan sa mga ngabil sa Hari sa himaya ang panalangin molanog sa mga dalunggan sama sa maanindot kaayong awit. “Umari kamo, mga binulahan sa Akong Amahan, panunda ninyo ang ginharian nga gitagana kaninyo sukad pa sa pagtukod sa kalibutan.”¹²

Unya ang mga linuwas pagadawaton sa puloy-anan nga ginandam ni Jesus alang kanila. Didto ang ilang mga kauban dili na ang pagkatalamavon sa yuta, ang mga bakakon, ang mga diwatahan, ang mga mahugaw ug walay pagtoo; kondili makig-uban sila niadtong nakadaug kang Satanas, ug tungud sa hatag nga diosnon nakahimo ug hingpit nga mga kinaiya. Ang tanang makasasalang buhat, ang tanang kahugawan, nga nakadaut kanila dinhi, ginakuha na tungud sa dugo ni Kristo, ug ang kaayo ug ang kahayag sa Iyang himaya, nga labaw pa kay sa kahayag sa adlaw. igabahin kanila. Ug ang katahum sa batasan nga maayo, ang pagkahingpit sa Iyang kinaiya, mosidlak kanila, sa bili nga molabaw niining katahum sa gawas. Sila nga walay sala nga anaa. sa atubangan sa dakung maputi nga trono, nga makigbahin sa kahalangdon ug sa mga ginatugot sa mga manolonda.

[149] Sa pagsud-ong sa panulondon nga mahimayaon nga maiya, “unsa ang igahatag sa usa ka tawo nga baylo sa yang kalag?”¹³ Siya tingali kabus, apan siya makabaton sa iyang kaugalingon sa usa ka bahandi ug ka halangdon nga dili hiarangan paghatag sa kalibutan. Ang nnuwas nga kalag ug nahugasan gikan sa sala, uban sa tanan niyang halangdong mga gahum nga ginahalad sa bulohaton sa Dios, maoy labaw nga bili; ug adunay kalipay sa langit sa atubangan sa Dios ug sa mga balaang manolonda tungud sa usa ka kalag nga naluwas, sa usa ka kalipay nga pinahayag sa mga awit sa balaang pagdaug.

¹¹Deut. 33:25.

¹²Mateo 25:34.

¹³Mateo 16:26.